

Dz.U.2022.1079 z dnia 2022.05.20

USTAWA
z dnia 28 kwietnia 2022 r.
o zasadach realizacji zadań finansowanych ze środków europejskich w perspektywie
finansowej 2021-2027 ¹

(Dz. U. z 2022 r. poz. 1079.)

Rozdział 1
Przepisy ogólne

Art. 1.

1. Ustawa określa zasady realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2021-2027, podmioty uczestniczące w realizacji tych programów i tej polityki oraz tryb współpracy między nimi.

2. Ustawy nie stosuje się do:

- 1) programów, o których mowa w art. 15 ust. 4 ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. z 2021 r. poz. 1057 oraz z 2022 r. poz. 1079);
- 2) programów, o których mowa w art. 2 pkt 17 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020 (Dz. U. z 2020 r. poz. 818);
- 3) programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2021-2027 z Europejskiego Funduszu Społecznego Plus przeznaczonych na zwalczanie deprawacji materialnej, o których mowa w art. 7 ust. 5 oraz art. 10 rozporządzenia EFS+;
- 4) środków pomocy technicznej w programie Interreg.

Art. 2.

Użyte w ustawie określenia oznaczają:

- 1) beneficjent - podmiot, o którym mowa w art. 2 pkt 9 rozporządzenia ogólnego;
- 2) decyzja o dofinansowaniu projektu - decyzję podjętą przez jednostkę sektora finansów publicznych, która stanowi podstawę dofinansowania projektu, w przypadku gdy ta jednostka jest jednocześnie instytucją udzielającą dofinansowania oraz wnioskodawcą;
- 3) dofinansowanie - finansowanie UE lub współfinansowanie krajowe z budżetu państwa, przyznane na podstawie umowy o dofinansowanie projektu albo decyzji o dofinansowaniu projektu, lub ze środków funduszy celowych, o ile tak stanowi umowa o dofinansowanie projektu albo decyzja o dofinansowaniu projektu;
- 4) finansowanie UE:
 - a) środki pochodzące z budżetu środków europejskich, o którym mowa w art. 117 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2021 r. poz. 305, z późn. zm.), oraz podlegające refundacji przez Komisję Europejską środki budżetu państwa przeznaczone na realizację projektów pomocy technicznej, wypłacane na rzecz beneficjenta na podstawie umowy o dofinansowanie projektu albo decyzji o dofinansowaniu projektu albo wydatkowane przez państwową jednostkę budżetową w ramach projektu - w przypadku krajowego lub regionalnego programu,

- b) środki Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego lub Instrumentu Sąsiedztwa oraz Współpracy Międzynarodowej i Rozwojowej, o którym mowa w art. 10 rozporządzenia Interreg, pochodzące z budżetu programu Interreg, wypłacane na rzecz beneficjenta w ramach projektu - w przypadku programu Interreg;
- 5) Fundusz na rzecz Sprawiedliwej Transformacji - Fundusz na rzecz Sprawiedliwej Transformacji, o którym mowa w art. 1 rozporządzenia ogólnego;
- 6) Fundusz Spójności - Fundusz Spójności, o którym mowa w art. 1 rozporządzenia ogólnego;
- 7) fundusze strukturalne - Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego oraz Europejski Fundusz Społeczny Plus, o których mowa w art. 1 rozporządzenia ogólnego;
- 8) instrument finansowy - instrument finansowy, o którym mowa w art. 2 pkt 16 rozporządzenia ogólnego;
- 9) instytucja audytowa - instytucję audytową, o której mowa w art. 71 rozporządzenia ogólnego lub w art. 45 i art. 46 rozporządzenia Interreg;
- 10) instytucja pośrednicząca - podmiot, któremu została powierzona w drodze porozumienia albo umowy zawartych z instytucją zarządzającą realizacja zadań w ramach krajowego programu lub regionalnego programu;
- 11) instytucja wdrażająca - podmiot, któremu została powierzona w drodze porozumienia albo umowy zawartych z instytucją pośredniczącą realizacja zadań w ramach krajowego programu lub regionalnego programu;
- 12) instytucja zarządzająca - instytucję zarządzającą, o której mowa w art. 71 rozporządzenia ogólnego lub w art. 46 rozporządzenia Interreg;
- 13) korekta finansowa - kwotę, o jaką pomniejsza się finansowanie UE dla projektu lub programu w związku z nieprawidłowością indywidualną lub systemową;
- 14) krajowy kontroler - kontrolera wyznaczonego zgodnie z art. 46 ust. 4 rozporządzenia Interreg;
- 15) krajowy program - program służący realizacji umowy partnerstwa w zakresie polityki spójności w rozumieniu art. 5 pkt 7a lit. a ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju, uchwalony przez Radę Ministrów i przyjęty przez Komisję Europejską, odzwierciedlający cele zawarte w umowie partnerstwa, które mają być osiągnięte za pomocą funduszy strukturalnych, Funduszu Spójności lub Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji, będący podstawą realizacji określonych w nim działań, stanowiący program, o którym mowa w art. 22 rozporządzenia ogólnego;
- 16) kryteria wyboru projektów - kryteria umożliwiające ocenę projektu, zatwierdzone przez komitet monitorujący, o którym mowa w art. 38 rozporządzenia ogólnego;
- 17) nieprawidłowość indywidualna - nieprawidłowość, o której mowa w art. 2 pkt 31 rozporządzenia ogólnego;
- 18) nieprawidłowość systemowa - nieprawidłowość, o której mowa w art. 2 pkt 33 rozporządzenia ogólnego;
- 19) portal - portal internetowy, o którym mowa w art. 46 lit. b rozporządzenia ogólnego;
- 20) program - krajowy program, program Interreg lub regionalny program;
- 21) program Interreg - program, o którym mowa w art. 8 rozporządzenia Interreg, na przystąpienie do którego wyraziła zgodę Rada Ministrów, przyjęty przez Komisję Europejską, będący podstawą realizacji działań w nim określonych, przy czym w przypadku programów Interreg realizowanych na granicach zewnętrznych Unii

Europejskiej zgoda Rady Ministrów dotyczy również umowy w sprawie finansowania, o której mowa w art. 59 rozporządzenia Interreg;

22) projekt - przedsięwzięcie zmierzające do osiągnięcia założonego celu określonego wskaźnikami, z określonym początkiem i końcem realizacji, zgłoszone do objęcia albo objęte finansowaniem UE jednego z funduszy strukturalnych, Funduszu Spójności albo Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji w ramach programu;

23) regionalny program - program służący realizacji umowy partnerstwa w zakresie polityki spójności w rozumieniu art. 5 pkt 7a lit. a ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju, uchwalony przez zarząd województwa i przyjęty przez Komisję Europejską, odzwierciedlający cele zawarte w umowie partnerstwa, które mają być osiągnięte za pomocą funduszy strukturalnych, lub w zakresie wynikającym z umowy partnerstwa, również za pomocą Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji, będący podstawą realizacji określonych w nim działań, stanowiący program, o którym mowa w art. 22 rozporządzenia ogólnego;

24) rozporządzenie EFRR i Funduszu Spójności - rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1058 z dnia 24 czerwca 2021 r. w sprawie Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i Funduszu Spójności (Dz. Urz. UE L 231 z 30.06.2021, str. 60, z późn. zm.);

25) rozporządzenie EFS+ - rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1057 z dnia 24 czerwca 2021 r. ustanawiające Europejski Fundusz Społeczny Plus (EFS+) oraz uchylające rozporządzenie (UE) nr 1296/2013 (Dz. Urz. UE L 231 z 30.06.2021, str. 21, z późn. zm.);

26) rozporządzenie FST - rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1056 z dnia 24 czerwca 2021 r. ustanawiające Fundusz na rzecz Sprawiedliwej Transformacji (Dz. Urz. UE L 231 z 30.06.2021, str. 1, z późn. zm.);

27) rozporządzenie Interreg - rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1059 z dnia 24 czerwca 2021 r. w sprawie przepisów szczegółowych dotyczących celu "Europejska współpraca terytorialna" (Interreg) wspieranego w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego oraz instrumentów finansowania zewnętrznego (Dz. Urz. UE L 231 z 30.06.2021, str. 94);

28) rozporządzenie ogólne - rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1060 z dnia 24 czerwca 2021 r. ustanawiające wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego Plus, Funduszu Spójności, Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji i Europejskiego Funduszu Morskiego, Rybackiego i Akwakultury, a także przepisy finansowe na potrzeby tych funduszy oraz na potrzeby Funduszu Azylu, Migracji i Integracji, Funduszu Bezpieczeństwa Wewnętrznego i Instrumentu Wsparcia Finansowego na rzecz Zarządzania Granicami i Polityki Wizowej (Dz. Urz. UE L 231 z 30.06.2021, str. 159, z późn. zm.);

29) system teleinformatyczny - system, w którym rejestruje się i przechowuje w formie elektronicznej dane, zgodnie z art. 72 ust. 1 lit. e rozporządzenia ogólnego, w tym centralny system teleinformatyczny;

30) system zarządzania i kontroli - system, o którym mowa w tytule VI w rozdziale I rozporządzenia ogólnego;

31) szczegółowy opis priorytetów programu - dokument przygotowany i przyjęty przez instytucję zarządzającą krajowym programem albo regionalnym programem, określający

w szczególności zakres działań realizowanych w ramach poszczególnych priorytetów programu;

32) umowa o dofinansowanie projektu:

a) umowę zawartą między właściwą instytucją a wnioskodawcą, którego projekt został wybrany do dofinansowania, zawierającą co najmniej elementy, o których mowa w art. 206 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, w tym umowę o finansowaniu, o której mowa w art. 59 ust. 5 rozporządzenia ogólnego,

b) porozumienie, o którym mowa w art. 206 ust. 5 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, zawarte między właściwą instytucją a wnioskodawcą, którego projekt został wybrany do dofinansowania,

c) umowę lub porozumienie zawarte między właściwą instytucją a wnioskodawcą, którego projekt został wybrany do dofinansowania w ramach programu Interreg;

33) umowa partnerstwa - umowę partnerstwa, o której mowa w art. 5 pkt 9a ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju;

34) wnioskodawca - podmiot, który złożył wniosek o dofinansowanie projektu;

35) wsparcie warunkowe - wsparcie, o którym mowa w art. 2 pkt 43 rozporządzenia ogólnego;

36) wspólny sekretariat - wspólny sekretariat, o którym mowa w art. 46 ust. 2 rozporządzenia Interreg;

37) współfinansowanie krajowe z budżetu państwa - środki z budżetu państwa nie pochodzące z budżetu środków europejskich, o którym mowa w art. 117 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, wypłacane na rzecz beneficjenta na podstawie umowy o dofinansowanie projektu albo decyzji o dofinansowaniu projektu albo wydatkowane przez państwową jednostkę budżetową w ramach projektu, z wyłączeniem podlegających refundacji przez Komisję Europejską środków budżetu państwa przeznaczonych na realizację projektów pomocy technicznej i projektów Interreg;

38) wytyczne - instrument prawny określający ujednoczone warunki i procedury wdrażania funduszy strukturalnych, Funduszu Spójności i Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji skierowane do instytucji uczestniczących w realizacji programów oraz stosowane przez te instytucje na podstawie właściwego porozumienia, kontraktu programowego, o którym mowa w art. 5 pkt 4d ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju, albo umowy oraz przez beneficjentów na podstawie umowy o dofinansowanie projektu albo decyzji o dofinansowaniu projektu.

Art. 3.

Minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego wykonuje, o ile ustawa nie stanowi inaczej, zadania państwa członkowskiego określone w przepisach rozporządzenia ogólnego.

Rozdział 2

Koordinacja realizacji programów

Art. 4.

1. Za koordynację realizacji programów odpowiada minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego wykonujący zadania państwa członkowskiego.

2. Koordinacja, o której mowa w ust. 1, polega w szczególności na:

- 1) reprezentowaniu Rzeczypospolitej Polskiej w kontaktach z Komisją Europejską w zakresie związanym z realizacją programów;
- 2) wydawaniu wytycznych dotyczących wdrażania funduszy strukturalnych, Funduszu Spójności i Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji;
- 3) monitorowaniu realizacji programów oraz wydawaniu rekomendacji dotyczących celów finansowych i rzeczowych wydatkowania środków w ramach programów na kolejne lata oraz monitorowaniu realizacji tych celów w perspektywie finansowej 2021-2027;
- 4) weryfikacji zgodności programów i dokumentów stanowiących podstawę systemu realizacji programów, nieobjętej przepisów prawa, z umową partnerstwa i ustawą oraz, w przypadku regionalnych programów, z kontraktem programowym, o którym mowa w art. 5 pkt 4d ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju;
- 5) zapewnieniu systemu informacji i promocji w zakresie programów, w tym prowadzeniu portalu;
- 6) zapewnieniu centralnego systemu teleinformatycznego wspierającego realizację programów.

Art. 5.

1. Minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego wykonujący zadania państwa członkowskiego, w celu zapewnienia zgodności sposobu realizacji programów z prawem Unii Europejskiej w zakresie wdrażania funduszy strukturalnych, Funduszu Spójności i Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji oraz spełniania wymagań określanych przez Komisję Europejską w tym zakresie, a także w celu zapewnienia jednolitości sposobu realizacji programów i prawidłowości realizacji zadań i obowiązków określonych ustawą, może wydać wytyczne dotyczące:

- 1) ewaluacji programów;
- 2) kwalifikowalności wydatków w ramach programów;
- 3) trybu i zakresu sprawozdawczości oraz monitorowania postępu rzeczowego realizacji programów;
- 4) kontroli realizacji programów;
- 5) wyboru projektów;
- 6) szczegółowego opisu priorytetów programu;
- 7) warunków księgowania wydatków oraz przygotowania prognoz wniosków o płatność do Komisji Europejskiej w ramach programów;
- 8) korekt finansowych w ramach programów;
- 9) warunków gromadzenia i przekazywania danych w postaci elektronicznej;
- 10) systemu informacji i promocji w zakresie programów;
- 11) wykorzystania środków pomocy technicznej;
- 12) innych kwestii związanych z realizacją i zamknięciem programów.

2. Wytyczne mogą dotyczyć wszystkich programów lub wybranych programów.

3. Projekt wytycznych i ich zmian jest przekazywany do zaopiniowania:

- 1) instytucjom zarządzającym;
- 2) ministrowi właściwemu do spraw finansów publicznych;
- 3) ogólnopolskim organizacjom jednostek samorządu terytorialnego tworzącym stronę samorządową Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego, o której mowa w

ustawie z dnia 6 maja 2005 r. o Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego oraz o przedstawicielach Rzeczypospolitej Polskiej w Komitecie Regionów Unii Europejskiej (Dz. U. poz. 759);

4) organizacjom związkowym i organizacjom pracodawców, reprezentatywnym w rozumieniu ustawy z dnia 24 lipca 2015 r. o Radzie Dialogu Społecznego i innych instytucjach dialogu społecznego (Dz. U. z 2018 r. poz. 2232, z 2020 r. poz. 568 i 2157 oraz z 2021 r. poz. 2445);

5) organizacjom pozarządowym, ich związkom i porozumieniom, których przedstawiciele wchodzi w skład Rady Działalności Pożytku Publicznego, o której mowa w art. 35 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2020 r. poz. 1057, z późn. zm.).

4. Podmioty, o których mowa w ust. 3, przekazują swoje opinie w terminie wyznaczonym przez ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego wykonującego zadania państwa członkowskiego, nie krótszym niż 14 dni i nie dłuższym niż 30 dni, licząc od dnia otrzymania projektu wytycznych albo ich zmian. Nieprzedstawienie opinii w terminie oznacza rezygnację z prawa jej wyrażenia.

5. Minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego wykonujący zadania państwa członkowskiego:

1) podaje do publicznej wiadomości na portalu wytyczne oraz ich zmiany;

2) ogłasza w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej "Monitor Polski" komunikat o adresie portalu, na którym zostały zamieszczone wytyczne oraz ich zmiany.

6. Wytyczne oraz ich zmiany są stosowane od dnia ogłoszenia komunikatu, o którym mowa w ust. 5 pkt 2. Minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego wykonujący zadania państwa członkowskiego po ogłoszeniu komunikatu, o którym mowa w ust. 5 pkt 2, podaje do publicznej wiadomości na portalu informacje o terminie, od którego wytyczne lub ich zmiany są stosowane.

Rozdział 3

System realizacji programu

Art. 6.

1. System realizacji programu zawiera warunki i procedury obowiązujące instytucje uczestniczące w realizacji programów, obejmujące w szczególności zarządzanie, monitorowanie, sprawozdawanie, kontrolowanie, nakładanie korekt finansowych, odzyskiwanie kwot podlegających zwrotowi, ewaluację oraz sposób koordynacji działań podejmowanych przez instytucje.

2. Podstawę systemu realizacji programu mogą stanowić w szczególności przepisy prawa, wytyczne, szczegółowy opis priorytetów programu, opis systemu zarządzania i kontroli oraz instrukcje wykonawcze zawierające procedury działania właściwych instytucji.

Art. 7.

Instytucja zarządzająca podaje do publicznej wiadomości na swojej stronie internetowej oraz na portalu szczegółowy opis priorytetów programu oraz jego zmiany, a także termin, od którego szczegółowy opis priorytetów programu oraz jego zmiany są stosowane.

Rozdział 4

System instytucjonalny

Art. 8.

1. Instytucją zarządzającą jest:

- 1) minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego - w przypadku krajowego programu oraz w przypadku programu Interreg, jeżeli instytucja zarządzająca została ustanowiona na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;
- 2) zarząd województwa - w przypadku regionalnego programu.

2. Do zadań instytucji zarządzającej należy w szczególności:

- 1) przygotowywanie propozycji kryteriów wyboru projektów, spełniających warunki określone w art. 73 rozporządzenia ogólnego;
- 2) wybór projektów do dofinansowania - w przypadku krajowego programu albo regionalnego programu;
- 3) zawieranie z wnioskodawcami umów o dofinansowanie projektu lub podejmowanie decyzji o dofinansowaniu projektu;
- 4) zlecanie płatności, o których mowa w art. 188 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, oraz zlecanie wypłaty współfinansowania krajowego z budżetu państwa w ramach krajowego programu lub regionalnego programu na rzecz beneficjentów, a w przypadku programu Interreg - dokonywanie płatności na rzecz beneficjentów;
- 5) w przypadku regionalnych programów - zapewnianie środków stanowiących równowartość dofinansowania w przypadku korekt finansowych będących efektem działań lub zaniechań instytucji zarządzającej, instytucji pośredniczącej lub instytucji wdrażającej;
- 6) zapewnianie aktualności i poprawności danych służących do monitorowania realizacji programu;
- 7) wykonywanie zadań, o których mowa w art. 76 rozporządzenia ogólnego;
- 8) prowadzenie kontroli realizacji programu, o których mowa w art. 24 ust. 1 pkt 1, z zastrzeżeniem art. 24 ust. 8 i 9;
- 9) nakładanie korekt finansowych;
- 10) odzyskiwanie kwot podlegających zwrotowi, w szczególności kwot związanych z nałożeniem korekt finansowych, na zasadach określonych w ustawie z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych albo w umowie o dofinansowanie projektu, albo w decyzji o dofinansowaniu projektu, w tym:
 - a) wydawanie decyzji o zwrocie środków przeznaczonych na realizację programów, projektów lub zadań oraz decyzji o zapłacie odsetek, o których mowa odpowiednio w art. 207 ust. 9 i art. 189 ust. 3b ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych,
 - b) wydawanie decyzji o umorzeniu w całości albo w części oraz o odroczeniu albo rozłożeniu na raty spłaty należności wynikających z obowiązku zwrotu środków przeznaczonych na realizację programów, projektów lub zadań, o których mowa w art. 61 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych,
 - c) rozpatrywanie odwołań od decyzji, o których mowa w lit. a i b, wydawanych w pierwszej instancji przez instytucję pośredniczącą albo instytucję wdrażającą - w przypadkach, o których mowa odpowiednio w art. 9 ust. 1 albo 2;

- 11) ewaluacja programu;
- 12) monitorowanie postępów realizacji programu;
- 13) zapewnianie informacji o programie i jego promocja;
- 14) publikowanie na stronie internetowej danych zbiorczych dotyczących programu przekazywanych do Komisji Europejskiej, o których mowa w art. 42 rozporządzenia ogólnego;
- 15) wspieranie prac komitetu monitorującego w zakresie, o którym mowa w art. 75 rozporządzenia ogólnego.

Art. 9.

1. Instytucja zarządzająca może powierzyć instytucji pośredniczącej, w drodze porozumienia albo umowy, zadania związane z realizacją krajowego programu albo regionalnego programu, z zastrzeżeniem ust. 7, w tym:

- 1) wydawanie decyzji o zwrocie środków przeznaczonych na realizację programów, projektów lub zadań oraz decyzji o zapłacie odsetek, o których mowa odpowiednio w art. 207 ust. 9 i art. 189 ust. 3b ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych;
- 2) wydawanie decyzji o umorzeniu w całości albo w części oraz o odroczeniu albo rozłożeniu na raty spłaty należności wynikających z obowiązku zwrotu środków przeznaczonych na realizację programów, projektów lub zadań, o których mowa w art. 61 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych;
- 3) rozpatrywanie odwołań od decyzji, o których mowa w pkt 1 i 2, wydawanych w pierwszej instancji przez instytucję wdrażającą - w przypadku, o którym mowa w ust. 2.

2. Za zgodą instytucji zarządzającej instytucja pośrednicząca może powierzyć instytucji wdrażającej, w drodze porozumienia albo umowy, zadania związane z realizacją krajowego programu albo regionalnego programu, w tym:

- 1) wydawanie decyzji o zwrocie środków przeznaczonych na realizację programów, projektów lub zadań oraz decyzji o zapłacie odsetek, o których mowa odpowiednio w art. 207 ust. 9 i art. 189 ust. 3b ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych;
- 2) wydawanie decyzji o umorzeniu w całości albo w części oraz o odroczeniu albo rozłożeniu na raty spłaty należności wynikających z obowiązku zwrotu środków przeznaczonych na realizację programów, projektów lub zadań, o których mowa w art. 61 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych.

3. Porozumienie albo umowa, o których mowa w ust. 1 i 2, zawiera w szczególności zobowiązanie do stosowania wytycznych przez instytucję, której powierzono zadania.

4. Powierzenie instytucji wdrażającej zadań, o których mowa w ust. 2, nie wyłącza odpowiedzialności instytucji pośredniczącej za ich realizację.

5. Instytucja zarządzająca lub, za jej zgodą, instytucja pośrednicząca lub instytucja wdrażająca może zlecać usługi związane z realizacją swoich zadań innym podmiotom, z wyłączeniem usług polegających na prowadzeniu kontroli systemowych, o których mowa w art. 24 ust. 2 pkt 1.

6. Zlecenie usług związanych z realizacją programu, o których mowa w ust. 5, nie wyłącza odpowiedzialności instytucji zlecającej usługi za ich realizację.

7. Instytucja zarządzająca nie może powierzyć zadań, o których mowa w art. 76 rozporządzenia ogólnego, ani zlecać usług polegających na realizacji tych zadań.

8. Powierzenie zadań lub zlecenie usług związanych z realizacją programu nie wyłącza odpowiedzialności instytucji zarządzającej za ich realizację.

Art. 10.

1. Instytucja zarządzająca programem Interreg może powierzyć, w drodze porozumienia albo umowy, zadania związane z realizacją programu Interreg wspólnemu sekretariatowi lub instytucji pośredniczącej, o której mowa w art. 45 ust. 5 rozporządzenia Interreg, zwanej dalej "instytucją pośredniczącą Interreg".

2. Przepisy art. 9 ust. 5-8 stosuje się odpowiednio.

Art. 11.

1. W przypadkach nieprawidłowej realizacji przez instytucję pośredniczącą, instytucję wdrażającą, instytucję pośredniczącą Interreg, wspólny sekretariat lub krajowego kontrolera, zadań powierzonych zgodnie z art. 9 ust. 1 lub 2, art. 10 ust. 1 lub art. 12 ust. 2, nieprzestrzegania przez te instytucje przepisów prawa lub działania niezgodnie z systemem realizacji programu, lub zaistnienia okoliczności, o których mowa w art. 103 rozporządzenia ogólnego, zwanych dalej "uchybieniami", instytucja powierzająca te zadania lub instytucja zarządzająca może:

1) wydać zalecenia instytucji, której powierzono zadania:

a) wskazujące uchybienia, które powinny zostać usunięte, oraz wskazać termin na ich usunięcie,

b) zobowiązując instytucję, której powierzono zadania, do podjęcia określonych działań naprawczych oraz wskazać termin ich wykonania;

2) wstrzymać albo wycofać część albo całość dofinansowania z pomocy technicznej dla instytucji, która dopuściła się uchybień, nie usunęła ich w terminie lub nie wykonała działań naprawczych.

2. W przypadku, o którym mowa w art. 26 ust. 10 pkt 1, anulowanie części albo całości dofinansowania w wyniku nałożenia korekty finansowej nie zwalnia instytucji, która dopuściła się uchybień, lub instytucji obowiązanej do wypłaty dofinansowania z obowiązku wypłaty równowartości dofinansowania należnego beneficjentowi.

3. W przypadku, o którym mowa w art. 26 ust. 10 pkt 1, instytucja, która dopuściła się uchybień, jest obowiązana do zapewnienia środków na wypłatę równowartości dofinansowania należnego beneficjentowi lub zwrotu kwoty równej kwocie dofinansowania już wypłaconego beneficjentowi.

4. Zasady odpowiedzialności finansowej instytucji, o których mowa w ust. 1, może określać porozumienie albo umowa, o których mowa w art. 9 ust. 1 lub 2, w art. 10 ust. 1 albo w art. 12 ust. 2.

Art. 12.

1. Koordynatorem programów Interreg jest minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego wykonujący na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej zadania państwa członkowskiego związane z realizacją programu Interreg, określone w rozporządzeniu ogólnym lub rozporządzeniu Interreg, zwany dalej "koordynatorem programów Interreg".

2. Koordynator programów Interreg może powierzyć krajowemu kontrolerowi, w drodze porozumienia albo umowy, zadania związane z realizacją programu Interreg.

3. Przepisy art. 9 ust. 3-8 stosuje się odpowiednio.

Art. 13.

1. Instytucją audytową jest Szef Krajowej Administracji Skarbowej, z wyłączeniem programu Interreg Polska-Rosja.
2. Instytucją audytową dla programu, o którym mowa w ust. 1, jest Wojewoda Lubelski.

Art. 14.

1. Instytucja zarządzająca krajowym programem albo regionalnym programem jest obowiązana powołać, spośród swoich pracowników, Rzecznika Funduszy Europejskich, zwanego dalej "Rzecznikiem".
2. Rzecznika może powołać, spośród swoich pracowników, także instytucja uczestnicząca w realizacji programów, inna niż instytucja zarządzająca.
3. Do zadań Rzecznika należy w szczególności:
 - 1) przyjmowanie zgłoszeń dotyczących utrudnień i propozycji usprawnień w zakresie realizacji programu przez właściwą instytucję;
 - 2) analizowanie zgłoszeń, o których mowa w pkt 1;
 - 3) udzielanie wyjaśnień w zakresie zgłoszeń, o których mowa w pkt 1;
 - 4) dokonywanie okresowych przeglądów procedur w ramach programu obowiązujących we właściwej instytucji;
 - 5) formułowanie propozycji usprawnień dla właściwej instytucji;
 - 6) realizowanie funkcji mediacyjnej w kontaktach podmiotu przekazującego zgłoszenie, o którym mowa w pkt 1, z właściwą instytucją.
4. Właściwa instytucja jest obowiązana zapewnić, że osoba pełniąca funkcję Rzecznika nie będzie wykonywać zadań, które mogłyby bezpośrednio lub pośrednio wpływać na sposób realizacji przez nią zadań, o których mowa w ust. 3.
5. Rzecznik powołany przez instytucję zarządzającą może żądać od Rzecznika powołanego przez instytucję, o której mowa w ust. 2, informacji w zakresie realizacji zadań, o których mowa w ust. 3.
6. Rzecznik powołany przez instytucję, o której mowa w ust. 2, przekazuje informacje w zakresie realizacji zadań, o których mowa w ust. 3, w sposób i w terminie wskazanych przez Rzecznika powołanego przez instytucję zarządzającą.
7. Rzecznik sporządza, w terminie do dnia 31 marca, roczny raport ze swojej działalności za poprzedni rok i przedkłada go instytucji, przez którą został powołany. Właściwa instytucja zamieszcza roczny raport na swojej stronie internetowej.
8. Przepisów ust. 3 i 5-7 nie stosuje się do procedury odwoławczej.
9. Do realizacji zadań przez Rzecznika nie stosuje się przepisów ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2021 r. poz. 735, 1491 i 2052), z wyjątkiem działu VIII, który stosuje się odpowiednio.

Rozdział 5
Komitet monitorujący

Art. 15.

Realizacja programu podlega monitorowaniu przez komitet monitorujący, o którym mowa w art. 38 rozporządzenia ogólnego.

Art. 16.

1. Dla każdego programu instytucja zarządzająca powołuje komitet monitorujący:
 - 1) w drodze zarządzenia - w przypadku krajowego programu albo
 - 2) w drodze uchwały - w przypadku regionalnego programu.
2. W skład komitetu monitorującego wchodzi:
 - 1) minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego wykonujący zadania państwa członkowskiego;
 - 2) instytucja zarządzająca;
 - 3) wskazane przez instytucję zarządzającą instytucje pośredniczące lub wdrażające właściwe dla danego programu, jeśli je powołano;
 - 4) partnerzy, o których mowa w art. 8 rozporządzenia ogólnego;
 - 5) minister właściwy do spraw finansów publicznych.
3. Komitetowi monitorującemu przewodniczy przedstawiciel instytucji zarządzającej.

Art. 17.

1. Instytucja zarządzająca zaprasza do składu komitetu monitorującego:
 - 1) ogólnopolskie organizacje jednostek samorządu terytorialnego tworzące stronę samorządową Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego, o której mowa w ustawie z dnia 6 maja 2005 r. o Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego oraz o przedstawicielach Rzeczypospolitej Polskiej w Komitecie Regionów Unii Europejskiej;
 - 2) organizacje związkowe i organizacje pracodawców, reprezentatywne w rozumieniu ustawy z dnia 24 lipca 2015 r. o Radzie Dialogu Społecznego i innych instytucjach dialogu społecznego;
 - 3) organizacje pozarządowe w rozumieniu ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie wyłonione w postępowaniu prowadzonym przez:
 - a) Radę Działalności Pożytku Publicznego, o której mowa w art. 35 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, w odniesieniu do komitetu monitorującego krajowy program oraz w odniesieniu do komitetu monitorującego regionalny program, jeżeli w danym województwie nie utworzono Wojewódzkiej Rady Działalności Pożytku Publicznego,
 - b) właściwą Wojewódzką Radę Działalności Pożytku Publicznego, o której mowa w art. 41a ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, w odniesieniu do komitetu monitorującego regionalny program, jeżeli w danym województwie utworzono Wojewódzką Radę Działalności Pożytku Publicznego

- z zastrzeżeniem art. 18 ust. 4.
2. Podmioty, o których mowa w ust. 1, odpowiadają na zaproszenie instytucji zarządzającej w terminie 14 dni od jego otrzymania. Brak odpowiedzi w terminie oznacza odrzucenie zaproszenia do składu komitetu monitorującego.
3. Instytucja zarządzająca może zaprosić do składu komitetu monitorującego inne podmioty, w tym podmioty, o których mowa w art. 4 ust. 1 rozporządzenia delegowanego Komisji (UE)

nr 240/2014 z dnia 7 stycznia 2014 r. w sprawie europejskiego kodeksu postępowania w zakresie partnerstwa w ramach europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych (Dz. Urz. UE L 74 z 14.03.2014, str. 1). Przepis ust. 2 stosuje się odpowiednio.

4. Na wniosek wojewody przekazany w formie pisemnej lub drogą elektroniczną instytucja zarządzająca właściwym regionalnym programem włącza wojewodę do składu komitetu monitorującego.

5. Instytucja zarządzająca oraz, na jej wniosek, podmiot wchodzący w skład komitetu monitorującego wyznacza co najmniej jednego przedstawiciela w charakterze członka komitetu monitorującego, z zastrzeżeniem ust. 6 i 7.

6. Podmioty, o których mowa w ust. 3, na wniosek instytucji zarządzającej wyznaczają co najmniej jednego przedstawiciela w charakterze członka komitetu monitorującego albo obserwatora.

7. Wojewoda wyznacza swojego przedstawiciela w Komitecie Monitorującym w charakterze obserwatora.

8. Wyłączenie podmiotu ze składu komitetu monitorującego lub zmiana przedstawiciela danego podmiotu w Komitecie Monitorującym następuje na wniosek tego podmiotu oraz w przypadkach określonych w regulaminie komitetu monitorującego, o którym mowa w art. 38 ust. 2 rozporządzenia ogólnego.

Art. 18.

1. Warunki udziału w postępowaniu, o którym mowa w art. 17 ust. 1 pkt 3, oraz jego zasady określa Rada Działalności Pożytku Publicznego, uwzględniając zasadę przejrzystości oraz potrzebę wyłonienia organizacji pozarządowych o odpowiednim potencjale do realizacji zadań wynikających z włączenia do składu komitetu monitorującego.

2. Postępowanie, o którym mowa w art. 17 ust. 1 pkt 3, prowadzone jest na wniosek właściwej instytucji zarządzającej, która uwzględniając art. 4 ust. 1 rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) nr 240/2014 z dnia 7 stycznia 2014 r. w sprawie europejskiego kodeksu postępowania w zakresie partnerstwa w ramach europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych, określa liczbę i rodzaj organizacji pozarządowych, które mają zostać wyłonione w tym postępowaniu.

3. Rada Działalności Pożytku Publicznego albo Wojewódzka Rada Działalności Pożytku Publicznego przekazuje informację o wyłonionych organizacjach pozarządowych właściwej instytucji zarządzającej nie później niż w terminie 45 dni od otrzymania wniosku, o którym mowa w ust. 2.

4. W przypadku uchybienia terminowi, o którym mowa w ust. 3, albo wyłonienia organizacji innego rodzaju lub w innej liczbie niż określono we wniosku organizacje pozarządowe zapraszane do składu komitetu monitorującego określa właściwa instytucja zarządzająca z zachowaniem zasady bezstronności oraz zgodnie z art. 39 ust. 1 akapit pierwszy rozporządzenia ogólnego.

Art. 19.

Komitet monitorujący realizuje zadania, o których mowa w art. 40 rozporządzenia ogólnego, w szczególności zatwierdza kryteria wyboru projektów dla danego programu.

Art. 20.

Przepisów art. 16-19 nie stosuje się do programów Interreg.

Rozdział 6

Przepływy finansowe i system rozliczeń

Art. 21.

1. Podstawą do wyliczenia wkładu unijnego, wynikającego z art. 112 ust. 2 rozporządzenia ogólnego, są całkowite wydatki kwalifikowalne, o których mowa w art. 112 ust. 2 lit. a rozporządzenia ogólnego.
2. W programie Interreg podstawą do wyliczenia wkładu unijnego, wynikającego z art. 112 ust. 2 rozporządzenia ogólnego, mogą być kwalifikowalne wydatki publiczne, o których mowa w art. 112 ust. 2 lit. b rozporządzenia ogólnego.

Art. 22.

1. Instytucja audytowa przekazuje instytucji zarządzającej wyniki zakończonych audytów systemów, audytów operacji i audytów zestawień wydatków.
2. Instytucja zarządzająca uwzględnia w projekcie rocznego zestawienia wydatków, o którym mowa w art. 98 ust. 1 lit. a rozporządzenia ogólnego, ostateczne wyniki zakończonych audytów, o których mowa w ust. 1, przekazane do dnia 15 listopada roku, w którym kończy się rok obrachunkowy, o których mowa w art. 77 ust. 1 rozporządzenia ogólnego.
3. Instytucja zarządzająca przekazuje instytucji audytowej projekt rocznego zestawienia wydatków w terminie do dnia 30 listopada roku, w którym kończy się rok obrachunkowy, którego dotyczy ten projekt.
4. Instytucja audytowa przekazuje instytucji zarządzającej projekt rocznego sprawozdania, o którym mowa w art. 77 ust. 3 lit. b rozporządzenia ogólnego oraz art. 48 ust. 6 rozporządzenia Interreg, do dnia 15 stycznia roku następującego po roku obrachunkowym, którego dotyczą te dokumenty.
5. Instytucja zarządzająca przekazuje instytucji audytowej roczne zestawienie wydatków oraz deklarację zarządczą w terminie do dnia 31 stycznia roku następującego po roku obrachunkowym, którego dotyczą te dokumenty.
6. Instytucja zarządzająca i instytucja audytowa mogą w uzasadnionych przypadkach ustalić inne terminy na przekazanie dokumentów niż określone w ust. 4 i 5, w szczególności z uwagi na istotność ustaleń lub potrzebę zasięgnięcia opinii właściwego organu lub instytucji.

Art. 23.

1. Procentowy udział środków współfinansowania krajowego z budżetu państwa w wydatkach kwalifikowalnych projektu realizowanego w ramach krajowego programu albo regionalnego programu nie może przekraczać minimalnego procentowego udziału środków współfinansowania krajowego dla danego priorytetu wynikającego z art. 112 ust. 3 rozporządzenia ogólnego, chyba że przepisy odrębne stanowią inaczej.
2. Na wniosek instytucji zarządzającej minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw finansów publicznych, może wyrazić zgodę na zastosowanie wyższego niż określony w ust. 1 procentowego udziału środków współfinansowania krajowego z budżetu państwa w wydatkach kwalifikowalnych projektu, uwzględniając stan finansów państwa, w tym w szczególności:
 - 1) wynik sektora instytucji rządowych i samorządowych oraz dług sektora finansów publicznych;

- 2) znaczenie projektu dla możliwości osiągnięcia celów programu;
 - 3) interes publiczny oraz zakres społecznego oddziaływania projektu.
3. Wniosek oraz zgoda, o których mowa w ust. 2, mogą dotyczyć więcej niż jednego projektu.
4. Procentowy udział środków współfinansowania krajowego z budżetu państwa w wydatkach kwalifikowalnych projektu realizowanego w ramach programu Interreg nie może przekraczać minimalnego procentowego udziału środków współfinansowania krajowego danego priorytetu wynikającego z programu Interreg. Przepisy ust. 2 i 3 stosuje się odpowiednio.

Rozdział 7

Kontrola i nieprawidłowości

Art. 24.

1. Kontrola i audyt programu obejmują:

- 1) kontrole realizacji programu służące zapewnieniu, że system zarządzania i kontroli programu działa prawidłowo, a wydatki w ramach programu są ponoszone zgodnie z przepisami prawa, zasadami krajowymi i unijnymi oraz umową o dofinansowanie projektu lub decyzją o dofinansowaniu projektu;
- 2) audyty, o których mowa w art. 77 ust. 1 rozporządzenia ogólnego oraz art. 48 ust. 2 rozporządzenia Interreg, wykonywane przez instytucję audytową zgodnie z ustawą z dnia 16 listopada 2016 r. o Krajowej Administracji Skarbowej (Dz. U. z 2022 r. poz. 813, 835 i 1079), z wyłączeniem przypadku, o którym mowa w art. 13 ust. 2;
- 3) kontrole wykonywane przez ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego działającego jako państwo członkowskie, służące:
 - a) zapewnieniu zgodności realizacji programów z przepisami unijnymi i krajowymi, w tym z ustawą oraz umową partnerstwa i kontraktem programowym, o którym mowa w art. 5 pkt 4d ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju,
 - b) stwierdzeniu, czy nieprawidłowość wystąpiła na skutek działania lub zaniechania ze strony właściwej instytucji.

2. Kontrole, o których mowa w ust. 1 pkt 1, obejmują:

- 1) kontrole systemowe, służące sprawdzeniu prawidłowości realizacji zadań przez instytucje, którym instytucja zarządzająca, instytucja pośrednicząca lub koordynator programów Interreg powierzyli, w drodze porozumienia albo umowy, zadania związane z realizacją programu;
- 2) kontrole projektów, w tym wydatków, służące sprawdzeniu ich zgodności z przepisami prawa, programem, zasadami krajowymi i unijnymi oraz umową o dofinansowanie projektu lub decyzją o dofinansowaniu projektu, przy czym kontrole te obejmują w szczególności:
 - a) weryfikację składanego przez beneficjenta wniosku o płatność,
 - b) kontrole w miejscu realizacji projektu lub w siedzibie podmiotu kontrolowanego,
 - c) kontrole przestrzegania zasad udzielania pomocy publicznej oraz stosowania właściwych procedur dotyczących udzielania zamówień publicznych,
 - d) kontrole krzyżowe służące zapewnieniu, że wydatki ponoszone w projektach nie są podwójnie finansowane:
 - w ramach jednego programu,
 - z kilku różnych funduszy polityki spójności lub instrumentów wsparcia Unii Europejskiej lub z tego samego funduszu polityki spójności w ramach co najmniej

dwóch programów, w przypadku których instytucja zarządzająca została ustanowiona na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej,

– w ramach programu i programu finansowanego w ramach Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich, Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego lub Europejskiego Funduszu Morskiego, Rybackiego i Akwakultury,

e) kontrole na zakończenie realizacji projektu, służące sprawdzeniu kompletności dokumentów potwierdzających właściwą ścieżkę audytu, o której mowa w art. 69 ust. 6 rozporządzenia ogólnego, w odniesieniu do zrealizowanego projektu,

f) kontrole trwałości, o której mowa w art. 65 rozporządzenia ogólnego.

3. Kontrole, o których mowa w ust. 1 pkt 1, mogą obejmować kontrole zdolności wnioskodawców ubiegających się o dofinansowanie projektu w sposób niekonkurencyjny lub beneficjentów realizujących projekty wybrane do dofinansowania w ten sposób, do prawidłowej i efektywnej realizacji projektu, polegające w szczególności na weryfikacji procedur obowiązujących w zakresie realizacji projektu.

4. Częstotliwość i zakres kontroli, o których mowa w ust. 1 pkt 1, z wyłączeniem ust. 2 pkt 2 lit. e, są proporcjonalne do ryzyk zidentyfikowanych uprzednio przez instytucję zarządzającą lub koordynatora programów Interreg lub ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego wykonującego zadania państwa członkowskiego.

5. Instytucja zarządzająca lub koordynator programów Interreg identyfikuje i analizuje ryzyka, o których mowa w ust. 4, co najmniej raz w roku. Na podstawie zidentyfikowanych ryzyk na każdy rok obrachunkowy instytucja zarządzająca lub koordynator programów Interreg sporządza roczne założenia kontroli realizacji programu.

6. Minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego, przeprowadzając kontrole, o których mowa w ust. 1 pkt 3, w przypadku stwierdzenia uchybień lub nieprawidłowości może wydać zalecenia kontrolowanej instytucji:

1) wskazując uchybienia lub nieprawidłowości, które powinny zostać usunięte, oraz termin ich usunięcia;

2) zobowiązując kontrolowaną instytucję do podjęcia określonych działań naprawczych oraz wskazać termin ich wykonania.

7. Kontroli, o której mowa w ust. 1 pkt 3, podlega instytucja zarządzająca, instytucja pośrednicząca, instytucja wdrażająca, krajowy kontroler oraz wspólny sekretariat.

8. Za prowadzenie kontroli, o których mowa w ust. 1 pkt 1, odpowiada instytucja zarządzająca, z zastrzeżeniem kontroli, o których mowa w ust. 2 pkt 2 lit. d tiret drugie, za których prowadzenie odpowiada minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego wykonujący zadania państwa członkowskiego.

9. W przypadku programu Interreg podział zadań w zakresie kontroli, o których mowa w ust. 1 pkt 1, i odpowiedzialności za ich realizację pomiędzy instytucją zarządzającą a koordynatorem programów Interreg jest zgodny z podziałem przyjętym w programie Interreg na podstawie art. 46 ust. 3 lub art. 54 ust. 1 rozporządzenia Interreg.

10. Do kontroli, o których mowa w ust. 2 pkt 2 lit. a, d i e, oraz do kontroli, o których mowa w ust. 2 pkt 2 lit. c, prowadzonych w trakcie procedury oceny projektu nie stosuje się przepisów art. 27, z zastrzeżeniem art. 26 ust. 9.

11. Do kontroli, o których mowa w ust. 2 pkt 2 lit. c i ust. 3, przepisy art. 25 ust. 8 i 9 stosuje się odpowiednio.

12. Instytucje zarządzające, instytucje pośredniczące, instytucje wdrażające, instytucja pośrednicząca Interreg, koordynator programów Interreg, krajowy kontroler, wspólny sekretariat oraz minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego wykonujący zadania

państwa członkowskiego, zwane dalej "instytucjami kontrolującymi", w związku z przeprowadzaną kontrolą współpracują ze sobą, wymieniając na wniosek informacje o przeprowadzonych kontrolach i ich wynikach, informacje pokontrolne oraz dokumentację kontroli.

Art. 25.

1. Beneficjent jest obowiązany poddać się kontrolom, o których mowa w art. 24 ust. 1 pkt 1, wykonywanym przez instytucje kontrolujące lub na zlecenie tych instytucji.
2. Beneficjent jest obowiązany poddać się audytom lub kontrolom wykonywanym przez instytucję audytową, Komisję Europejską, Europejski Urząd ds. Zwalczania Nadużyć Finansowych (OLAF), Europejski Trybunał Obrachunkowy, inne podmioty do tego uprawnione na podstawie przepisów odrębnych, lub na zlecenie tych instytucji.
3. Wnioskodawca jest obowiązany poddać się kontroli w zakresie, o którym mowa w art. 24 ust. 2 pkt 2 lit. c i ust. 3.
4. Czynności kontrolne mogą być wykonywane przez osoby niebędące pracownikami instytucji kontrolującej w przypadku:
 - 1) zlecenia usług, o którym mowa w art. 9 ust. 5, związanych z realizacją zadań, o których mowa w art. 8 ust. 2 pkt 8;
 - 2) wyznaczenia eksperta, o którym mowa w art. 80.
5. Kontrole w miejscu realizacji projektu lub w siedzibie podmiotu kontrolowanego przeprowadza się na podstawie pisemnego, imiennego upoważnienia do przeprowadzenia kontroli.
6. Kontrole, o których mowa w art. 24 ust. 1 pkt 1, mogą być prowadzone od dnia złożenia wniosku o dofinansowanie projektu do dnia wskazanego w umowie o dofinansowanie albo decyzji o dofinansowaniu projektu.
7. Kontrole, o których mowa w art. 24 ust. 1 pkt 1, mogą być prowadzone:
 - 1) w siedzibie instytucji kontrolującej lub w innym miejscu świadczenia przez osoby kontrolujące pracy lub usług na rzecz instytucji kontrolującej;
 - 2) w siedzibie podmiotu kontrolowanego;
 - 3) w każdym miejscu związanym z realizacją projektu.
8. Beneficjent jest obowiązany:
 - 1) udostępnić instytucji kontrolującej dokumenty związane bezpośrednio z realizacją projektu, w szczególności dokumenty umożliwiające potwierdzenie kwalifikowalności wydatków - z zachowaniem przepisów o tajemnicy prawnie chronionej;
 - 2) zapewnić dostęp do pomieszczeń i terenu realizacji projektu lub pomieszczeń kontrolowanego projektu, zapewnić dostęp do związanych z projektem systemów teleinformatycznych, w tym baz danych, kodów źródłowych i innych dokumentów elektronicznych wytworzonych w ramach projektu;
 - 3) umożliwić sporządzenie, a na żądanie osoby kontrolującej sporządzić kopie, odpisy lub wyciągi z dokumentów oraz zestawienia lub obliczenia sporządzane na podstawie dokumentów związanych z realizacją projektu;
 - 4) udzielić wyjaśnień dotyczących realizacji projektu.
9. Jeżeli jest to konieczne do stwierdzenia kwalifikowalności wydatków ponoszonych w ramach realizacji projektu, beneficjent jest obowiązany udostępnić instytucji kontrolującej również dokumenty niezwiązane bezpośrednio z jego realizacją.

10. Instytucja kontrolująca, w celu potwierdzenia prawidłowości i kwalifikowalności poniesionych wydatków, w związku z podejrzeniem wystąpienia nadużycia finansowego lub złożenia przez beneficjenta niewystarczających wyjaśnień, może zwrócić się o złożenie wyjaśnień do innych niż beneficjent podmiotów lub osób zaangażowanych w realizację projektu, w tym uczestników projektu, grantobiorców, ostatecznych odbiorców, wykonawców lub podwykonawców. Te podmioty lub te osoby są obowiązane udzielić wyjaśnień lub udostępnić instytucji kontrolującej dokumenty dotyczące realizacji projektu.

11. W ramach kontroli w miejscu realizacji projektu mogą być przeprowadzane oględziny. Oględziny przeprowadza się w obecności beneficjenta lub osoby reprezentującej beneficjenta. Obecność beneficjenta lub osoby reprezentującej beneficjenta nie jest konieczna, w przypadku gdy:

- 1) instytucja kontrolująca posiada informacje wskazujące na możliwość popełnienia przez podmiot kontrolowany nadużycia finansowego w rozumieniu art. 136 ust. 1 lit. d (i) rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) 2018/1046 z dnia 18 lipca 2018 r. w sprawie zasad finansowych mających zastosowanie do budżetu ogólnego Unii, zmieniającego rozporządzenia (UE) nr 1296/2013, (UE) nr 1301/2013, (UE) nr 1303/2013, (UE) nr 1304/2013, (UE) nr 1309/2013, (UE) nr 1316/2013, (UE) nr 223/2014 i (UE) nr 283/2014 oraz decyzję nr 541/2014/UE, a także uchylającego rozporządzenie (UE, Euratom) nr 966/2012 (Dz. Urz. UE L 193 z 30.07.2018, str. 1);
- 2) beneficjent lub osoba reprezentująca beneficjenta nie stawili się na czynności oględzin pomimo powiadomienia ich o terminie i miejscu prowadzenia tych czynności;
- 3) beneficjent wyraził zgodę na przeprowadzenie oględzin bez jego udziału lub bez udziału osoby go reprezentującej, co należy odnotować w protokole z oględzin.

12. Z czynności kontrolnej polegającej na oględzinach oraz przyjęciu ustnych wyjaśnień lub oświadczeń sporządza się protokół. Protokół podpisują osoba kontrolująca i pozostałe osoby uczestniczące w tej czynności. W przypadku odmowy podpisania protokołu przez osoby uczestniczące w tej czynności osoba kontrolująca umieszcza w protokole adnotację o przyczynach odmowy podpisania protokołu.

13. Z czynności kontrolnej niewymienionej w ust. 12, która ma istotne znaczenie dla ustaleń kontroli, sporządza się notatkę podpisaną przez osobę kontrolującą.

14. Instytucja kontrolująca może wystąpić do właściwego miejscowo komendanta Policji z wnioskiem o pomoc, jeżeli jest to niezbędne do przeprowadzenia kontroli. Na wniosek instytucji kontrolującej właściwy miejscowo komendant Policji zapewnia pomoc przy przeprowadzaniu kontroli.

15. Weryfikacja stanu faktycznego realizacji projektu może odbywać się z wykorzystaniem zaawansowanych technologicznie narzędzi analitycznych oraz narzędzi rejestrujących obraz i dźwięk, w tym danych satelitarnych.

Art. 26.

1. Stwierdzenie wystąpienia nieprawidłowości indywidualnej albo nieprawidłowości systemowej, zwanych dalej "nieprawidłowościami", powoduje powstanie obowiązku podjęcia przez właściwą instytucję odpowiednich działań, o których mowa w ust. 8 lub 10.

2. Niestwierdzenie wystąpienia nieprawidłowości w toku wcześniejszej kontroli przeprowadzonej przez uprawniony podmiot nie stanowi przesłanki odstąpienia od odpowiednich działań, o których mowa w ust. 8 lub 10, w przypadku późniejszego stwierdzenia jej wystąpienia.

3. Stwierdzenie wystąpienia nieprawidłowości oraz nałożenie korekty finansowej jest poprzedzone czynnościami wyjaśniającymi prowadzonymi przez właściwą instytucję, podczas których instytucja ta może uwzględnić wyniki kontroli przeprowadzonych przez inne uprawnione podmioty.

4. Do stwierdzenia wystąpienia nieprawidłowości, pomniejszenia wartości wydatków kwalifikowalnych ujętych we wniosku o płatność złożonym przez beneficjenta, nałożenia korekty finansowej, a także w przypadkach, o których mowa w ust. 10 i 12, nie stosuje się przepisów ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego.

5. Wartość korekty finansowej wynikającej ze stwierdzonej nieprawidłowości indywidualnej jest równa kwocie wydatków poniesionych nieprawidłowo w części odpowiadającej kwocie finansowania UE.

6. Wartość korekty finansowej albo wartość wydatków poniesionych nieprawidłowo stanowiąca pomniejszenie, o którym mowa w ust. 8 pkt 1, może zostać obniżona, jeżeli Komisja Europejska określi możliwość obniżania tych wartości.

7. Przepis ust. 5 nie narusza zasad odzyskiwania środków związanych ze stwierdzoną nieprawidłowością indywidualną, pochodzących z innych źródeł.

8. W przypadku stwierdzenia wystąpienia nieprawidłowości indywidualnej w ramach krajowego lub regionalnego programu:

1) przed zatwierdzeniem wniosku o płatność - instytucja zatwierdzająca wniosek o płatność dokonuje pomniejszenia wartości wydatków kwalifikowalnych ujętych we wniosku o płatność złożonym przez beneficjenta o kwotę wydatków poniesionych nieprawidłowo;

2) po zatwierdzeniu wniosku o płatność - właściwa instytucja nakłada korektę finansową.

9. W przypadku, o którym mowa w ust. 8 pkt 1, jeżeli beneficjent nie zgadza się ze stwierdzeniem wystąpienia nieprawidłowości indywidualnej oraz pomniejszeniem wartości wydatków kwalifikowalnych ujętych w złożonym wniosku o płatność, może zgłosić umotywowane zastrzeżenia. Przepisy art. 27 ust. 2-12 stosuje się odpowiednio.

10. W przypadku gdy nieprawidłowość indywidualna wynika bezpośrednio z działania lub zaniechania:

1) właściwej instytucji lub

2) organów państwa

- korygowanie wydatków następuje przez pomniejszenie wydatków ujętych w deklaracji wydatków oraz we wniosku o płatność i w rocznym zestawieniu wydatków, przekazywanych do Komisji Europejskiej, o kwotę odpowiadającą oszacowanej wartości korekty finansowej wynikającej z tej nieprawidłowości.

11. W przypadku uzasadnionego podejrzenia wystąpienia okoliczności, o których mowa w ust. 10 pkt 1, minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego wszczyna kontrolę, o której mowa w art. 24 ust. 1 pkt 3 lit. b.

12. Zaistnienie okoliczności, o których mowa w ust. 10, stwierdza minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego wykonujący zadania państwa członkowskiego.

Art. 27.

1. Po zakończeniu kontroli sporządza się informację pokontrolną, która po podpisaniu jest doręczana kontrolowanemu wnioskodawcy, beneficjentowi lub kontrolowanej instytucji, zwanym dalej "podmiotami kontrolowanymi".

2. Podmiot kontrolowany ma prawo do zgłoszenia, na piśmie utrwalonym w postaci elektronicznej lub w postaci papierowej, w terminie 14 dni od dnia doręczenia mu informacji pokontrolnej, podpisanych, umotywowanych zastrzeżeń do tej informacji.
3. Termin, o którym mowa w ust. 2, może być przedłużony przez instytucję kontrolującą na czas oznaczony, na wniosek podmiotu kontrolowanego, złożony przed upływem terminu zgłoszenia zastrzeżeń. Jeżeli do informacji pokontrolnej nie zgłoszono zastrzeżeń, ostatecznej informacji pokontrolnej nie sporządza się.
4. Instytucja kontrolująca ma prawo poprawienia w informacji pokontrolnej oraz w ostatecznej informacji pokontrolnej, w każdym czasie, z urzędu lub na wniosek podmiotu kontrolowanego, oczywistych omyłek. Informację o zakresie tych poprawek przekazuje się bez zbędnej zwłoki podmiotowi kontrolowanemu.
5. Zastrzeżenia do informacji pokontrolnej rozpatruje instytucja kontrolująca w terminie nie dłuższym niż 14 dni, licząc od dnia otrzymania tych zastrzeżeń. Podjęcie przez instytucję kontrolującą, w trakcie rozpatrywania zastrzeżeń, czynności lub działań, o których mowa w ust. 7, przerywa bieg tego terminu.
6. Zastrzeżenia, o których mowa w ust. 5, mogą zostać w każdym czasie wycofane. Zastrzeżenia, które zostały wycofane, pozostawia się bez rozpatrzenia.
7. W trakcie rozpatrywania zastrzeżeń instytucja kontrolująca ma prawo przeprowadzić dodatkowe czynności kontrolne lub żądać przedstawienia dokumentów lub złożenia dodatkowych wyjaśnień.
8. Instytucja kontrolująca, po rozpatrzeniu zastrzeżeń, sporządza w terminie nie dłuższym niż 10 dni ostateczną informację pokontrolną, zawierającą skorygowane ustalenia kontroli lub pisemne stanowisko wobec zgłoszonych zastrzeżeń wraz z uzasadnieniem odmowy skorygowania ustaleń. Ostateczna informacja pokontrolna lub pisemne stanowisko wobec zgłoszonych zastrzeżeń są niezwłocznie doręczane podmiotowi kontrolowanemu.
9. Informację pokontrolną oraz ostateczną informację pokontrolną w razie potrzeby uzupełnia się o zalecenia pokontrolne.
10. Informacja pokontrolna oraz ostateczna informacja pokontrolna zawierają termin przekazania instytucji kontrolującej informacji o sposobie wykonania zaleceń pokontrolnych, a także o podjętych działaniach lub przyczynach ich niepodjęcia. Termin wyznacza się, uwzględniając charakter tych zaleceń.
11. Do ostatecznej informacji pokontrolnej oraz do pisemnego stanowiska wobec zgłoszonych zastrzeżeń nie przysługuje prawo do złożenia zastrzeżeń.
12. Podmiot kontrolowany w terminie, o którym mowa w ust. 10, informuje instytucję kontrolującą o sposobie wykonania zaleceń pokontrolnych.

Rozdział 8

Monitorowanie postępu finansowego i rzeczowego

Art. 28.

1. Monitorowanie i ocena postępu rzeczowego programu są prowadzone w szczególności w oparciu o dane pochodzące z systemu teleinformatycznego oraz w uzasadnionych przypadkach są uzupełniane przez wyniki badań statystycznych oraz wyniki analiz i ewaluacji programu. Monitorowanie postępu rzeczowego programu jest prowadzone równolegle z analizą postępu finansowego, na podstawie danych zebranych z poziomu projektów,

obejmujących wartości osiągnięte sprawozdawane w szczególności we wnioskach o płatność oraz, w przypadku:

- 1) Europejskiego Funduszu Społecznego Plus i Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji, również na podstawie danych uczestników projektów;
- 2) Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Funduszu Spójności i Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji, również wartości docelowe wymienione w umowach o dofinansowanie projektu albo w decyzjach o dofinansowaniu projektu.

2. W celu zapewnienia spójności monitorowania postępu rzeczowego w krajowych i regionalnych programach minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego wykonujący zadania państwa członkowskiego we współpracy z instytucjami zarządzającymi ustala listę oraz katalog definicji wskaźników kluczowych dla projektów realizowanych w ramach poszczególnych celów polityki oraz pomocy technicznej.

3. Minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego wykonujący zadania państwa członkowskiego podaje do publicznej wiadomości na portalu listę oraz katalog definicji, o których mowa w ust. 2, oraz jej zmiany, a także termin, od którego lista lub jej zmiany są stosowane.

4. Instytucja zarządzająca może ustalić i monitorować dodatkowe wskaźniki dla danego programu. Minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego wykonujący zadania państwa członkowskiego podaje do publicznej wiadomości na portalu dodatkowe wskaźniki dla danego programu oraz ich zmiany, a także termin, od którego dodatkowe wskaźniki lub ich zmiany są stosowane.

5. Dla wskaźników produktu określonych w programie instytucja zarządzająca ustala wartości pośrednie na rok 2024 oraz wartości docelowe na rok 2029. Dla wskaźników produktu określonych w szczegółowym opisie priorytetów programu instytucja zarządzająca ustala wyłącznie wartości docelowe na rok 2029.

6. Dla wskaźników rezultatu określonych w programie instytucja zarządzająca może ustalić wartości pośrednie na rok 2024 oraz ustala wartości docelowe na rok 2029. Dla wskaźników rezultatu określonych w szczegółowym opisie priorytetów programu instytucja zarządzająca ustala wyłącznie wartości docelowe na rok 2029.

7. Niewykonanie wskaźnika w projekcie może stanowić przesłankę do stwierdzenia nieprawidłowości indywidualnej.

Art. 29.

1. Wniosek o płatność, w ramach którego beneficjent:

- 1) wnioskuje o przekazanie dofinansowania w formie zaliczki lub refundacji,
- 2) wykazuje wydatki związane z realizacją projektu,
- 3) przekazuje informację o postępie realizacji projektu

- oraz dokumenty niezbędne do rozliczenia projektu określone w umowie o dofinansowanie projektu lub w decyzji o dofinansowaniu projektu, w szczególności w zakresie monitoringu rzeczowo-finansowego, harmonogramów finansowych i trwałości projektu, są składane przez beneficjenta za pośrednictwem systemu teleinformatycznego.

2. W przypadku gdy z powodów technicznych złożenie dokumentów, o których mowa w ust. 1, za pośrednictwem systemu teleinformatycznego nie jest możliwe, beneficjent, za zgodą właściwej instytucji, składa je w sposób wskazany przez tę instytucję.

Rozdział 9

Pomoc publiczna

Art. 30.

1. W zakresie, w jakim w ramach programów jest udzielana pomoc publiczna w rozumieniu art. 107 ust. 1 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej lub pomoc de minimis, zastosowanie mają szczegółowe warunki i tryb udzielania pomocy.

2. Podmiotami udzielającymi pomocy, o której mowa w ust. 1, są instytucje zarządzające, instytucje pośredniczące, instytucje wdrażające lub beneficjenci, a także inne podmioty, o których mowa w art. 2 pkt 12 ustawy z dnia 30 kwietnia 2004 r. o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej (Dz. U. z 2021 r. poz. 743 oraz z 2022 r. poz. 807).

3. Podmiotami udzielającymi pomocy mogą być również inne podmioty określone w przepisach wykonawczych wydanych na podstawie ust. 4.

4. Właściwy minister, a w zakresie regionalnych programów oraz w zakresie programu Interreg, w przypadku którego instytucja zarządzająca została ustanowiona na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej - minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego, może określić, w drodze rozporządzenia, szczegółowe przeznaczenie, warunki i tryb udzielania pomocy, o której mowa w ust. 1, a także podmioty udzielające tej pomocy, uwzględniając konieczność zapewnienia zgodności tej pomocy z rynkiem wewnętrznym, efektywnego i skutecznego jej wykorzystania oraz przejrzystości jej udzielania, w przypadku gdy przepisy odrębne nie określają szczegółowego przeznaczenia, warunków lub trybu udzielania tej pomocy.

5. Szczegółowe przeznaczenie, warunki i tryb udzielania pomocy, o której mowa w ust. 1, nieobjętej przepisami, o których mowa w ust. 4, lub innymi przepisami określa umowa o dofinansowanie projektu, decyzja o dofinansowaniu projektu lub akt będący podstawą jej udzielenia.

Rozdział 10

Instrumenty finansowe

Art. 31.

Instytucja zarządzająca może zapewnić wkład finansowy ze środków programu na rzecz instrumentów finansowych na zasadach określonych w tytule V w rozdziale II w sekcji II rozporządzenia ogólnego oraz w ustawie.

Art. 32.

1. Środki finansowe, po wykonaniu zobowiązań wynikających z umowy o dofinansowanie projektu lub decyzji o dofinansowaniu projektu przypisane do dofinansowania, oraz odsetki i inne przychody, a także zyski powstałe na skutek obrotu tymi środkami podlegają zwrotowi na rachunek wskazany przez właściwą instytucję, a następnie są ponownie wykorzystywane:

- 1) w okresie kwalifikowalności - zgodnie z art. 62 ust. 1 rozporządzenia ogólnego;
- 2) w okresie co najmniej 8 lat po okresie kwalifikowalności - zgodnie z art. 62 ust. 2 rozporządzenia ogólnego - w formie wsparcia zwrotnego, o którym mowa w art. 5 pkt 12 ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju;

3) w okresie następującym po okresie, o którym mowa w pkt 2 - w formie wsparcia zwrotnego, o którym mowa w art. 5 pkt 12 ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju - na realizację celów wynikających z programów rozwoju, o których mowa w tej ustawie, lub innych programów rządowych lub samorządowych.

2. Dysponentem środków finansowych, o których mowa w ust. 1, jest:

- 1) minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego - w odniesieniu do środków pochodzących z krajowego programu;
- 2) zarząd województwa - w odniesieniu do środków pochodzących z regionalnego programu.

3. Środki finansowe, o których mowa w ust. 1, nie stanowią dochodu dysponenta ani podmiotów, którym mogą być przekazywane w celu ponownego wykorzystania zgodnie z ust. 1.

4. Środki finansowe, o których mowa w ust. 1, są wydatkowane i rozliczane przez podmioty, którym środki te mogą być przekazywane w celu ponownego wykorzystania zgodnie z ust. 1, na warunkach określonych w porozumieniach lub umowach zawieranych przez dysponenta z tymi podmiotami.

5. Środki finansowe, o których mowa w ust. 2 pkt 1, wykorzystywane na działalność poręczeniową lub gwarancyjną, po okresie, o którym mowa w ust. 1 pkt 1, zostają przekazane na pokrycie kosztów i wydatków, o których mowa w art. 34g ust. 2 ustawy z dnia 8 maja 1997 r. o poręczeniach i gwarancjach udzielanych przez Skarb Państwa oraz niektóre osoby prawne (Dz. U. z 2022 r. poz. 445 i 830), z zastrzeżeniem art. 62 ust. 2 rozporządzenia ogólnego.

6. Porozumienia lub umowy, o których mowa w ust. 4, określają w szczególności:

- 1) cele, na jakie zostaną przeznaczone środki finansowe, o których mowa w ust. 1;
- 2) okres realizacji umowy lub porozumienia;
- 3) mechanizmy zapewniające efektywność wykorzystania środków finansowych, o których mowa w ust. 1;
- 4) warunki wycofania środków finansowych, o których mowa w ust. 1;
- 5) koszty zarządzania środkami finansowymi, o których mowa w ust. 1, i opłaty za zarządzanie tymi środkami finansowymi;
- 6) obowiązki sprawozdawcze wobec dysponenta w zakresie wskazanym w art. 37a ust. 2 ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju.

7. W celu ponownego wykorzystania środków finansowych, o których mowa w ust. 1, dysponent otwiera w Banku Gospodarstwa Krajowego albo w innym banku wybranym na zasadach określonych w przepisach o zamówieniach publicznych rachunek do obsługi tych środków.

8. Obsługa finansowa rachunku, o którym mowa w ust. 7, jest prowadzona przez Bank Gospodarstwa Krajowego albo inny bank, o którym mowa w ust. 7, zgodnie z umową zawartą między dysponentem a Bankiem Gospodarstwa Krajowego albo innym bankiem.

9. Środki finansowe zgromadzone na rachunku, o którym mowa w ust. 7, są uruchamiane przez Bank Gospodarstwa Krajowego albo inny bank, o którym mowa w ust. 7, na wniosek dysponenta w celu ich ponownego wykorzystania zgodnie z ust. 1.

Rozdział 11

Wsparcie warunkowe

Art. 33.

1. Instytucja zarządzająca może zapewnić wkład finansowy ze środków programu w formie wsparcia warunkowego na zasadach określonych w art. 57 rozporządzenia ogólnego.
2. Środki finansowe stanowiące wsparcie warunkowe, po wykonaniu zobowiązań wynikających z umowy o dofinansowanie projektu lub decyzji o dofinansowaniu projektu podlegają zwrotowi zgodnie z art. 57 ust. 2 rozporządzenia ogólnego na rachunek właściwej instytucji wraz z odsetkami i innymi przychodami oraz zyskami powstałymi na skutek obrotu tymi środkami w terminie do dnia 31 grudnia 2030 r.
3. Dysponentem środków finansowych, o których mowa w ust. 2, jest:
 - 1) minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego - w odniesieniu do środków pochodzących z krajowego programu;
 - 2) zarząd województwa - w odniesieniu do środków pochodzących z regionalnego programu.
4. Środki finansowe, o których mowa w ust. 2, są ponownie wykorzystywane zgodnie z art. 57 ust. 3 rozporządzenia ogólnego - w formie wsparcia zwrotnego, o którym mowa w art. 5 pkt 12 ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju, przez:
 - 1) dysponenta;
 - 2) podmiot pełniący funkcję właściwej instytucji;
 - 3) inny podmiot.
5. Środki finansowe, o których mowa w ust. 2, nie stanowią dochodu podmiotów, o których mowa w ust. 4, którym mogą być przekazywane w celu ponownego wykorzystania zgodnie z ust. 4.
6. Środki finansowe, o których mowa w ust. 2, w przypadkach, o których mowa w ust. 4 pkt 2 i 3, są wydatkowane i rozliczane na warunkach określonych w porozumieniach lub umowach zawieranych przez dysponenta odpowiednio z podmiotem pełniącym funkcję właściwej instytucji lub z innym podmiotem, o którym mowa w ust. 4 pkt 3.
7. Porozumienia lub umowy, o których mowa w ust. 6, określają w szczególności:
 - 1) cele, na jakie zostaną przeznaczone środki finansowe, o których mowa w ust. 2;
 - 2) okres realizacji porozumienia lub umowy;
 - 3) mechanizmy zapewniające efektywność wykorzystania środków finansowych, o których mowa w ust. 2;
 - 4) warunki wycofania środków finansowych, o których mowa w ust. 2;
 - 5) koszty zarządzania środkami finansowymi, o których mowa w ust. 2, i opłaty za zarządzanie tymi środkami finansowymi;
 - 6) obowiązki sprawozdawcze wobec dysponenta w zakresie wskazanym w art. 37a ust. 2 ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju.
8. W celu ponownego wykorzystania środków finansowych, o których mowa w ust. 2, w przypadkach określonych w ust. 4 pkt 1 i 3 dysponent otwiera w Banku Gospodarstwa Krajowego albo w innym banku wybranym na zasadach określonych w przepisach o zamówieniach publicznych rachunek do obsługi tych środków.
9. W przypadkach określonych w ust. 4 pkt 1 i 3 dysponent przekazuje środki, o których mowa w ust. 1, na rachunek, o którym mowa w ust. 8, w terminie do dnia 31 grudnia 2030 r.
10. W celu ponownego wykorzystania środków finansowych, o których mowa w ust. 2, w przypadku określonym w ust. 4 pkt 2 środki te są przechowywane na oddzielnym rachunku podmiotu pełniącego funkcję właściwej instytucji albo wydzielane za pomocą kodów

księgowych i są uruchamiane w celu ich ponownego wykorzystania w terminie do dnia 31 grudnia 2030 r.

11. Obsługa finansowa rachunku, o którym mowa w ust. 8, jest prowadzona przez Bank Gospodarstwa Krajowego albo inny bank, o którym mowa w ust. 8, zgodnie z umową zawartą między dysponentem a Bankiem Gospodarstwa Krajowego albo innym bankiem.

12. Środki finansowe zgromadzone na rachunku, o którym mowa w ust. 8, są uruchamiane przez Bank Gospodarstwa Krajowego albo inny bank, o którym mowa w ust. 8, na wniosek dysponenta w celu ich ponownego wykorzystania zgodnie z ust. 4.

Rozdział 12

Szczególne instrumenty realizacji programów

Art. 34.

1. Zintegrowane Inwestycje Terytorialne, zwane dalej "ZIT", są instrumentem rozwoju terytorialnego, o którym mowa w art. 28-30 rozporządzenia ogólnego oraz w art. 9 i art. 11 rozporządzenia EFRR i Funduszu Spójności.

2. ZIT są realizowane w miejskich obszarach funkcjonalnych wskazanych jako obszary strategicznej interwencji w strategii rozwoju województwa, o której mowa w art. 11 ust. 1 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa (Dz. U. z 2022 r. poz. 547 i 583).

3. W celu realizacji ZIT zasięg terytorialny miejskiego obszaru funkcjonalnego, o którym mowa w ust. 2, może zostać zmieniony lub, w przypadku braku wskazania takiego obszaru w strategii rozwoju województwa, wyznaczony, po pozytywnym zaopiniowaniu przez ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego, w drodze uchwały zarządu województwa.

4. ZIT są realizowane w wybranych obszarach tematycznych, wskazanych w regionalnych programach lub krajowych programach.

5. ZIT są zarządzane przez związek ZIT utworzony w jednej z form współpracy jednostek samorządu terytorialnego, o których mowa w art. 64, art. 74 i art. 84 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2022 r. poz. 559, 583 i 1005) albo w ustawie z dnia 9 marca 2017 r. o związku metropolitalnym w województwie śląskim (Dz. U. z 2022 r. poz. 439 i 583), a w przypadku udziału w związku ZIT powiatu stosuje się również przepisy art. 5 ust. 2, art. 72a, art. 73 i art. 75 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2022 r. poz. 528 i 583).

6. Warunkami realizacji ZIT są:

1) powołanie związku ZIT, o którym mowa w ust. 5;

2) opracowanie i uchwalenie przez podmioty, o których mowa w ust. 5, strategii terytorialnej, o której mowa w art. 29 rozporządzenia ogólnego, zwanej dalej "strategią ZIT", z zastrzeżeniem ust. 9, oraz jej pozytywne zaopiniowanie przez właściwą instytucję zarządzającą programem w terminie 60 dni od dnia otrzymania - w zakresie możliwości finansowania strategii ZIT w ramach tego programu;

3) opracowanie i uchwalenie do dnia 31 grudnia 2025 r. strategii rozwoju ponadlokalnego, o której mowa w art. 10g ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym, w przypadku miejskiego obszaru funkcjonalnego, o którym mowa w ust. 2, miasta będącego siedzibą władz samorządowych województwa lub wojewody, a do czasu jej uchwalenia opracowanie i uchwalenie strategii ZIT.

7. Minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego opiniuje strategię ZIT dla miejskiego obszaru funkcjonalnego objętego wsparciem w krajowych programach pod względem jej zgodności z umową partnerstwa w terminie 60 dni od dnia jej otrzymania.
8. W przypadku gdy została przyjęta strategia rozwoju ponadlokalnego, o której mowa w art. 10g ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym, obejmująca miejski obszar funkcjonalny, o którym mowa w ust. 2, strategia ZIT jest spójna z tą strategią rozwoju.
9. Strategii ZIT można nie sporządzać, w przypadku gdy dla miejskiego obszaru funkcjonalnego, o którym mowa w ust. 2, obowiązuje strategia rozwoju ponadlokalnego, o ile zawiera elementy, o których mowa w ust. 15.
10. Dla strategii rozwoju ponadlokalnego, o której mowa w ust. 9, lista projektów, o której mowa w ust. 15 pkt 3, może być przyjęta odrębną uchwałą związku ZIT.
11. W przypadku strategii rozwoju ponadlokalnego, o której mowa w ust. 9, w zakresie jej elementów objętych wsparciem ZIT, przepisy ust. 6 pkt 2 oraz ust. 7 stosuje się odpowiednio.
12. Podmioty, o których mowa w ust. 5, biorą udział w wyborze do dofinansowania, o którym mowa w art. 29 ust. 3 rozporządzenia ogólnego, projektów wynikających ze strategii ZIT lub strategii rozwoju ponadlokalnego, o której mowa w ust. 9, w szczególności przez umieszczenie w tych strategiach listy projektów, które mogą ubiegać się o dofinansowanie w ramach właściwego programu.
13. Sposób wyboru do dofinansowania projektów, o których mowa w ust. 12, określa zgodnie z art. 44 właściwa instytucja zarządzająca.
14. Strategia ZIT oraz jej zmiany są przyjmowane przez związek ZIT w trybie właściwym dla wybranej formy współpracy, o której mowa w ust. 5.
15. Strategia ZIT określa w szczególności:
 - 1) syntezę diagnozy obszaru realizacji ZIT wraz z analizą problemów, potrzeb i potencjałów rozwojowych, w tym wzajemnych powiązań gospodarczych, społecznych i środowiskowych;
 - 2) cele, jakie mają być zrealizowane w ramach ZIT, ze wskazaniem wykorzystanego podejścia zintegrowanego, oczekiwanych wskaźników rezultatu i produktu powiązane z realizacją właściwego programu;
 - 3) listę projektów realizujących cele, o których mowa w pkt 2, wraz z informacją na temat sposobu ich wskazania oraz powiązania z innymi projektami;
 - 4) źródła jej finansowania;
 - 5) warunki i procedury obowiązujące w realizacji strategii ZIT;
 - 6) opis procesu zaangażowania partnerów społeczno-gospodarczych oraz właściwych podmiotów reprezentujących społeczeństwo obywatelskie, podmiotów działających na rzecz ochrony środowiska oraz podmiotów odpowiedzialnych za promowanie włączenia społecznego, praw podstawowych, praw osób niepełnosprawnych, równości płci i niedyskryminacji w pracach nad przygotowaniem i wdrażaniem strategii ZIT oraz sprawozdanie z przeprowadzonych konsultacji społecznych.
16. Do strategii ZIT nie stosuje się przepisów ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju.
17. Lista projektów, o której mowa w ust. 15 pkt 3, może wynikać z zawartego na podstawie art. 14rb ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju porozumienia terytorialnego.

Art. 35.

1. Rozwój lokalny kierowany przez społeczność, zwany dalej "RLKS", jest instrumentem rozwoju, o którym mowa w art. 28 i art. 31-34 rozporządzenia ogólnego oraz art. 11 rozporządzenia EFRR i Funduszu Spójności, oraz art. 14 rozporządzenia EFS+.
2. Realizacja RLKS odbywa się na zasadach określonych w ustawie z dnia 20 lutego 2015 r. o rozwoju lokalnym z udziałem lokalnej społeczności (Dz. U. z 2022 r. poz. 943), a w zakresie nieuregulowanym w tej ustawie - na zasadach określonych w niniejszej ustawie.

Art. 36.

1. Inne instrumenty terytorialne, zwane dalej "IIT", są instrumentem rozwoju terytorialnego, o którym mowa w art. 28 i art. 29 rozporządzenia ogólnego oraz w art. 9 i art. 11 rozporządzenia EFRR i Funduszu Spójności.
2. W ramach programu, IIT mogą być realizowane zgodnie z warunkami określonymi w umowie partnerstwa na obszarach wyznaczonych przez właściwą instytucję zarządzającą, a w przypadku działań z zakresu rewitalizacji - na obszarach wskazanych w gminnych programach rewitalizacji.
3. IIT są realizowane w wybranych obszarach tematycznych, wskazanych w programie.
4. Warunkiem realizacji IIT jest opracowanie przez gminę lub powiat lub ich partnerstwo utworzone w jednej z form współpracy jednostek samorządu terytorialnego, o których mowa w art. 64, art. 74 i art. 84 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym oraz w art. 5 ust. 2, art. 72a, art. 73 i art. 75 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym, strategii terytorialnej, o której mowa w art. 29 rozporządzenia ogólnego, zwanej dalej "strategią IIT", oraz jej pozytywne zaopiniowanie w terminie 60 dni od dnia otrzymania przez właściwą instytucję zarządzającą programem - w zakresie możliwości finansowania strategii IIT w ramach tego programu.
5. Podmioty, o których mowa w ust. 4, biorą udział w wyborze do dofinansowania projektów wynikających ze strategii IIT przez umieszczenie w strategii IIT listy projektów, które mogą ubiegać się o dofinansowanie w ramach właściwego programu.
6. Sposób wyboru do dofinansowania projektów, o których mowa w ust. 5, określa zgodnie z art. 44 właściwa instytucja zarządzająca.
7. Strategia IIT oraz jej zmiany są przyjmowane przez radę gminy, radę powiatu albo w trybie właściwym dla utworzonej formy współpracy, o której mowa w ust. 4.
8. Strategia IIT określa w szczególności:
 - 1) syntezę diagnozy obszaru realizacji IIT wraz z analizą problemów, potrzeb i potencjałów rozwojowych, w tym wzajemnych powiązań gospodarczych, społecznych i środowiskowych;
 - 2) cele, jakie mają być zrealizowane w ramach IIT, ze wskazaniem wykorzystanego podejścia zintegrowanego, oczekiwanych wskaźników rezultatu i produktu powiązanych z realizacją właściwego programu;
 - 3) listę projektów realizujących cele, o których mowa w pkt 2, wraz z informacją na temat sposobu ich wskazania oraz powiązania z innymi projektami;
 - 4) opis procesu zaangażowania partnerów społeczno-gospodarczych oraz właściwych podmiotów reprezentujących społeczeństwo obywatelskie, podmiotów działających na rzecz ochrony środowiska oraz podmiotów odpowiedzialnych za promowanie włączenia społecznego, praw podstawowych, praw osób niepełnosprawnych, równości płci i niedyskryminacji w pracach nad przygotowaniem i wdrażaniem strategii IIT.

9. Strategii IIT można nie sporządzać, w przypadku gdy dla obszaru, o którym mowa w ust. 2, opracowano i uchwalono w szczególności strategię rozwoju gminy, o której mowa w art. 10e ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym, lub strategię rozwoju ponadlokalnego, o której mowa w art. 10g tej ustawy, lub gminny program rewitalizacji, o którym mowa w art. 14 ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji (Dz. U. z 2021 r. poz. 485), o ile zawierają elementy, o których mowa w ust. 8.

10. Dla strategii rozwoju gminy lub strategii rozwoju ponadlokalnego, o których mowa w ust. 9, lista projektów, o której mowa w ust. 8 pkt 3, może być przyjęta odrębną uchwałą podmiotów, o których mowa w ust. 4.

11. W przypadkach, o których mowa w ust. 9, w zakresie elementów objętych wsparciem IIT, przepisy ust. 4 stosuje się odpowiednio.

12. Do strategii IIT nie stosuje się przepisów ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju.

13. Lista projektów, o której mowa w ust. 8 pkt 3, może wynikać z zawartego na podstawie art. 14rb ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju porozumienia terytorialnego.

Art. 37.

Przepisów niniejszego rozdziału nie stosuje się do programów Interreg.

Rozdział 13

Projekty

Art. 38.

Cele programu są osiągnięte przez realizację projektów objętych dofinansowaniem.

Art. 39.

1. W celu wspólnej realizacji projektu, w zakresie określonym przez instytucję zarządzającą krajowym programem albo instytucję zarządzającą regionalnym programem, może zostać utworzone partnerstwo przez podmioty wnoszące do projektu zasoby ludzkie, organizacyjne, techniczne lub finansowe, realizujące wspólnie projekt, zwany dalej "projektem partnerskim", na warunkach określonych w porozumieniu albo umowie o partnerstwie.

2. Podmiot, o którym mowa w art. 4, art. 5 ust. 1 i art. 6 ustawy z dnia 11 września 2019 r. - Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2021 r. poz. 1129, z późn. zm.), inicjujący projekt partnerski, dokonuje wyboru partnerów spośród podmiotów innych niż wymienione w art. 4 tej ustawy, z zachowaniem zasady przejrzystości i równego traktowania. Podmiot ten, dokonując wyboru, jest obowiązany w szczególności do:

1) ogłoszenia otwartego naboru partnerów na swojej stronie internetowej wraz ze wskazaniem co najmniej 21-dniowego terminu na zgłaszanie się partnerów;

2) uwzględnienia przy wyborze partnerów zgodności działania potencjalnego partnera z celami partnerstwa, deklarowanego wkładu potencjalnego partnera w realizację celu partnerstwa oraz doświadczenia w realizacji projektów o podobnym charakterze;

3) podania do publicznej wiadomości na swojej stronie internetowej informacji o podmiotach wybranych do pełnienia funkcji partnera.

3. Przepisów ust. 2 pkt 1 i 2 nie stosuje się w przypadku wyboru podmiotów realizujących zadania objęte projektem partnerskim na podstawie praw szczególnych lub wyłącznych.

Prawami szczególnymi lub wyłącznymi są prawa przyznane na podstawie przepisów prawa albo decyzji administracyjnej, polegające na zastrzeżeniu wykonywania określonej działalności dla jednego lub większej liczby podmiotów, wywierające istotny wpływ na możliwość wykonywania tej działalności przez inne podmioty.

4. Wybór partnerów jest dokonywany przed złożeniem wniosku o dofinansowanie projektu.

5. W przypadkach uzasadnionych koniecznością zapewnienia prawidłowej i terminowej realizacji projektu, za zgodą właściwej instytucji, może nastąpić zmiana partnera. Do zmiany partnera przepis ust. 2 stosuje się odpowiednio.

6. W przypadkach uzasadnionych koniecznością zapewnienia prawidłowej i terminowej realizacji projektu, w związku z wystąpieniem okoliczności, które nie mogły być znane wnioskodawcy ani właściwej instytucji na dzień zawarcia umowy o dofinansowanie projektu lub podjęcia decyzji o dofinansowaniu projektu, za zgodą właściwej instytucji, może nastąpić wybór partnera po zawarciu umowy o dofinansowanie projektu lub po podjęciu decyzji o dofinansowaniu projektu. Do wyboru partnera przepis ust. 2 stosuje się odpowiednio.

7. Do wyboru partnerów z innych niż Rzeczpospolita Polska państw w ramach współpracy ponadnarodowej nie stosuje się przepisów ust. 2 pkt 1 i ust. 4.

8. Podmiot, o którym mowa w art. 4, art. 5 ust. 1 i art. 6 ustawy z dnia 11 września 2019 r. - Prawo zamówień publicznych, niebędący podmiotem inicjującym projekt partnerski, po przystąpieniu do realizacji projektu partnerskiego podaje do publicznej wiadomości w Biuletynie Informacji Publicznej informację o rozpoczęciu realizacji projektu partnerskiego wraz z uzasadnieniem przyczyn przystąpienia do jego realizacji oraz wskazaniem partnera wiodącego w tym projekcie.

9. Porozumienie oraz umowa o partnerstwie określają w szczególności:

- 1) przedmiot porozumienia albo umowy;
- 2) prawa i obowiązki stron;
- 3) zakres i formę udziału poszczególnych partnerów w projekcie, w tym zakres realizowanych przez nich zadań;
- 4) partnera wiodącego uprawnionego do reprezentowania pozostałych partnerów projektu;
- 5) sposób przekazywania dofinansowania na pokrycie kosztów ponoszonych przez poszczególnych partnerów projektu, umożliwiający określenie kwoty dofinansowania udzielonego każdemu z partnerów;
- 6) sposób postępowania w przypadku naruszenia lub niewywiązania się stron z porozumienia lub umowy.

10. Stroną porozumienia ani umowy o partnerstwie nie może być podmiot wykluczony z możliwości otrzymania dofinansowania na podstawie przepisów odrębnych.

11. Partnerem wiodącym w projekcie partnerskim może być wyłącznie podmiot o potencjale ekonomicznym zapewniającym prawidłową realizację projektu partnerskiego.

12. Partnerem wiodącym w projekcie partnerskim może być wyłącznie podmiot inicjujący projekt partnerski.

13. Udział partnerów w projekcie partnerskim nie może polegać wyłącznie na wniesieniu do jego realizacji zasobów, o których mowa w ust. 1.

14. Zadania realizowane przez poszczególnych partnerów w ramach projektu partnerskiego nie mogą polegać na oferowaniu towarów, świadczeniu usług lub wykonywaniu robót budowlanych na rzecz pozostałych partnerów.

15. Przepisów ust. 1-8 nie stosuje się do projektu hybrydowego, o którym mowa w art. 40 ust. 1, ani w przypadku, gdy przepisy odrębne przewidują inny sposób wyboru podmiotów wspólnie realizujących projekt.

Art. 40.

1. Projekt hybrydowy polega na wspólnej realizacji projektu przez partnerstwo publiczno-prywatne, o którym mowa w art. 2 pkt 15 rozporządzenia ogólnego.
2. Do wyboru partnera prywatnego w celu realizacji projektu hybrydowego stosuje się przepisy odrębne.

Art. 41.

1. W ramach programów mogą być realizowane projekty grantowe.
2. Projektem grantowym jest projekt, którego beneficjent udziela grantów na realizację zadań służących osiągnięciu celu tego projektu przez grantobiorców.
3. Grantobiorcą jest podmiot publiczny albo prywatny, inny niż beneficjent projektu grantowego albo partner projektu partnerskiego, wybrany w drodze otwartego naboru ogłoszonego przez beneficjenta projektu grantowego w ramach realizacji projektu grantowego.
4. Grantobiorcą nie może być podmiot wykluczony z możliwości otrzymania dofinansowania na podstawie przepisów odrębnych.
5. Grantem są środki finansowe programu, które beneficjent projektu grantowego przekazał grantobiorcy na realizację zadań, o których mowa w ust. 2.
6. Wartość grantu przekazanego grantobiorcy nie może przekroczyć równowartości w złotych 200 000 euro.
7. Umowa o powierzenie grantu zawierana między beneficjentem projektu grantowego a grantobiorcą określa w szczególności:
 - 1) cel projektu grantowego i zadania grantobiorcy objęte grantem;
 - 2) kwotę grantu i wkładu własnego grantobiorcy;
 - 3) warunki przekazania i rozliczenia grantu, w tym warunki rozliczania wydatków przez grantobiorcę;
 - 4) zobowiązanie do zwrotu grantu w przypadku wykorzystania go niezgodnie z celami projektu grantowego;
 - 5) zobowiązanie do poddania się kontrolom lub audytom prowadzonym przez beneficjenta projektu grantowego lub uprawnione podmioty, o których mowa w art. 25 ust. 1 i 2.
8. Beneficjent projektu grantowego odpowiada w szczególności za:
 - 1) realizację projektu grantowego zgodnie z założonym celem;
 - 2) przygotowanie i przekazanie właściwej instytucji propozycji kryteriów wyboru grantobiorców;
 - 3) dokonywanie wyboru grantobiorców w oparciu o określone kryteria, z uwzględnieniem zasady przejrzystości, rzetelności, bezstronności i równego traktowania podmiotów;
 - 4) zawieranie z grantobiorcami umów o powierzenie grantu;
 - 5) rozliczanie wydatków poniesionych przez grantobiorców;
 - 6) monitorowanie realizacji zadań przez grantobiorców;
 - 7) kontrolę realizacji zadań przez grantobiorców;

- 8) odzyskiwanie grantów w przypadku ich wykorzystania niezgodnie z umową o powierzenie grantu.
9. W przypadku gdy projekt grantowy jest jednocześnie projektem partnerskim, beneficjent może powierzyć partnerom realizację części zadań związanych z wyborem grantobiorców.
10. Właściwa instytucja zatwierdza procedury dotyczące realizacji projektu grantowego opracowane przez beneficjenta projektu grantowego.

Rozdział 14

Wybór projektów

Art. 42.

Objęty dofinansowaniem może być wyłącznie projekt wybrany do dofinansowania.

Art. 43.

Wybrany do dofinansowania może zostać wyłącznie projekt spełniający kryteria wyboru projektów.

Art. 44.

1. Właściwa instytucja wybiera projekty do dofinansowania w sposób konkurencyjny lub niekonkurencyjny.

2. W sposób niekonkurencyjny mogą być wybrane projekty, których wnioskodawcami, ze względu na charakter lub cel projektu, będą podmioty jednoznacznie określone przed złożeniem wniosku o dofinansowanie projektu oraz które:

- 1) polegają na realizacji zadań publicznych wynikających z przepisów odrębnych lub
- 2) mają strategiczne znaczenie dla społeczno-gospodarczego rozwoju kraju, regionu lub obszaru objętego realizacją ZIT, IIT lub terytorialnego planu sprawiedliwej transformacji, o którym mowa w art. 11 rozporządzenia FST, lub
- 3) będą realizowane w formie instrumentu finansowego, lub
- 4) dotyczą pomocy technicznej.

Art. 45.

1. Właściwa instytucja przeprowadza postępowanie w zakresie wyboru projektów do dofinansowania w sposób przejrzysty, rzetelny i bezstronny.

2. Właściwa instytucja zapewnia równy dostęp do informacji o warunkach i sposobie wyboru projektów do dofinansowania oraz równe traktowanie wnioskodawców.

Art. 46.

Właściwa instytucja może wymagać od wnioskodawców wyłącznie informacji i dokumentów niezbędnych do oceny projektu lub objęcia projektu dofinansowaniem.

Art. 47.

1. W toku postępowania w zakresie wyboru projektów do dofinansowania, w toku procedury odwoławczej oraz przy udzielaniu dofinansowania właściwa instytucja:

1) nie może żądać zaświadczeń oraz dokumentów na potwierdzenie faktów lub stanu prawnego, jeżeli są one znane instytucji z urzędu albo są możliwe do ustalenia na podstawie:

- a) posiadanych przez nią ewidencji,
- b) rejestrów publicznych posiadanych przez inne podmioty publiczne, do których właściwa instytucja ma dostęp w drodze elektronicznej na zasadach określonych w ustawie lub w ustawie z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne (Dz. U. z 2021 r. poz. 2070),
- c) wymiany informacji z innym podmiotem publicznym na zasadach określonych w przepisach o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne,
- d) przedstawionych przez wnioskodawcę do wglądu dokumentów urzędowych;

2) może wymagać złożenia przez wnioskodawcę oświadczeń na potwierdzenie faktów lub stanu prawnego, niezbędnych do oceny projektu lub objęcia go dofinansowaniem.

2. Oświadczenia, o których mowa w ust. 1 pkt 2, są składane pod rygorem odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych oświadczeń. Oświadczenia zawierają klauzulę następującej treści: "Jestem świadomy/świadoma odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywych oświadczeń". Klauzula ta zastępuje pouczenie właściwej instytucji o odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych oświadczeń.

Art. 48.

1. Dokumenty i informacje przedstawiane przez wnioskodawców nie podlegają udostępnieniu przez właściwą instytucję w trybie przepisów ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2022 r. poz. 902) oraz ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2022 r. poz. 1029).

2. Dokumenty i informacje wytworzone lub przygotowane przez właściwe instytucje w związku z oceną dokumentów i informacji przedstawianych przez wnioskodawców nie podlegają, do czasu zakończenia postępowania w zakresie wyboru projektów do dofinansowania, udostępnieniu w trybie przepisów ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej oraz ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.

Art. 49.

1. Instytucja zarządzająca, nie później niż 6 miesięcy od dnia zatwierdzenia programu przez Komisję Europejską, zamieszcza na swojej stronie internetowej oraz na portalu harmonogram naborów, o którym mowa w art. 49 ust. 2 rozporządzenia ogólnego.

2. Harmonogram naborów dotyczy naborów, których ogłoszenie planowane jest w ciągu 12 miesięcy od dnia zamieszczenia harmonogramu, oraz może dotyczyć naborów, których ogłoszenie planowane jest po upływie 12 miesięcy od dnia zamieszczenia harmonogramu.

3. Instytucja zarządzająca w harmonogramie naborów wskazuje dodatkowo:

- 1) priorytet programu lub numer i nazwę działania, w ramach których planowany jest nabór;
- 2) typy projektów podlegających dofinansowaniu w naborze;
- 3) instytucję odpowiedzialną za ogłoszenie naboru;

- 4) sposób wyboru projektów do dofinansowania.
4. Instytucja zarządzająca aktualizuje harmonogram naborów nie rzadziej niż na koniec każdego kwartału. Przepis ust. 2 stosuje się odpowiednio.
5. Instytucja zarządzająca zamieszcza niezwłocznie na swojej stronie internetowej oraz na portalu zaktualizowany harmonogram naborów.

Art. 50.

1. W celu wyboru projektów do dofinansowania właściwa instytucja przeprowadza nabór wniosków o dofinansowanie projektu, zwany dalej "naborem".
2. Warunkiem przeprowadzenia naboru przez właściwą instytucję jest:
 - 1) przyjęcie regulaminu wyboru projektów oraz
 - 2) udostępnienie regulaminu wyboru projektów potencjalnym wnioskodawcom.
3. Udostępnienie regulaminu wyboru projektów, o którym mowa w ust. 2 pkt 2, w przypadku konkurencyjnego sposobu wyboru projektów następuje w formie ogłoszenia o naborze upublicznianego na stronie internetowej właściwej instytucji oraz na portalu.
4. Ogłoszenie o naborze zawiera nazwę właściwej instytucji, wskazanie przedmiotu naboru, informację o potencjalnych wnioskodawcach, termin składania wniosków o dofinansowanie projektu, regulamin wyboru projektów oraz dane do kontaktu.

Art. 51.

1. Regulamin wyboru projektów określa w szczególności:
 - 1) kwotę przeznaczoną na dofinansowanie projektów;
 - 2) maksymalny, dopuszczalny poziom dofinansowania projektu lub maksymalną, dopuszczalną kwotę dofinansowania projektu;
 - 3) kryteria wyboru projektów;
 - 4) wskazanie sposobu wyboru projektów do dofinansowania oraz jego opis;
 - 5) właściwy system teleinformatyczny, w którym można złożyć wniosek o dofinansowanie projektu, oraz sposób dostępu do formularza wniosku o dofinansowanie projektu;
 - 6) termin składania wniosków o dofinansowanie projektu;
 - 7) załączniki do wniosku o dofinansowanie projektu, o ile wymagane jest ich złożenie, oraz sposób, formę i termin ich przedłożenia;
 - 8) zakres, w jakim możliwe jest uzupełnianie lub poprawianie wniosków o dofinansowanie projektu;
 - 9) sposób komunikacji między wnioskodawcą a właściwą instytucją;
 - 10) czynności, które powinny zostać dokonane przed zawarciem umowy o dofinansowanie projektu lub podjęciem decyzji o dofinansowaniu projektu, oraz termin ich dokonania.
2. W przypadku konkurencyjnego sposobu wyboru projektów regulamin wyboru projektów określa dodatkowo:
 - 1) typy projektów podlegających dofinansowaniu;
 - 2) opis procedury oceny projektów, w tym wskazanie, czy ocena jest podzielona na etapy;
 - 3) wzór umowy o dofinansowanie projektu lub decyzji o dofinansowaniu projektu;
 - 4) informację o przysługujących wnioskodawcy środkach odwoławczych oraz instytucjach właściwych do ich rozpatrzenia.

3. Właściwa instytucja może zmieniać regulamin wyboru projektów, z zastrzeżeniem ust. 4 i 5.
4. Właściwa instytucja nie może zmieniać regulaminu wyboru projektów w zakresie, o którym mowa w ust. 1 pkt 4.
5. Właściwa instytucja może zmieniać regulamin wyboru projektów w zakresie, o którym mowa w ust. 1 pkt 3, wyłącznie w sytuacji, w której w ramach danego postępowania w zakresie wyboru projektów do dofinansowania nie złożono jeszcze wniosku o dofinansowanie projektu. Zmiana ta skutkuje odpowiednim wydłużeniem terminu składania wniosków o dofinansowanie projektu.
6. Przepisów ust. 4 i 5 nie stosuje się, jeżeli konieczność dokonania zmian wynika z przepisów odrębnych.
7. Po zakończeniu postępowania w zakresie wyboru projektów do dofinansowania właściwa instytucja nie może zmieniać regulaminu wyboru projektów.
8. Właściwa instytucja udostępnia zmiany regulaminu wyboru projektów wraz z ich uzasadnieniem i terminem, od którego są stosowane, w taki sam sposób jak regulamin wyboru projektów.

Art. 52.

1. Wnioski o dofinansowanie projektu składane są za pośrednictwem systemu teleinformatycznego.
2. Nabór rozpoczyna się w dniu udostępnienia formularza wniosku o dofinansowanie projektu w systemie teleinformatycznym w sposób umożliwiający składanie wniosków o dofinansowanie projektu.
3. W przypadku konkurencyjnego sposobu wyboru projektów nabór trwa co najmniej 10 dni i kończy się nie wcześniej niż po 40 dniach od dnia upublicznienia ogłoszenia o naborze.

Art. 53.

1. W celu dokonania oceny projektów właściwa instytucja powołuje komisję oceny projektów oraz określa regulamin jej pracy.
2. W skład komisji oceny projektów wchodzi pracownicy właściwej instytucji posiadający wiedzę, umiejętności, doświadczenie lub wymagane uprawnienia w dziedzinie objętej programem, w ramach której jest dokonywany wybór projektów.
3. W skład komisji oceny projektów mogą wchodzić eksperci, o których mowa w art. 80.
4. Przewodniczącym komisji oceny projektów jest pracownik właściwej instytucji.
5. Właściwa instytucja sprawuje nadzór nad komisją oceny projektów w zakresie zgodności postępowania w zakresie wyboru projektów do dofinansowania z przepisami prawa, regulaminem wyboru projektów oraz regulaminem pracy komisji oceny projektów.

Art. 54.

1. Komisja oceny projektów ocenia projekty w zakresie spełniania kryteriów wyboru projektów.
2. Ocena projektów może być podzielona na etapy.
3. Niezakwalifikowanie projektu do kolejnego etapu może wynikać wyłącznie z zatwierdzenia wyniku oceny stanowiącego negatywną ocenę projektu, o której mowa w art. 56 ust. 5.
4. W przypadku konkurencyjnego sposobu wyboru projektów po każdym etapie oceny właściwa instytucja niezwłocznie zamieszcza na swojej stronie internetowej oraz na portalu informację o projektach zakwalifikowanych do kolejnego etapu.

Art. 55.

1. Na wezwanie właściwej instytucji wnioskodawca może uzupełnić lub poprawić wniosek o dofinansowanie projektu w zakresie określonym w wezwaniu, zgodnie z regulaminem wyboru projektów. Właściwa instytucja w trakcie uzupełniania lub poprawiania wniosku o dofinansowanie projektu zapewnia równe traktowanie wnioskodawców.
2. Wezwanie, o którym mowa w ust. 1, przekazywane jest drogą elektroniczną. Termin określony w wezwaniu liczy się od dnia następującego po dniu przekazania wezwania.
3. W razie stwierdzenia we wniosku o dofinansowanie projektu oczywistej omyłki pisarskiej lub rachunkowej właściwa instytucja może poprawić ją z urzędu, informując o tym wnioskodawcę.

Art. 56.

1. Komisja oceny projektów przedstawia właściwej instytucji wyniki oceny projektów.
2. Właściwa instytucja zatwierdza wyniki oceny projektów.
3. Zatwierdzenie wyniku oceny niestanowiącego oceny negatywnej, o której mowa w ust. 5 i 6, oznacza wybór projektu do dofinansowania albo zakwalifikowanie projektu do kolejnego etapu oceny.
4. Właściwa instytucja przekazuje niezwłocznie wnioskodawcy w formie pisemnej lub w formie elektronicznej informację o zatwierdzonym wyniku oceny projektu oznaczającym wybór projektu do dofinansowania albo stanowiącym ocenę negatywną, o której mowa w ust. 5 i 6. Do doręczenia informacji stosuje się przepisy działu I rozdziału 8 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego.
5. Negatywną oceną jest każda ocena w zakresie spełniania przez projekt kryteriów wyboru projektów, na skutek której projekt nie może być zakwalifikowany do kolejnego etapu oceny lub wybrany do dofinansowania.
6. Negatywna ocena, o której mowa w ust. 5, obejmuje także przypadek, w którym projekt nie może być wybrany do dofinansowania z uwagi na wyczerpanie kwoty przeznaczonej na dofinansowanie projektów w danym naborze.
7. W przypadku negatywnej oceny, o której mowa w ust. 5 i 6, informacja, o której mowa w ust. 4, zawiera uzasadnienie wyniku oceny, a w przypadku projektów wybieranych w sposób konkurencyjny także pouczenie o możliwości wniesienia protestu na zasadach i w trybie, o których mowa w art. 64, określające:
 - 1) termin do wniesienia protestu;
 - 2) instytucję, do której należy wnieść protest;
 - 3) wymogi formalne protestu, o których mowa w art. 64 ust. 2;
 - 4) formę wniesienia protestu z uwzględnieniem art. 72 ust. 2.

Art. 57.

1. Właściwa instytucja dla każdego postępowania w zakresie wyboru projektów do dofinansowania podaje do publicznej wiadomości na swojej stronie internetowej oraz na portalu informację o projektach wybranych do dofinansowania oraz o projektach, które otrzymały ocenę negatywną, o której mowa w art. 56 ust. 5 i 6. W przypadku projektów wybranych do dofinansowania w informacji podaje się również wysokość przyznanej kwoty dofinansowania wynikającą z wyboru projektu do dofinansowania.

2. Zakończenie naboru oraz opublikowanie informacji, o której mowa w ust. 1, w odniesieniu do wszystkich projektów objętych danym postępowaniem w zakresie wyboru projektów do dofinansowania, oznacza zakończenie tego postępowania.

3. W przypadku zmian w zakresie informacji, o której mowa w ust. 1, właściwa instytucja podaje do publicznej wiadomości zaktualizowaną informację na swojej stronie internetowej oraz na portalu.

4. Po zakończeniu postępowania w zakresie wyboru projektów do dofinansowania właściwa instytucja niezwłocznie podaje do publicznej wiadomości na swojej stronie internetowej oraz na portalu informację o składzie komisji oceny projektów, ze wskazaniem osób, które uczestniczyły w ocenie projektów w charakterze ekspertów, o których mowa w art. 80.

5. Po zakończeniu postępowania w zakresie wyboru projektów do dofinansowania właściwa instytucja może zgodnie z regulaminem wyboru projektów wybrać do dofinansowania projekty, które zostały negatywnie ocenione z uwagi na wyczerpanie kwoty przeznaczonej na dofinansowanie projektów w tym postępowaniu, pod warunkiem dostępności kwoty przeznaczonej na dofinansowanie projektów w ramach działania albo kategorii regionu, jeżeli w ramach działania kwota przeznaczona na dofinansowanie projektów jest podzielona na kategorie regionów.

Art. 58.

1. Właściwa instytucja unieważnia postępowanie w zakresie wyboru projektów do dofinansowania, jeżeli:

- 1) w terminie składania wniosków o dofinansowanie projektu nie złożono wniosku lub
- 2) wystąpiła istotna zmiana okoliczności powodująca, że wybór projektów do dofinansowania nie leży w interesie publicznym, czego nie można było wcześniej przewidzieć, lub
- 3) postępowanie obarczone jest niemożliwą do usunięcia wadą prawną.

2. Właściwa instytucja podaje do publicznej wiadomości informację o unieważnieniu postępowania w zakresie wyboru projektów do dofinansowania w sposób konkurencyjny oraz jego przyczynach na swojej stronie internetowej oraz na portalu. Informacja ta nie stanowi podstawy do wniesienia protestu, o którym mowa w art. 63.

Art. 59.

Do postępowania w zakresie wyboru projektów do dofinansowania nie stosuje się przepisów ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego, z wyjątkiem art. 24 i art. 57 § 1-4, o ile ustawa nie stanowi inaczej.

Art. 60.

Przepisów niniejszego rozdziału nie stosuje się do programów Interreg oraz do wyboru podmiotów wdrażających instrument finansowy w rozumieniu rozporządzenia ogólnego.

Rozdział 15

Umowa o dofinansowanie projektu i decyzja o dofinansowaniu projektu

Art. 61.

1. W celu objęcia projektu dofinansowaniem właściwa instytucja, po wybraniu go do dofinansowania, zawiera z jego wnioskodawcą umowę o dofinansowanie projektu albo podejmuje decyzję o dofinansowaniu projektu.

2. W przypadku projektu partnerskiego umowa o dofinansowanie projektu jest zawierana z partnerem wiodącym, o którym mowa w art. 39 ust. 9 pkt 4, będącym beneficjentem odpowiedzialnym za przygotowanie i realizację projektu.

3. Umowa o dofinansowanie projektu nie może być zawarta, a decyzja o dofinansowaniu projektu nie może być podjęta, w przypadku gdy:

- 1) wnioskodawca nie dokonał czynności, o których mowa w art. 51 ust. 1 pkt 10;
- 2) wnioskodawca został wykluczony z możliwości otrzymania dofinansowania na podstawie przepisów odrębnych;
- 3) wnioskodawca zrezygnował z dofinansowania;
- 4) doszło do unieważnienia postępowania w zakresie wyboru projektów.

4. W uzasadnionych przypadkach właściwa instytucja może odmówić zawarcia umowy o dofinansowanie projektu albo odmówić podjęcia decyzji o dofinansowaniu projektu, jeżeli zachodzi obawa wyrządzenia szkody w mieniu publicznym w następstwie zawarcia umowy o dofinansowanie projektu albo podjęcia decyzji o dofinansowaniu projektu, w szczególności gdy w stosunku do wnioskodawcy będącego osobą fizyczną lub członka organów zarządzających wnioskodawcy niebędącego osobą fizyczną toczy się postępowanie karne lub karne skarbowe za przestępstwo składania fałszywych zeznań, przekupstwa, przeciwko mieniu, wiarygodności dokumentów, obrotowi pieniędzmi i papierami wartościowymi, obrotowi gospodarczemu, systemowi bankowemu albo inne związane z wykonywaniem działalności gospodarczej lub popełnione w celu osiągnięcia korzyści majątkowych, w związku z dofinansowaniem, które zostało udzielone ze środków publicznych na realizację projektu temu wnioskodawcy, podmiotowi powiązanemu z nim osobowo lub kapitałowo lub członkowi organów zarządzających tego wnioskodawcy lub podmiotu.

5. Przez podmioty powiązane należy rozumieć podmioty, między którymi występują powiązania, o których mowa w art. 3 ust. 3 załącznika I do rozporządzenia Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu (Dz. Urz. UE L 187 z 26.06.2014, str. 1, z późn. zm.), niezależnie od tego, czy na podstawie umowy o dofinansowanie projektu albo decyzji o dofinansowaniu projektu ma być udzielona pomoc publiczna.

6. W razie powzięcia informacji o okolicznościach wskazujących na możliwość popełnienia przez wnioskodawcę będącego osobą fizyczną lub członka organów wnioskodawcy niebędącego osobą fizyczną przestępstwa, o którym mowa w ust. 4, właściwa instytucja niezwłocznie informuje właściwy organ ścigania.

7. Właściwa instytucja informuje wnioskodawcę o przyczynach braku możliwości zawarcia umowy o dofinansowanie projektu lub podjęcia decyzji o dofinansowaniu projektu w przypadku:

- 1) niedokonania czynności, o których mowa w art. 51 ust. 1 pkt 10;
- 2) wykluczenia go z możliwości otrzymania dofinansowania;
- 3) unieważnienia postępowania w zakresie wyboru projektów;
- 4) wystąpienia sytuacji, o której mowa w ust. 4.

8. Jeżeli właściwa instytucja po wybraniu projektu do dofinansowania, a przed zawarciem umowy o dofinansowanie projektu albo podjęciem decyzji o dofinansowaniu projektu poweźmie wiedzę o okolicznościach mogących mieć negatywny wpływ na wynik oceny

projektu, ponownie kieruje projekt do oceny w stosownym zakresie, o czym informuje wnioskodawcę. Przepisy rozdziału 14 i rozdziału 16 stosuje się odpowiednio.

Art. 62.

Projekt objęty dofinansowaniem może być zmieniony za zgodą właściwej instytucji, jeżeli:

- 1) zmiany nie wpłynęłyby na wynik oceny projektu w sposób, który skutkowałby negatywną oceną projektu, albo
- 2) zmiany wynikają z wystąpienia okoliczności niezależnych od beneficjenta, których nie mógł przewidzieć, działając z należytą starannością, oraz zmieniony projekt w wystarczającym stopniu będzie przyczyniał się do realizacji celów programu.

Rozdział 16 **Procedura odwoławcza**

Art. 63.

Wnioskodawcy, w przypadku negatywnej oceny projektu, o której mowa w art. 56 ust. 5 i 6, wybieranego w sposób konkurencyjny, przysługuje prawo wniesienia protestu w celu ponownego sprawdzenia złożonego przez niego wniosku w zakresie spełniania kryteriów wyboru projektów.

Art. 64.

1. Wnioskodawca może wnieść protest w terminie 14 dni od dnia doręczenia informacji, o której mowa w art. 56 ust. 4.

2. Protest zawiera:

- 1) oznaczenie instytucji właściwej do rozpatrzenia protestu;
- 2) oznaczenie wnioskodawcy;
- 3) numer wniosku o dofinansowanie projektu;
- 4) wskazanie kryteriów wyboru projektów, z których oceną wnioskodawca się nie zgadza, wraz z uzasadnieniem;
- 5) wskazanie zarzutów o charakterze proceduralnym w zakresie przeprowadzonej oceny, jeżeli zdaniem wnioskodawcy naruszenia takie miały miejsce, wraz z uzasadnieniem;
- 6) podpis wnioskodawcy lub osoby upoważnionej do jego reprezentowania, z załączeniem oryginału lub kopii dokumentu poświadczającego umocowanie takiej osoby do reprezentowania wnioskodawcy.

3. W przypadku wniesienia protestu niespełniającego wymogów formalnych, o których mowa w ust. 2, właściwa instytucja, o której mowa w art. 44 ust. 1, wzywa wnioskodawcę do jego uzupełnienia w terminie 7 dni, licząc od dnia otrzymania wezwania, pod rygorem pozostawienia protestu bez rozpatrzenia. Po bezskutecznym upływie terminu właściwa instytucja przekazuje wnioskodawcy informację o pozostawieniu jego protestu bez rozpatrzenia, pouczając go o możliwości wniesienia w tym zakresie skargi do sądu administracyjnego na zasadach określonych w art. 73.

4. W przypadku stwierdzenia oczywistej omyłki we wniesionym proteście właściwa instytucja, o której mowa w art. 44 ust. 1, może poprawić ją z urzędu, informując o tym wnioskodawcę.

5. Uzupełnienie protestu, o którym mowa w ust. 3, może nastąpić wyłącznie w odniesieniu do wymogów formalnych, o których mowa w ust. 2 pkt 1-3 i 6.

6. Wezwanie, o którym mowa w ust. 3, powoduje zawieszenie biegu terminu, o którym mowa odpowiednio w art. 67 ust. 2 albo art. 68, do czasu uzupełnienia protestu.
7. Na prawo wnioskodawcy do wniesienia protestu nie wpływa negatywnie błędne pouczenie lub brak pouczenia, o którym mowa w art. 56 ust. 7.

Art. 65.

1. Wnioskodawca może wycofać protest do czasu zakończenia jego rozpatrywania przez właściwą instytucję, o której mowa w art. 66.
2. Wycofanie protestu następuje przez złożenie właściwej instytucji, o której mowa odpowiednio w art. 44 ust. 1 albo w art. 66, oświadczenia o wycofaniu protestu.
3. W przypadku wycofania protestu przez wnioskodawcę właściwa instytucja pozostawia protest bez rozpatrzenia, informując o tym wnioskodawcę. W przypadku gdy oświadczenie, o którym mowa w ust. 2, zostało złożone do instytucji, o której mowa w art. 44 ust. 1, instytucja ta przekazuje oświadczenie o wycofaniu protestu do właściwej instytucji, o której mowa w art. 66, jeżeli skierowała protest do tej instytucji.
4. W przypadku, o którym mowa w ust. 3 zdanie drugie, właściwa instytucja, o której mowa w art. 66, pozostawia protest bez rozpatrzenia, informując o tym wnioskodawcę.
5. W przypadku wycofania protestu ponowne jego wniesienie jest niedopuszczalne.
6. W przypadku wycofania protestu wnioskodawca nie może wnieść skargi do sądu administracyjnego.

Art. 66.

Protest jest rozpatrywany przez instytucję:

- 1) zarządzającą albo
- 2) pośredniczącą - jeżeli została ustanowiona dla danego programu i instytucja zarządzająca powierzyła jej zadania w tym zakresie na podstawie porozumienia albo umowy, o których mowa w art. 9 ust. 1.

Art. 67.

1. Protest jest wnoszony za pośrednictwem instytucji, o której mowa w art. 44 ust. 1.
2. Instytucja, o której mowa w art. 44 ust. 1, w terminie 14 dni od dnia otrzymania protestu weryfikuje wyniki dokonanej przez siebie oceny projektu w zakresach, o których mowa w art. 64 ust. 2 pkt 4 i 5, i:
 - 1) dokonuje zmiany podjętego rozstrzygnięcia, co skutkuje zakwalifikowaniem projektu do kolejnego etapu oceny albo wybraniem projektu do dofinansowania, i aktualizacji informacji, o której mowa w art. 57 ust. 1, albo
 - 2) kieruje protest wraz z otrzymaną od wnioskodawcy dokumentacją do właściwej instytucji, o której mowa w art. 66, uzasadniając brak podstaw zmiany wyniku oceny, oraz informuje wnioskodawcę o przekazaniu protestu.
3. Przepisów ust. 1 i 2 oraz art. 65 ust. 3 zdanie drugie nie stosuje się, jeżeli instytucją właściwą do rozpatrzenia protestu jest instytucja, o której mowa w art. 44 ust. 1. W takim przypadku protest jest wnoszony bezpośrednio do tej instytucji.

Art. 68.

Właściwa instytucja, o której mowa w art. 66, rozpatruje protest, weryfikując prawidłowość oceny projektu w zakresach, o których mowa w art. 64 ust. 2 pkt 4 i 5, w terminie nie dłuższym niż 21 dni, licząc od dnia jego otrzymania. W uzasadnionych przypadkach, w szczególności gdy w trakcie rozpatrywania protestu konieczne jest skorzystanie z pomocy ekspertów, termin rozpatrzenia protestu może być przedłużony, o czym właściwa instytucja informuje wnioskodawcę. Termin rozpatrzenia protestu nie może przekroczyć łącznie 45 dni od dnia jego otrzymania.

Art. 69.

1. Właściwa instytucja, o której mowa w art. 66, informuje wnioskodawcę o wyniku rozpatrzenia jego protestu. Informacja ta zawiera w szczególności:

- 1) treść rozstrzygnięcia polegającego na uwzględnieniu albo nieuwzględnieniu protestu, wraz z uzasadnieniem;
- 2) w przypadku nieuwzględnienia protestu - pouczenie o możliwości wniesienia skargi do sądu administracyjnego na zasadach określonych w art. 73.

2. Uwzględnienie protestu, o którym mowa w ust. 1 pkt 1, przez właściwą instytucję, o której mowa w art. 66, polega na:

- 1) zakwalifikowaniu projektu do kolejnego etapu oceny albo wybraniu projektu do dofinansowania i aktualizacji informacji, o której mowa w art. 57 ust. 1, albo
- 2) przekazaniu sprawy instytucji, o której mowa w art. 44 ust. 1, w celu przeprowadzenia ponownej oceny projektu, jeżeli instytucja rozpatrująca protest stwierdzi, że doszło do naruszeń obowiązujących procedur i konieczny do wyjaśnienia zakres sprawy ma istotny wpływ na wynik oceny.

3. Ponowna ocena projektu polega na powtórnej weryfikacji projektu w zakresach, o których mowa w art. 64 ust. 2 pkt 4 i 5.

4. Instytucja, o której mowa w art. 44 ust. 1:

- 1) w przypadku pozytywnej ponownej oceny projektu - informuje wnioskodawcę odpowiednio o zakwalifikowaniu jego projektu do kolejnego etapu oceny albo o wybraniu jego projektu do dofinansowania;
- 2) w przypadku negatywnej ponownej oceny projektu - informuje o tym wnioskodawcę, pouczając go o możliwości wniesienia skargi do sądu administracyjnego na zasadach określonych w art. 73.

5. Przepisów ust. 2 pkt 2 oraz ust. 3 i 4 nie stosuje się, jeżeli instytucją właściwą do rozpatrzenia protestu jest instytucja, o której mowa w art. 44 ust. 1.

Art. 70.

1. Protest pozostawia się bez rozpatrzenia, jeżeli mimo prawidłowego pouczenia, o którym mowa w art. 56 ust. 7, został wniesiony:

- 1) po terminie;
- 2) przez podmiot wykluczony z możliwości otrzymania dofinansowania na podstawie przepisów odrębnych;
- 3) bez spełnienia wymogów określonych w art. 64 ust. 2 pkt 4;
- 4) przez podmiot niespełniający wymogów, o których mowa w art. 63.

2. O pozostawieniu protestu bez rozpatrzenia właściwa instytucja, o której mowa w art. 44 ust. 1, za pośrednictwem której wniesiono protest, albo właściwa instytucja, o której mowa w art. 66, informuje wnioskodawcę, pouczając go o możliwości wniesienia skargi do sądu administracyjnego na zasadach określonych w art. 73.

Art. 71.

W rozpatrywaniu protestu, w weryfikacji, o której mowa w art. 67 ust. 2, a także w ponownej ocenie, o której mowa w art. 69 ust. 3, nie mogą brać udziału osoby, które były zaangażowane w przygotowanie projektu, którego protest dotyczy, lub w jego ocenę.

Art. 72.

1. Do procedury odwoławczej nie stosuje się przepisów ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego, z wyjątkiem art. 24 oraz przepisów dotyczących doręczeń i sposobu obliczania terminów, które stosuje się odpowiednio.

2. Protest, oświadczenie, o którym mowa w art. 65 ust. 2, oraz informacje przekazywane wnioskodawcy w trakcie procedury odwoławczej przez właściwą instytucję, a w szczególności informacja, o której mowa w art. 65 ust. 3 i 4, w art. 69 ust. 1 i 4, w art. 70 ust. 2 i w art. 77 ust. 2 pkt 1, wymagają odpowiednio podpisu własnoręcznego albo opatrzenia kwalifikowanym podpisem elektronicznym, podpisem zaufanym albo podpisem osobistym.

Art. 73.

1. W przypadku nieuwzględnienia protestu, negatywnej ponownej oceny projektu lub pozostawienia protestu bez rozpatrzenia na podstawie art. 64 ust. 3, art. 70 ust. 1 lub art. 77 ust. 2 pkt 1 wnioskodawca może w tym zakresie wnieść skargę do sądu administracyjnego, zgodnie z art. 3 § 3 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. - Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. z 2022 r. poz. 329 i 655).

2. Skarga, o której mowa w ust. 1, jest wnoszona przez wnioskodawcę w terminie 14 dni od dnia otrzymania informacji, o której mowa w art. 64 ust. 3, art. 69 ust. 1 pkt 2 albo ust. 4 pkt 2, art. 70 ust. 2 albo art. 77 ust. 2 pkt 1, wraz z kompletną dokumentacją w sprawie bezpośrednio do wojewódzkiego sądu administracyjnego. Skarga podlega wpisowi stałemu.

3. Kompletna dokumentacja, o której mowa w ust. 2, obejmuje:

- 1) wniosek o dofinansowanie projektu,
- 2) informację o wynikach oceny projektu, o której mowa w art. 56 ust. 4,
- 3) wniesiony protest,
- 4) informację, o której mowa w art. 69 ust. 1 albo ust. 4 pkt 2, art. 70 albo art. 77 ust. 2 pkt 1

- wraz z ewentualnymi załącznikami.

4. Kompletna dokumentacja jest wnoszona przez wnioskodawcę w oryginale lub w postaci uwierzytelnionej kopii.

5. Sąd rozpoznaje skargę w zakresie, o którym mowa w ust. 1, w terminie 30 dni od dnia jej wniesienia.

6. Wniesienie skargi:

- 1) po terminie, o którym mowa w ust. 2,
- 2) bez kompletnej dokumentacji,
- 3) bez uiszczenia wpisu stałego w terminie, o którym mowa w ust. 2

- powoduje odrzucenie skargi, z zastrzeżeniem ust. 7.

7. W przypadku wniesienia skargi bez kompletnej dokumentacji lub bez uiszczenia wpisu stałego sąd wzywa wnioskodawcę do uzupełnienia dokumentacji lub uiszczenia wpisu w terminie 7 dni od dnia otrzymania wezwania, pod rygorem odrzucenia skargi. Wezwanie wstrzymuje bieg terminu, o którym mowa w ust. 5.

8. W wyniku rozpoznania skargi sąd może:

1) uwzględnić skargę, stwierdzając, że:

a) ocena projektu została przeprowadzona w sposób naruszający prawo i naruszenie to miało istotny wpływ na wynik oceny, przekazując jednocześnie sprawę właściwej instytucji w celu ponownego rozpatrzenia podjętego przez nią rozstrzygnięcia w przedmiocie nieuwzględnienia protestu, o którym mowa w art. 69 ust. 1 pkt 2, albo w przedmiocie negatywnej ponownej oceny, o której mowa w art. 69 ust. 4 pkt 2,

b) pozostawienie protestu bez rozpatrzenia było nieuzasadnione, przekazując sprawę do ponownego rozpatrzenia właściwej instytucji, która pozostawiła protest bez rozpatrzenia;

2) oddalić skargę w przypadku jej nieuwzględnienia;

3) umorzyć postępowanie w sprawie, jeżeli jest ono bezprzedmiotowe.

Art. 74.

1. Skargę kasacyjną może wnieść bezpośrednio do Naczelnego Sądu Administracyjnego:

1) wnioskodawca,

2) właściwa instytucja, o której mowa w art. 66,

3) właściwa instytucja, o której mowa w art. 44 ust. 1 - w przypadku pozostawienia protestu bez rozpatrzenia albo dokonania negatywnej ponownej oceny projektu przez tę instytucję

- w terminie 14 dni od dnia doręczenia rozstrzygnięcia wojewódzkiego sądu administracyjnego, przy czym przepisy art. 73 ust. 3, 4, 6 i 7 stosuje się odpowiednio.

2. Skarga, o której mowa w ust. 1, jest rozpatrywana w terminie 30 dni od dnia jej wniesienia.

Art. 75.

Na prawo wnioskodawcy do wniesienia skargi do sądu administracyjnego nie wpływa negatywnie błędne pouczenie albo brak pouczenia, o którym mowa w art. 69 ust. 1 pkt 2 albo ust. 4 pkt 2, art. 70 ust. 2 albo art. 77 ust. 2 pkt 1.

Art. 76.

W zakresie nieuregulowanym w ustawie do postępowania przed sądami administracyjnymi stosuje się odpowiednio przepisy ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. - Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi dotyczące aktów lub czynności, o których mowa w art. 3 § 2 pkt 4, z wyłączeniem art. 52-55, art. 61 § 3-6, art. 115-122, art. 146, art. 150 i art. 152 tej ustawy.

Art. 77.

1. Prawomocne rozstrzygnięcie sądu, z wyłączeniem uwzględnienia skargi, o którym mowa w art. 73 ust. 8 pkt 1, kończy procedurę odwoławczą oraz procedurę wyboru projektu.

2. W przypadku gdy na jakimkolwiek etapie postępowania w zakresie procedury odwoławczej zostanie wyczerpana kwota przeznaczona na dofinansowanie projektów w ramach działania

albo kategorii regionu, jeżeli w ramach działania kwota przeznaczona na dofinansowanie projektów jest podzielona na kategorie regionów:

- 1) właściwa instytucja, do której wpłynął protest, pozostawia go bez rozpatrzenia, informując o tym wnioskodawcę, pouczając jednocześnie o możliwości wniesienia skargi do sądu administracyjnego na zasadach określonych w art. 73;
 - 2) sąd, uwzględniając skargę, wyłącznie stwierdza, że ocena projektu została przeprowadzona w sposób naruszający prawo i naruszenie to miało istotny wpływ na wynik oceny, nie przekazując sprawy do ponownego rozpatrzenia.
3. Przez wyczerpanie kwoty, o której mowa w ust. 2, należy rozumieć sytuację, w której środki przeznaczone na cel, o którym mowa w ust. 2, zostały rozdysponowane na projekty objęte dofinansowaniem w rozumieniu art. 61 ust. 1 oraz wybrane do dofinansowania w rozumieniu art. 43 w związku z art. 56 ust. 3, z zastrzeżeniem art. 61 ust. 3 i 4.
4. Właściwa instytucja niezwłocznie podaje do publicznej wiadomości na swojej stronie internetowej oraz na portalu informację o wyczerpaniu kwoty, o której mowa w ust. 2.

Art. 78.

Procedura odwoławcza, o której mowa w art. 63-77, nie wstrzymuje zawierania umów o dofinansowanie z wnioskodawcami, których projekty zostały wybrane do dofinansowania.

Art. 79.

Przepisów niniejszego rozdziału nie stosuje się do programów Interreg.

Rozdział 17 **Eksperci**

Art. 80.

1. Właściwa instytucja może wyznaczyć eksperta do udziału w wykonywaniu jej zadań:
 - 1) związanych z wyborem projektów do dofinansowania;
 - 2) wynikających z umowy o dofinansowanie projektu albo decyzji o dofinansowaniu projektu;
 - 3) związanych z procedurą odwoławczą.
2. Właściwa instytucja określa rolę eksperta wyznaczonego do udziału w wykonywaniu jej zadań, o których mowa w ust. 1.
3. Właściwa instytucja może wyznaczyć wyłącznie eksperta wpisanego do wykazu ekspertów.

Art. 81.

1. Właściwa instytucja może prowadzić wykaz ekspertów, który jest zamieszczany na jej stronie internetowej oraz na portalu.
2. Wykaz ekspertów zawiera:
 - 1) imię i nazwisko eksperta;
 - 2) adres poczty elektronicznej eksperta;
 - 3) wskazanie dziedziny, w której ekspert ma wiedzę, umiejętności, doświadczenie lub uprawnienia.
3. Do wykazu wpisany zostaje ekspert, który:

- 1) korzysta z pełni praw publicznych;
- 2) posiada pełną zdolność do czynności prawnych;
- 3) nie został skazany prawomocnym wyrokiem za umyślne przestępstwo lub umyślne przestępstwo skarbowe;
- 4) posiada wymaganą wiedzę, umiejętności, doświadczenie lub uprawnienia w określonej dziedzinie.

4. Ekspert składa właściwej instytucji oświadczenie w zakresie spełnienia wymogów określonych w ust. 3 pkt 1-3 oraz w zakresie prawdziwości i zgodności z prawdą dokumentów składanych w odniesieniu do wymogów określonych w ust. 3 pkt 4. Oświadczenie składane jest pod rygorem odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych oświadczeń, o czym należy pouczyć eksperta przed złożeniem oświadczenia.

5. Właściwa instytucja niezwłocznie informuje eksperta o wpisie do wykazu ekspertów.

Art. 82.

1. Ekspert niezwłocznie informuje właściwą instytucję o okolicznościach, które powodują zaprzestanie spełniania wymogów, o których mowa w art. 81 ust. 3.

2. Właściwa instytucja niezwłocznie wykreśla eksperta z wykazu ekspertów, o którym mowa w art. 81 ust. 1, w przypadku:

- 1) zaprzestania spełniania wymogów, o których mowa w art. 81 ust. 3;
- 2) złożenia przez eksperta wniosku na piśmie lub drogą elektroniczną.

3. Właściwa instytucja niezwłocznie informuje eksperta o wykreśleniu z wykazu ekspertów.

Art. 83.

1. Udział eksperta w wykonywaniu zadań właściwej instytucji odbywa się na podstawie umowy zawartej z nim przez właściwą instytucję.

2. Umowa, o której mowa w ust. 1, określa w szczególności zakres obowiązków eksperta, w tym obowiązek informowania właściwej instytucji o znanych mu okolicznościach, które mogą budzić wątpliwości co do jego bezstronności.

3. Niewłaściwa realizacja umowy przez eksperta lub rozwiązanie jej z przyczyn leżących po jego stronie może stanowić przesłankę wykreślenia eksperta z wykazu ekspertów w zakresie określonym przez właściwą instytucję. W przypadku wykreślenia eksperta z wykazu stosuje się art. 82 ust. 3.

Art. 84.

1. Informacje o umowach, o których mowa w art. 83 ust. 1, zamieszcza się w rejestrze, o którym mowa w art. 34a ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, zwanym dalej "rejestrem".

2. Informacje, o których mowa w ust. 1, zamieszcza się w rejestrze niezależnie od wartości przedmiotu umowy.

3. Informacje, o których mowa w ust. 1, zamieszcza się w rejestrze bez zbędnej zwłoki, nie później niż w terminie 14 dni po dniu rozwiązania umowy za zgodą stron, odstąpienia od niej, jej wypowiedzenia lub wygaśnięcia - jednak nie później niż po 2 latach od dnia jej zawarcia.

Art. 85.

1. Do eksperta stosuje się odpowiednio przepisy art. 24 § 1 i 2 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego.
2. Ekspert składa właściwej instytucji oświadczenie, że nie zachodzi żadna z ustalonych na podstawie ust. 1 okoliczności powodujących wyłączenie go z możliwości wykonywania zadań, o których mowa w art. 80 ust. 1. Oświadczenie jest składane pod rygorem odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych oświadczeń, o czym należy pouczyć składającego przed złożeniem oświadczenia.
3. Jeżeli zostanie uprawdopodobnione istnienie okoliczności innych niż ustalone na podstawie ust. 1, które mogą wywołać wątpliwości co do bezstronności eksperta, właściwa instytucja wyłącza eksperta z udziału w wykonywaniu zadań, o których mowa w art. 80 ust. 1, albo ujawnia te okoliczności.

Art. 86.

Przepisów niniejszego rozdziału nie stosuje się do programów Interreg.

Rozdział 18

Przetwarzanie danych osobowych i dostęp do rejestrów

Art. 87.

1. W celach określonych w art. 4 rozporządzenia ogólnego, na zasadach określonych w ustawie, rozporządzeniu ogólnym, rozporządzeniu EFS+ oraz rozporządzeniu FST, minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego wykonujący zadania państwa członkowskiego, minister właściwy do spraw finansów publicznych, instytucje zarządzające, wspólny sekretariat, koordynator programów Interreg, kontroler krajowy, instytucje pośredniczące, instytucje wdrażające, instytucja pośrednicząca Interreg, beneficjenci i wnioskodawcy przetwarzają dane osobowe pozyskiwane bezpośrednio od osób, których dane dotyczą, z systemu teleinformatycznego, lub z rejestrów publicznych, o których mowa w art. 92 ust. 2.

2. Dane, o których mowa w ust. 1, obejmują:

1) dane identyfikujące osoby fizyczne, takie jak imię i nazwisko, adres, adres poczty elektronicznej, firma i adres, login, numer telefonu, numer faksu, numer Powszechnego Elektronicznego Systemu Ewidencji Ludności (PESEL), numer identyfikacji podatkowej (NIP), numer w krajowym rejestrze urzędowym podmiotów gospodarki narodowej (REGON) lub inne identyfikatory funkcjonujące w danym państwie, forma prawna prowadzonej działalności, forma własności mienia tej osoby, płeć, wiek, wykształcenie, identyfikatory internetowe;

2) dane związane z zakresem uczestnictwa osób fizycznych w projekcie, niewymienione w pkt 1, takie jak wymiar czasu pracy, stanowisko, kwota wynagrodzenia, obywatelstwo, obszar według stopnia urbanizacji (DEGURBA), status mieszkaniowy, data rozpoczęcia udziału w projekcie lub wsparciu, data zakończenia udziału w projekcie lub wsparciu, status na rynku pracy, data założenia działalności gospodarczej, kwota przyznanych środków na założenie działalności gospodarczej, kod w Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD) założonej działalności gospodarczej, forma i okres zaangażowania w projekcie, planowana data zakończenia edukacji w placówce edukacyjnej, w której skorzystano ze wsparcia;

3) dane osób fizycznych niewymienione w pkt 1, które widnieją na dokumentach potwierdzających kwalifikowalność wydatków, w tym kwota wynagrodzenia, numer

rachunku bankowego, numer działki, gmina, obręb, numer księgi wieczystej, numer przyłącza gazowego, numer uprawnień budowlanych, oraz dane dotyczące szczególnych potrzeb osób, o których mowa w art. 2 pkt 3 ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami (Dz. U. z 2020 r. poz. 1062 oraz z 2022 r. poz. 975 i 1079).

3. W przypadku osób otrzymujących wsparcie z Europejskiego Funduszu Społecznego Plus i osób ubiegających się o wsparcie w ramach projektu finansowanego z Europejskiego Funduszu Społecznego Plus podmioty wymienione w ust. 1 mogą również przetwarzać dane dotyczące pochodzenia rasowego lub etnicznego lub zdrowia, o których mowa w art. 9 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) (Dz. Urz. UE L 119 z 04.05.2016, str. 1, z późn. zm.), oraz dane dotyczące terminu zakończenia odbywania kary pozbawienia wolności przez osoby skazane, o których mowa w art. 10 tego rozporządzenia, odnoszące się do tych osób, w celach określonych w art. 4 rozporządzenia ogólnego. Osoby upoważnione do przetwarzania danych osobowych są obowiązane do zachowania tych danych w poufności.

Art. 88.

Podmioty, o których mowa w art. 87 ust. 1, są administratorami w rozumieniu art. 4 pkt 7 rozporządzenia, o którym mowa w art. 87 ust. 3.

Art. 89.

1. Dostęp do danych osobowych i informacji gromadzonych przez administratorów, o których mowa w art. 87 ust. 1, przysługuje ministrowi właściwemu do spraw rozwoju regionalnego wykonującemu zadania państwa członkowskiego, ministrowi właściwemu do spraw finansów publicznych, instytucjom zarządzającym, instytucjom pośredniczącym, instytucjom wdrażającym, instytucji pośredniczącej Interreg, wspólnemu sekretariatowi, koordynatorowi programów Interreg, kontrolerowi krajowemu, instytucji audytowej, a także podmiotom, którym wymienione podmioty powierzają realizację zadań na podstawie odrębnej umowy, w zakresie niezbędnym do realizacji ich zadań wynikających z przepisów ustawy.

2. Dane dotyczące osób otrzymujących wsparcie z Europejskiego Funduszu Społecznego Plus mogą zostać udostępnione, w zakresie niezbędnym, Prezesowi Zakładu Ubezpieczeń Społecznych w związku z realizacją zadań, o których mowa w ust. 1, na zasadach i w celach określonych w art. 50 ust. 3a i 3c ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2022 r. poz. 1009 i 1079).

Art. 90.

1. Administratorzy, o których mowa w art. 87 ust. 1, mogą gromadzić i przetwarzać dane osobowe w systemach teleinformatycznych.

2. Podmioty, o których mowa w art. 89, udostępniają sobie nawzajem dane osobowe niezbędne do realizacji ich zadań, w szczególności przy pomocy systemów teleinformatycznych.

Art. 91.

Dane osobowe są przechowywane przez okres niezbędny do realizacji celów określonych w art. 87 ust. 1.

Art. 92.

1. W zakresie niezbędnym do realizacji celów, o których mowa w art. 87 ust. 1, minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego wykonujący zadania państwa członkowskiego, minister właściwy do spraw finansów publicznych, instytucje zarządzające, wspólny sekretariat, koordynator programów Interreg, kontroler krajowy, instytucje pośredniczące, instytucje wdrażające, instytucja pośrednicząca Interreg oraz instytucja audytowa mają dostęp do informacji, w tym danych osobowych, zawartych w rejestrach, w tym rejestrach publicznych.

2. Rejestry, o których mowa w ust. 1, obejmują:

- 1) Krajowy Rejestr Sądowy;
- 2) Centralną Ewidencję i Informację o Działalności Gospodarczej;
- 3) Krajowy Rejestr Zadłużonych;
- 4) Centralny Rejestr Beneficjentów Rzeczywistych;
- 5) centralny rejestr danych podatkowych;
- 6) rejestr podmiotów wykluczonych z możliwości otrzymywania środków przeznaczonych na realizację programów finansowanych z udziałem środków europejskich;
- 7) system udostępniania danych o pomocy publicznej;
- 8) system harmonogramowania, rejestracji i monitorowania pomocy publicznej;
- 9) Biuletyn Zamówień Publicznych;
- 10) centralny rejestr ubezpieczonych;
- 11) centralny rejestr płatników składek;
- 12) krajowy rejestr urzędowy podziału terytorialnego kraju;
- 13) system informatyczny prokuratury.

3. Podmioty, o których mowa w ust. 1, są uprawnione do nieodpłatnego dostępu do informacji zawartych w rejestrach, o których mowa w ust. 2.

4. Podmioty, o których mowa w ust. 1, zawierają porozumienia z gestorami rejestrów, o których mowa w ust. 2, w których określa się warunki przekazywania, udostępniania lub wymiany informacji, w drodze teletransmisji lub przez usługę sieciową, chyba że porozumienie takie nie jest wymagane.

5. Porozumienie, o którym mowa w ust. 4, określa w szczególności:

- 1) zakres i sposób przekazywania lub udostępniania informacji, w tym danych osobowych zawartych w rejestrze;
- 2) podmioty, które będą mieć dostęp do informacji i będą przetwarzać dane osobowe przekazane lub udostępnione z rejestru;
- 3) sposób wykorzystania informacji przekazanych lub udostępnionych z rejestru przez podmioty, o których mowa w pkt 2;
- 4) wymagania w zakresie sposobu zabezpieczenia informacji przez podmioty, o których mowa w pkt 2;
- 5) warunki kontroli sposobu korzystania z informacji przez podmioty, o których mowa w pkt 2.

6. Informacje zawarte w rejestrach, o których mowa w ust. 2, do których dostęp mają podmioty, o których mowa w ust. 1, mogą obejmować tajemnice prawnie chronione. W takim

przypadku dostęp może być ograniczony do informacji wytworzonych na podstawie informacji zawartych w tych rejestrach w zakresie nienaruszającym tajemnicy uregulowanej w przepisach odrębnych.

7. Udostępnienie danych zawartych w rejestrze, o którym mowa w ust. 2 pkt 6, podmiotom, o których mowa w ust. 1, oraz ich przetwarzanie przez te podmioty nie stanowi naruszenia przepisów o tajemnicy skarbowej, o których mowa w ustawie z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2021 r. poz. 1540, z późn. zm.).

Art. 93.

1. Minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego może na podstawie porozumienia udzielać dostępu do informacji i danych pochodzących z rejestrów, o których mowa w art. 92 ust. 2, również podmiotom innym niż wskazane w art. 92 ust. 1, w celu weryfikacji przez te podmioty statusu przedsiębiorstwa, w tym jego wielkości, na potrzeby udzielania pomocy publicznej, pomocy de minimis lub pomocy de minimis w rolnictwie lub rybołówstwie - w zakresie niezbędnym do dokonania tej weryfikacji.

2. Warunkiem uzyskania dostępu przez podmioty, o których mowa w ust. 1, jest uprzednie zawarcie przez te podmioty porozumień z gestorami rejestrów, o których mowa w art. 92 ust.

2. Przepisy art. 92 ust. 4-7 stosuje się odpowiednio.

Rozdział 19 **Zmiany w przepisach**

Art. 94.

W ustawie z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2022 r. poz. 559, 583 i 1005) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 10f w ust. 5 zdanie pierwsze otrzymuje brzmienie:

"Strategia rozwoju gminy podlega aktualizacji, jeżeli wymaga tego sytuacja społeczna, gospodarcza lub przestrzenna gminy albo gdy jest to konieczne dla zachowania jej spójności ze strategią rozwoju ponadlokalnego lub strategią rozwoju województwa.";

2) w art. 10g:

a) ust. 4 otrzymuje brzmienie:

"4. W celu przygotowania i realizacji strategii rozwoju ponadlokalnego jednostki samorządu terytorialnego mogą tworzyć w szczególności związek międzygminny, o którym mowa w art. 64, lub związek powiatowo-gminny, o którym mowa w art. 72a ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2022 r. poz. 528 i 583), lub stowarzyszenie, o którym mowa w art. 84, lub zawierać porozumienie międzygminne, o którym mowa w art. 74.",

b) po ust. 4 dodaje się ust. 4a i 4b w brzmieniu:

"4a. Organ stanowiący związku międzygminnego albo stowarzyszenia, o którym mowa w art. 84, w drodze uchwały, określa szczegółowy tryb i harmonogram opracowania projektu strategii rozwoju ponadlokalnego, w tym tryb konsultacji, o których mowa w art. 6 ust. 3 ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju.

4b. W przypadku opracowywania strategii rozwoju ponadlokalnego przez porozumienie międzygminne, o którym mowa w art. 74, szczegółowy tryb i harmonogram opracowania projektu strategii rozwoju ponadlokalnego, w tym tryb

konsultacji, o których mowa w art. 6 ust. 3 ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju, jest przyjmowany przez organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego, której powierzono opracowanie projektu strategii rozwoju ponadlokalnego.",

c) ust. 5 otrzymuje brzmienie:

"5. Projekt strategii rozwoju ponadlokalnego opracowuje odpowiednio wójt albo starosta wskazany w porozumieniu międzygminnym, organ wykonawczy związku międzygminnego albo stowarzyszenia oraz przedkłada go zarządowi województwa w celu wydania opinii dotyczącej sposobu uwzględnienia ustaleń i rekomendacji w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w województwie określonych w strategii rozwoju województwa.",

d) ust. 9 otrzymuje brzmienie:

"9. Strategia rozwoju ponadlokalnego podlega aktualizacji, jeżeli wymaga tego sytuacja społeczna, gospodarcza lub przestrzenna obszaru objętego strategią albo gdy jest to konieczne dla zachowania jej spójności ze strategią rozwoju województwa. Do aktualizacji strategii rozwoju ponadlokalnego stosuje się ust. 4a-8 oraz art. 10e ust. 2-4.";

3) w art. 73b w ust. 1 zdanie drugie otrzymuje brzmienie:

"W takim przypadku następuje przekształcenie związku międzygminnego w związek powiatowo-gminny, o którym mowa w art. 72a ust. 1 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym.";

4) w art. 74 dodaje się ust. 3 w brzmieniu:

"3. Stroną porozumienia międzygminnego, o którym mowa w art. 10g ust. 4, może być również powiat."

Art. 95.

W ustawie z dnia 21 marca 1991 r. o obszarach morskich Rzeczypospolitej Polskiej i administracji morskiej (Dz. U. z 2022 r. poz. 457) w art. 26 w ust. 2 skreśla się wyrazy "ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego w zakresie stwierdzenia zgodności z ustaleniami koncepcji przestrzennego zagospodarowania kraju, ".

Art. 96.

W ustawie z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U. z 2021 r. poz. 1128, z późn. zm.) w art. 21 w ust. 1:

1) pkt 114 otrzymuje brzmienie:

"114) wartość otrzymanych nieodpłatnych świadczeń lub świadczeń częściowo odpłatnych oraz wartość świadczeń rzeczowych (w naturze) finansowanych lub współfinansowanych ze środków budżetu państwa, jednostek samorządu terytorialnego, ze środków agencji rządowych, agencji wykonawczych lub ze środków pochodzących od rządów państw obcych, organizacji międzynarodowych lub międzynarodowych instytucji finansowych, w ramach rządowych programów oraz programów służących realizacji umowy partnerstwa i programów rozwoju, o których mowa w przepisach dotyczących wdrażania funduszy unijnych;"

2) pkt 137 otrzymuje brzmienie:

"137) środki finansowe otrzymane przez uczestnika projektu jako pomoc udzielona w ramach programu finansowanego z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 3 pkt 1, 2 i 4, pkt 5 lit. a i b i pkt 5a-5d ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych;"

Art. 97.

W ustawie z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych (Dz. U. z 2021 r. poz. 1800, z późn. zm.) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 4a po pkt 30a dodaje się pkt 30b w brzmieniu:

"30b) alternatywnej spółce inwestycyjnej wdrażającej instrument finansowy - oznacza to alternatywną spółkę inwestycyjną, za pośrednictwem której podmiot wdrażający instrument finansowy, o którym mowa w rozdziale 10 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020 (Dz. U. z 2020 r. poz. 818) lub w rozdziale 10 ustawy z dnia 28 kwietnia 2022 r. o zasadach realizacji zadań finansowanych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021-2027 (Dz. U. poz. 1079), dokonuje wdrożenia instrumentu finansowego poprzez wniesienie wkładu pieniężnego do tej spółki;"

2) w art. 17 w ust. 1:

a) pkt 53 i 53a otrzymują brzmienie:

"53) środki finansowe otrzymane przez uczestnika projektu jako pomoc udzielona w ramach programu finansowanego z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 3 pkt 1, 2 i 4, pkt 5 lit. a i b i pkt 5a-5d ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych;

53a) przychody podmiotu wdrażającego instrument finansowy, o którym mowa w rozdziale 10 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020 lub w rozdziale 10 ustawy z dnia 28 kwietnia 2022 r. o zasadach realizacji zadań finansowanych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021-2027, w szczególności odsetki, opłaty gwarancyjne, dywidendy i inne przychody osiągnięte z inwestycji realizowanych przez ten podmiot - w części zwiększającej wkład finansowy z programów służących realizacji umowy partnerstwa;"

b) po pkt 58a dodaje się pkt 58b w brzmieniu:

"58b) dochody (przychody) alternatywnych spółek inwestycyjnych wdrażających instrument finansowy uzyskane w roku podatkowym z tytułu zysków kapitałowych osiągniętych w związku z wdrożeniem instrumentu finansowego w części zwiększającej wkład finansowy z programów służących realizacji umowy partnerstwa;"

Art. 98.

W ustawie z dnia 27 października 1994 r. o autostradach płatnych oraz o Krajowym Funduszu Drogowym (Dz. U. z 2022 r. poz. 659) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 39n w ust. 2 pkt 2 otrzymuje brzmienie:

"2) przewidywaną sumę środków przeznaczonych do refundacji dla:

a) inwestycji realizowanych w ramach programów ujętych w wykazie, o którym mowa w art. 122 ust. 1 pkt 2 lit. b ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, przekazywanych z budżetu państwa oraz

b) inwestycji realizowanych w ramach planu rozwojowego, o którym mowa w art. 5 pkt 7aa ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. z 2021 r. poz. 1057 oraz z 2022 r. poz. 1079);";

2) po art. 39n dodaje się art. 39na w brzmieniu:

"Art. 39na. Środki przekazywane do Krajowego Funduszu Drogowego na inwestycje realizowane w ramach planu rozwojowego, o którym mowa w art. 5 pkt 7aa ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju, mogą pochodzić wyłącznie ze środków budżetu środków europejskich, o których mowa w art. 14II ust. 1 tej ustawy."

Art. 99.

W ustawie z dnia 8 maja 1997 r. o poręczeniach i gwarancjach udzielanych przez Skarb Państwa oraz niektóre osoby prawne (Dz. U. z 2022 r. poz. 445 i 830) w art. 34g w ust. 3 po pkt 1a dodaje się pkt 1b brzmieniu:

"1b) środków finansowych, o których mowa w art. 32 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 28 kwietnia 2022 r. o zasadach realizacji zadań finansowanych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021-2027 (Dz. U. poz. 1079);".

Art. 100.

W ustawie z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2022 r. poz. 1009) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 6 po ust. 4b dodaje się ust. 4ba w brzmieniu:

"4ba. Uczniowie szkół ponadpodstawowych lub studenci do ukończenia 26 lat, którzy pobierają stypendium finansowane z udziałem środków Europejskiego Funduszu Społecznego lub Europejskiego Funduszu Społecznego Plus w okresie odbywania szkolenia, stażu lub przygotowania zawodowego dorosłych, na które zostali skierowani przez inne niż powiatowy urząd pracy podmioty kierujące na szkolenie, staż lub przygotowanie zawodowe dorosłych, nie podlegają obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym.";

2) w art. 50:

a) ust. 3a otrzymuje brzmienie:

"3a. Dane zgromadzone na koncie ubezpieczonego będącego uczestnikiem w rozumieniu załącznika I lub II do rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1304/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. w sprawie Europejskiego Funduszu Społecznego i uchylającego rozporządzenie Rady (WE) nr 1081/2006 (Dz. Urz. UE L 347 z 20.12.2013, str. 470, z późn. zm.) w odniesieniu do projektu finansowanego z udziałem środków Europejskiego Funduszu Społecznego lub w rozumieniu załącznika I lub II do rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1057 z dnia 24 czerwca 2021 r. ustanawiającego Europejski Fundusz Społeczny Plus (EFS+) oraz uchylającego rozporządzenie (UE) nr 1296/2013 (Dz. Urz. UE L 231 z 30.06.2021, str. 21, z późn. zm.) w odniesieniu do projektu finansowanego z udziałem środków Europejskiego Funduszu Społecznego Plus oraz ubezpieczonego będącego beneficjentem w rozumieniu rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/691 z dnia 28 kwietnia 2021 r. w sprawie Europejskiego Funduszu Dostosowania do Globalizacji dla Zwalnianych Pracowników (EFG) oraz uchylenia rozporządzenia (UE) nr 1309/2013 (Dz. Urz. UE L 153 z 03.05.2021, str. 48, z późn. zm.) w odniesieniu do projektu finansowanego z udziałem środków Europejskiego Funduszu

Dostosowania do Globalizacji, o których mowa w art. 40, i na koncie płatnika składek, o których mowa w art. 45, mogą być udostępniane, w zakresie niezbędnym, ministrowi właściwemu do spraw rozwoju regionalnego, ministrowi właściwemu do spraw pracy, ministrowi właściwemu do spraw zabezpieczenia społecznego oraz marszałkowi województwa w celu realizacji obowiązków wynikających z tych rozporządzeń dotyczących:

1) wyliczania wartości wskaźników odnoszących się do Europejskiego Funduszu Społecznego, Europejskiego Funduszu Społecznego Plus, Inicjatywy Na Rzecz Zatrudnienia Ludzi Młodych oraz Europejskiego Funduszu Dostosowania do Globalizacji,

2) weryfikacji kwalifikowalności uczestników projektów Europejskiego Funduszu Społecznego i Europejskiego Funduszu Społecznego Plus oraz Inicjatywy Na Rzecz Zatrudnienia Ludzi Młodych lub beneficjentów Europejskiego Funduszu Dostosowania do Globalizacji

- w zakresie gromadzonym w systemie teleinformatycznym, o którym mowa odpowiednio w art. 69 ust. 1 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020 (Dz. U. z 2020 r. poz. 818) oraz w art. 4 ust. 2 pkt 6 ustawy z dnia 28 kwietnia 2022 r. o zasadach realizacji zadań finansowanych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021-2027 (Dz. U. poz. 1079), wraz z informacją o okresie zatrudnienia, kodzie tytułu zatrudnienia i wysokości składek odprowadzanych z tego tytułu.",

b) po ust. 3a dodaje się ust. 3b w brzmieniu:

"3b. Dane, o których mowa w ust. 3a, mogą być, za zgodą uczestnika projektu, udostępniane, w zakresie niezbędnym, beneficjentowi projektu finansowanego z udziałem środków Europejskiego Funduszu Społecznego lub Europejskiego Funduszu Społecznego Plus oraz, za zgodą beneficjenta, udostępniane realizatorowi projektu finansowanego z udziałem środków Europejskiego Funduszu Dostosowania do Globalizacji w celu, o którym mowa w ust. 3a pkt 2.",

c) ust. 3c otrzymuje brzmienie:

"3c. Dane zgromadzone na koncie ubezpieczonego, o których mowa w art. 40, i na koncie płatnika składek, o których mowa w art. 45, w tym niebędącego uczestnikiem programów finansowanych z udziałem środków Europejskiego Funduszu Społecznego, Inicjatywy Na Rzecz Zatrudnienia Ludzi Młodych lub Europejskiego Funduszu Społecznego Plus lub beneficjentem Europejskiego Funduszu Dostosowania do Globalizacji, mogą być udostępniane, w zakresie niezbędnym, ministrowi właściwemu do spraw rozwoju regionalnego w celu realizacji obowiązków związanych z ewaluacją programu finansowanego z udziałem środków Europejskiego Funduszu Społecznego, Inicjatywy Na Rzecz Zatrudnienia Ludzi Młodych, Europejskiego Funduszu Społecznego Plus lub Europejskiego Funduszu Dostosowania do Globalizacji, wynikających z przepisów unijnych.",

d) po ust. 3e dodaje się ust. 3ea w brzmieniu:

"3ea. Dane zgromadzone na koncie ubezpieczonego, o których mowa w art. 40, i na koncie płatnika składek, o których mowa w art. 45, mogą być bezpłatnie udostępniane podmiotom udzielającym pomocy publicznej, pomocy de minimis lub pomocy de minimis w rolnictwie lub rybołówstwie - w celu weryfikacji możliwości udzielenia pomocy.".

Art. 101.

W ustawie z dnia 9 listopada 2000 r. o utworzeniu Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości (Dz. U. z 2020 r. poz. 299 oraz z 2022 r. poz. 807) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 4 w ust. 1a wprowadzenie do wyliczenia otrzymuje brzmienie:

"Agencja uczestniczy w realizacji programów operacyjnych, o których mowa w ustawie z dnia 20 kwietnia 2004 r. o Narodowym Planie Rozwoju (Dz. U. z 2022 r. poz. 260), w ustawie z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. z 2021 r. poz. 1057 oraz z 2022 r. poz. 1079), w ustawie z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020 (Dz. U. z 2020 r. poz. 818), i programów, o których mowa w ustawie z dnia 28 kwietnia 2022 r. o zasadach realizacji zadań finansowanych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021-2027 (Dz. U. poz. 1079)";

2) w art. 6a:

a) w ust. 1 pkt 4 otrzymuje brzmienie:

"4) nie są podmiotami, o których mowa w ust. 1a, art. 6b ust. 3 pkt 1, 2 i pkt 3 lit. a i b.",

b) po ust. 1 dodaje się ust. 1a w brzmieniu:

"1a. O wpis do rejestru, o którym mowa w art. 6 ust. 1 pkt 8, nie mogą ubiegać się podmioty, które:

1) zostały z niego wykreślone z przyczyn, o których mowa w ust. 3,

2) są powiązane osobowo lub kapitałowo, w rozumieniu art. 6c ust. 2 pkt 1-3, z podmiotami, o których mowa w pkt 1

- przez okres 2 lat od dnia wykreślenia.",

c) po ust. 3 dodaje się ust. 3a i 3b w brzmieniu:

"3a. Agencja wykreśla również podmiot z rejestru, o którym mowa w art. 6 ust. 1 pkt 8, na jego wniosek.

3b. W przypadku stwierdzenia przez Agencję okoliczności uprawdopodobniających zaistnienie wobec podmiotu wpisanego do rejestru, o którym mowa w art. 6 ust. 1 pkt 8, co najmniej jednej z okoliczności, o których mowa w ust. 3, Agencja dokonuje zmiany wpisu w rejestrze poprzez odpowiednio:

1) wstrzymanie możliwości publikowania przez ten podmiot informacji o usługach rozwojowych lub

2) zablokowanie opublikowanych przez ten podmiot informacji o usługach rozwojowych

- na czas nie dłuższy niż 6 miesięcy.",

d) ust. 4 otrzymuje brzmienie:

"4. Do postępowania w sprawie wpisu, zmiany, w tym sprostowania, wstrzymania, zablokowania lub wykreślenia z rejestru, o którym mowa w art. 6 ust. 1 pkt 8, nie stosuje się przepisów ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2021 r. poz. 735, 1491 i 2052).",

e) w ust. 5 pkt 3 otrzymuje brzmienie:

"3) szczegółowy sposób i tryb dokonywania wpisu do rejestru, o którym mowa w art. 6 ust. 1 pkt 8, zmiany, w tym sprostowania, wstrzymania, zablokowania oraz wykreślenia wpisu, ";

3) w art. 6aa ust. 6 otrzymuje brzmienie:

"6. Dane, o których mowa w ust. 3, mogą być udostępniane instytucjom zarządzającym w celu realizacji zadań, o których mowa w art. 9 ust. 2 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020 oraz w art. 8 ust. 2 ustawy z dnia 28 kwietnia 2022 r. o zasadach realizacji zadań finansowanych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021-2027.";

4) w art. 6b:

a) w ust. 1:

– pkt 1 otrzymuje brzmienie:

"1) przedsiębiorcom oraz pracownikom przedsiębiorców";

– w pkt 9 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 10 w brzmieniu:

"10) osobom fizycznym, w tym zamierzającym podjąć działalność gospodarczą.",

b) w ust. 2 pkt 5 otrzymuje brzmienie:

"5) nagród, o których mowa w:

a) rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiającym wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz ustanawiającym przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz uchylającym rozporządzenie Rady (WE) nr 1083/2006,

b) rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1060 z dnia 24 czerwca 2021 r. ustanawiającym wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego Plus, Funduszu Spójności, Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji i Europejskiego Funduszu Morskiego, Rybackiego i Akwakultury, a także przepisy finansowe na potrzeby tych funduszy oraz na potrzeby Funduszu Azylu, Migracji i Integracji, Funduszu Bezpieczeństwa Wewnętrznego i Instrumentu Wsparcia Finansowego na rzecz Zarządzania Granicami i Polityki Wizowej (Dz. Urz. UE L 231 z 30.06.2021, str. 159, z późn. zm.).",

c) po ust. 10a dodaje się ust. 10b i 10c w brzmieniu:

"10b. Właściwy minister pełniący funkcję instytucji zarządzającej programem, o którym mowa w ustawie z dnia 28 kwietnia 2022 r. o zasadach realizacji zadań finansowanych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021-2027, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw gospodarki określa, w drodze rozporządzenia, szczegółowe przeznaczenie, warunki i tryb udzielania przez Agencję pomocy finansowej w ramach tego programu, uwzględniając konieczność realizacji celów w nim określonych, efektywnego i skutecznego wykorzystania tej pomocy oraz zapewnienia przejrzystości jej udzielania.

10c. Właściwy minister pełniący funkcję instytucji odpowiedzialnej za realizację inwestycji, o której mowa w ustawie z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw gospodarki określa, w drodze rozporządzenia, szczegółowe przeznaczenie, warunki i tryb udzielania przez Agencję pomocy finansowej w ramach tej inwestycji, uwzględniając konieczność

efektywnego i skutecznego wykorzystania tej pomocy oraz zapewnienia przejrzystości jej udzielania."

Art. 102.

W ustawie z dnia 21 grudnia 2000 r. o jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych (Dz. U. z 2021 r. poz. 630 oraz z 2022 r. poz. 24) w art. 17:

1) w ust. 1:

a) po pkt 4a dodaje się pkt 4b w brzmieniu:

"4b) współpraca z jednostkami organizacyjnymi uczestniczącymi w realizacji operacji współfinansowanych ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego Plus (EFS+) przeznaczonych na zwalczanie deprywacji materialnej zgodnie z działem IIIB ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej;"

b) po pkt 5b dodaje się pkt 5c w brzmieniu:

"5c) wykonywanie badań laboratoryjnych próbek artykułów rolno-spożywczych na potrzeby realizacji operacji współfinansowanych ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego Plus (EFS+) przeznaczonych na zwalczanie deprywacji materialnej zleczanych przez Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa w ramach zawartego porozumienia;"

2) w ust. 3a w pkt 2 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 3 w brzmieniu:

"3) pkt 5c, współpracuje z jednostkami organizacyjnymi uczestniczącymi w realizacji operacji współfinansowanych ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego Plus (EFS+) przeznaczonych na zwalczanie deprywacji materialnej."

Art. 103.

W ustawie z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2021 r. poz. 1973, 2127 i 2269) w art. 400b ust. 8 otrzymuje brzmienie:

"8. Za zgodą instytucji zarządzającej lub instytucji pośredniczącej w rozumieniu ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020 (Dz. U. z 2020 r. poz. 818) i ustawy z dnia 28 kwietnia 2022 r. o zasadach realizacji zadań finansowanych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021-2027 (Dz. U. poz. 1079) Narodowy Fundusz może powierzać wojewódzkim funduszom, na podstawie porozumień, zadania związane z realizacją krajowego programu operacyjnego lub krajowego programu w rozumieniu tych ustaw."

Art. 104.

W ustawie z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2020 r. poz. 1057, z 2021 r. poz. 1038, 1243, 1535 i 2490 oraz z 2022 r. poz. 857) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 5 w ust. 2 pkt 7 otrzymuje brzmienie:

"7) umowy partnerskiej określonej w art. 28a ust. 1 ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. z 2021 r. poz. 1057 oraz z 2022 r. poz. 1079), porozumienia albo umowy o partnerstwie określonych w art. 33 ust. 1 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020 (Dz. U. z 2020 r. poz. 818) i porozumienia albo umowy o partnerstwie określonych w art. 39 ust. 1 ustawy z dnia 28

kwietnia 2022 r. o zasadach realizacji zadań finansowanych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021-2027 (Dz. U. poz. 1079).";

2) w art. 35 w ust. 2 pkt 8 otrzymuje brzmienie:

"8) organizowanie wyborów przedstawicieli organizacji pozarządowych do składu komitetu monitorującego, o którym mowa w art. 14 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020, i organizowanie postępowania w celu wyłonienia organizacji pozarządowych do składu komitetu monitorującego, o którym mowa w art. 16 ustawy z dnia 28 kwietnia 2022 r. o zasadach realizacji zadań finansowanych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021-2027.";

3) w art. 41a w ust. 2 pkt 6 otrzymuje brzmienie:

"6) organizowanie wyborów przedstawicieli organizacji pozarządowych do składu komitetu monitorującego, o którym mowa w art. 14 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020, i organizowanie postępowania w celu wyłonienia organizacji pozarządowych do składu komitetu monitorującego, o którym mowa w art. 16 ustawy z dnia 28 kwietnia 2022 r. o zasadach realizacji zadań finansowanych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021-2027.".

Art. 105.

W ustawie z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2021 r. poz. 2268 i 2270 oraz z 2022 r. poz. 1 i 66) po dziale IIIA dodaje się dział IIIB w brzmieniu:

"Dział IIIB

Realizacja działań finansowanych z udziałem środków Europejskiego Funduszu Społecznego Plus przeznaczonych na zwalczanie deprawacji materialnej

Art. 134n. 1. Minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego:

1) pełni funkcję instytucji zarządzającej Programem dotyczącym zwalczania deprawacji materialnej, zwanym dalej "Programem", w rozumieniu art. 72 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1060 z dnia 24 czerwca 2021 r. ustanawiającego wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego Plus, Funduszu Spójności, Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji i Europejskiego Funduszu Morskiego, Rybackiego i Akwakultury, a także przepisy finansowe na potrzeby tych funduszy oraz na potrzeby Funduszu Azylu, Migracji i Integracji, Funduszu Bezpieczeństwa Wewnętrznego i Instrumentu Wsparcia Finansowego na rzecz Zarządzania Granicami i Polityki Wizowej (Dz. Urz. UE L 231 z 30.06.2021, str. 159, z późn. zm.), zwanego dalej "rozporządzeniem ogólnym";

2) opracowuje treść Programu i przedkłada go do akceptacji Komisji Europejskiej;

3) opracowuje i przekazuje do Komisji Europejskiej dane zbiorcze z realizacji Programu, zgodnie z art. 42 ust. 1 rozporządzenia ogólnego, oraz końcowe sprawozdanie z wykonania Programu, zgodnie z art. 43 rozporządzenia ogólnego, oraz przeprowadza ewaluację Programu, zgodnie z art. 44 ust. 1 rozporządzenia ogólnego;

4) przeprowadza ustrukturyzowane badanie odbiorców końcowych Programu, o którym mowa w art. 23 ust. 3 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1057 z dnia 24 czerwca 2021 r. ustanawiającego Europejski Fundusz Społeczny Plus (EFS+) oraz uchylającego rozporządzenie (UE) nr 1296/2013 (Dz. Urz. UE L 231 z 30.06.2021, str. 21, z późn. zm.), zwanego dalej "rozporządzeniem EFS+";

5) dokonuje wyboru beneficjentów-organizacji partnerskich dystrybuujących artykuły żywnościowe osobom korzystającym z pomocy określonej w Programie, zwanych dalej "beneficjentami-organizacjami partnerskimi", w sposób zapewniający spełnienie warunków, o których mowa w art. 73 rozporządzenia ogólnego;

6) sporządza i udostępnia instytucji pośredniczącej, o której mowa w art. 134o ust. 1 pkt 1, oraz beneficjentom w rozumieniu art. 2 pkt 9 lit. a rozporządzenia ogólnego, wytyczne dotyczące realizacji Programu, w tym wytyczne dotyczące spełnienia przez wydatki poniesione w ramach Programu kryteriów kwalifikowalności danej operacji;

7) zawiera i rozlicza z Krajowym Ośrodkiem umowę o:

a) dofinansowanie projektu, która określa szczegółowe warunki dofinansowania projektu zgodnie z art. 206 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych,

b) dotację na współfinansowanie krajowe i pomoc techniczną, zawierającą w szczególności postanowienia, o których mowa w art. 150 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych;

8) zleca płatności, o których mowa w art. 188 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, oraz zleca wypłaty współfinansowania krajowego z budżetu państwa w ramach Programu na rzecz Krajowego Ośrodka;

9) przeprowadza kontrole:

a) systemowe w Krajowym Ośrodku jako instytucji pośredniczącej w rozumieniu art. 2 pkt 8 rozporządzenia ogólnego,

b) prawidłowości realizacji zadań przez beneficjentów w rozumieniu art. 2 pkt 9 lit. a rozporządzenia ogólnego w ramach operacji finansowanych z udziałem środków Europejskiego Funduszu Społecznego Plus przeznaczonych na zwalczanie deprawacji materialnej, zgodnie z systemem realizacji Programu;

10) nakłada korekty finansowe i odzyskuje kwoty podlegające zwrotowi na zasadach określonych w ustawie z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych albo w umowie o dofinansowanie projektu zgodnie z art. 206 ust. 2 tej ustawy oraz wydaje decyzje o zwrocie środków przeznaczonych na realizację programów, projektów lub zadań oraz decyzje o zapłacie odsetek, o których mowa odpowiednio w art. 207 ust. 9 i art. 189 ust. 3b ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych.

2. Do kontroli, o których mowa w ust. 1 pkt 9, stosuje się odpowiednio przepisy art. 25 ust. 1-3 i 5-15 oraz art. 27 ustawy z dnia 28 kwietnia 2022 r. o zasadach realizacji zadań finansowanych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021-2027 (Dz. U. poz. 1079).

Art. 134o. 1. Krajowy Ośrodek uczestniczy w realizacji Programu jako:

1) instytucja pośrednicząca w rozumieniu art. 2 pkt 8 rozporządzenia ogólnego;

2) beneficjent w rozumieniu art. 2 pkt 9 lit. a rozporządzenia ogólnego.

2. Do zadań Krajowego Ośrodka należy w szczególności:

1) przygotowanie i przeprowadzenie postępowań o udzielenie zamówienia publicznego na dostawę artykułów spożywczych do magazynów beneficjentów-organizacji partnerskich;

2) zawieranie z beneficjentami-organizacjami partnerskimi i rozliczanie umów o dofinansowanie projektów, które określają szczegółowe warunki dofinansowania projektów zgodnie z art. 206 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych;

3) realizacja wypłat:

a) dla wykonawców z tytułu zakupu żywności, o którym mowa w art. 22 ust. 1 lit. a rozporządzenia EFS+,

b) dla beneficjentów-organizacji partnerskich, z tytułu kosztów:

– administracyjnych, transportu i magazynowania, o których mowa w art. 22 ust. 1 lit. c rozporządzenia EFS+,

– gromadzenia, transportu, magazynowania i dystrybucji darów żywnościowych oraz koszt bezpośrednio z tym związanych działań podnoszących świadomość społeczną, o których mowa w art. 22 ust. 1 lit. d rozporządzenia EFS+,

– środków towarzyszących, o których mowa w art. 22 ust. 1 lit. e rozporządzenia EFS+;

4) opracowanie procedur dokonywania czynności w ramach realizacji Programu;

5) przeprowadzanie kontroli u beneficjentów-organizacji partnerskich w zakresie realizacji operacji finansowanych w ramach Programu;

6) odzyskiwanie kwot nienależnie wypłaconych wykonawcom i beneficjentom-organizacjom partnerskim, a także nakładanie korekt finansowych w rozumieniu art. 2 pkt 13 ustawy z dnia 28 kwietnia 2022 r. o zasadach realizacji zadań finansowanych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021-2027;

7) sprawozdawczość do ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego;

8) realizacja działań w ramach widoczności, przejrzystości i komunikacji, o których mowa w art. 46-48 rozporządzenia ogólnego;

9) zlecenie Inspekcji Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych badań laboratoryjnych próbek artykułów rolno-spożywczych na potrzeby realizacji operacji realizowanych w ramach Programu.

3. Do działań określonych w ust. 2 pkt 5 i 6 stosuje się odpowiednio art. 24 ust. 2 pkt 2 lit. a, b i e, art. 25 ust. 1-3 oraz ust. 5-15, art. 26 ust. 1-6 oraz ust. 8 i 9, art. 27 i art. 28 ust. 7 ustawy z dnia 28 kwietnia 2022 r. o zasadach realizacji zadań finansowanych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021-2027.

4. Zadania, o których mowa w ust. 2, są wykonywane przez Krajowy Ośrodek na podstawie porozumienia o powierzeniu zadań instytucji pośredniczącej, zawartego z ministrem właściwym do spraw zabezpieczenia społecznego, zawierającego w szczególności zobowiązanie do stosowania wytycznych, o których mowa w art. 134n ust. 1 pkt 6.

5. Powierzone zadania Krajowy Ośrodek wykonuje zgodnie z systemem realizacji Programu zawierającym warunki i procedury obowiązujące instytucje uczestniczące w realizacji Programu, obejmujące w szczególności zarządzanie, monitorowanie, sprawozdawczość, kontrolę, nakładanie korekt finansowych, odzyskiwanie kwot podlegających zwrotowi, ewaluację oraz sposób koordynacji działań podejmowanych przez instytucje. Podstawę systemu realizacji Programu mogą stanowić w szczególności przepisy prawa, wytyczne, o których mowa w art. 134n ust. 1 pkt 6, dokumenty określające system zarządzania i kontroli oraz procedury działania właściwych instytucji.

6. Umowy, o których mowa w ust. 2 pkt 2, są zawierane po przedłożeniu przez beneficjentów-organizacje partnerskie wniosków:

1) o dofinansowanie projektów z tytułu kosztów administracyjnych, transportu i magazynowania,

2) o dofinansowanie projektów z tytułu środków towarzyszących,

3) o dofinansowanie projektów z tytułu kosztów gromadzenia, transportu, magazynowania i dystrybucji darów żywnościowych oraz kosztów bezpośrednio z tym związanych działań podnoszących świadomość społeczną

- zawierających w szczególności planowane do osiągnięcia w danym okresie wartości wskaźników dystrybucji artykułów spożywczych i wskaźników realizacji działań na rzecz

włączenia społecznego, z uwzględnieniem wytycznych przekazanych przez instytucję zarządzającą.

7. W przypadkach nieprawidłowej realizacji przez Krajowy Ośrodek zadań powierzonych zgodnie z ust. 4, nieprzestrzegania przepisów prawa lub działania niezgodnie z systemem realizacji Programu, w tym z Programem lub wytycznymi instytucji zarządzającej, a także zaistnienia okoliczności, o których mowa w art. 103 rozporządzenia ogólnego, zwanych dalej "uchybieniami", minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego może:

- 1) wydać Krajowemu Ośrodkowi rekomendacje wskazujące uchybienia, które powinny zostać usunięte, oraz wskazać termin na ich usunięcie;
- 2) zobowiązać Krajowy Ośrodek do podjęcia określonych działań naprawczych oraz wskazać termin ich wykonania;
- 3) wstrzymać albo wycofać część albo całość dofinansowania z pomocy technicznej dla Krajowego Ośrodka, jeżeli dopuścił się uchybień, nie usunął ich w terminie lub nie wykonał działań naprawczych.

Art. 134p. Minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego zatwierdza opracowane przez Krajowy Ośrodek procedury dokonywania czynności w ramach powierzonych Krajowemu Ośrodkowi zadań.

Art. 134q. Minister właściwy do spraw finansów publicznych wykonuje funkcje:

- 1) instytucji odpowiedzialnej za otrzymywanie płatności od Komisji Europejskiej oraz
- 2) instytucji wykonującej zadania w zakresie księgowania wydatków w rozumieniu art. 76 rozporządzenia ogólnego.

Art. 134r. 1. Szef Krajowej Administracji Skarbowej wykonuje funkcje instytucji audytowej w rozumieniu art. 71 ust. 2 rozporządzenia ogólnego i prowadzi audyt w oparciu o ustawę z dnia 16 listopada 2016 r. o Krajowej Administracji Skarbowej (Dz. U. z 2022 r. poz. 813, 835 i 1079).

2. Audyt może być prowadzony w podmiotach i instytucjach Programu, w szczególności:

- 1) u ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego;
- 2) u ministra właściwego do spraw finansów publicznych;
- 3) w Krajowym Ośrodku;
- 4) u beneficjentów Programu;
- 5) u beneficjentów-organizacji partnerskich dystrybuujących artykuły żywnościowe osobom korzystającym z pomocy określonej w Programie.

3. Audyt jest realizowany na zasadach stosowanych przy audycie krajowego programu operacyjnego i krajowego programu w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 16 listopada 2016 r. o Krajowej Administracji Skarbowej.

Art. 134s. 1. Do beneficjentów-organizacji partnerskich mogą być dostarczane wyłącznie produkty pochodzące z terytorium Unii Europejskiej lub państw członkowskich Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) - stron umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym lub od podmiotów zagranicznych z państw niebędących stronami umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym, które mogą korzystać ze swobody przedsiębiorczości na podstawie umów zawartych przez te państwa ze Wspólnotą Europejską i jej państwami członkowskimi.

2. Wymogów, o których mowa w ust. 1, nie stosuje się do żywności dostarczanej do beneficjentów-organizacji partnerskich pochodzącej z darów żywnościowych, o których mowa w art. 22 ust. 1 lit. d rozporządzenia EFS+.

Art. 134t. Do wyboru przez instytucję zarządzającą beneficjentów-organizacji partnerskich stosuje się odpowiednio przepisy art. 45-49, art. 51 ust. 1 pkt 3, 4 i 6-9, ust. 2 pkt 2-4, ust. 3-6 i ust. 8, art. 53, art. 54 ust. 1, art. 55-59, art. 63-65, art. 68, art. 69 ust. 1 i ust. 2 pkt 1 oraz art. 70-78 ustawy z dnia 28 kwietnia 2022 r. o zasadach realizacji zadań finansowanych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021-2027, przy czym instytucją właściwą do wyboru beneficjentów-organizacji partnerskich oraz do rozpatrzenia protestu jest minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego.

Art. 134u. Minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw rynków rolnych określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowe przeznaczenie, warunki i tryb udzielania przez Krajowy Ośrodek wypłat w ramach Programu, uwzględniając konieczność realizacji celów w nim określonych, efektywnego i skutecznego wykorzystania pomocy finansowej oraz zapewnienia przejrzystości jej udzielania.

Art. 134v. 1. Beneficjenci-organizacje partnerskie oraz Krajowy Ośrodek przetwarzają dane osobowe osób korzystających z pomocy określonej w Programie obejmujące:

- 1) imię i nazwisko, liczbę osób wchodzących w skład gospodarstwa domowego, w tym w podziale na płeć, wiek i przynależność do grupy docelowej Programu;
- 2) dochód osoby lub rodziny;
- 3) powody udzielenia pomocy na podstawie art. 7.

2. Wypełnienie obowiązków informacyjnych określonych w przepisach o ochronie danych osobowych, w toku udzielania pomocy określonej w Programie, następuje przez udostępnienie informacji o przetwarzaniu danych osobowych:

- 1) w przypadku beneficjentów-organizacji partnerskich - w widocznym miejscu w budynku, w którym udzielana jest pomoc;
- 2) w przypadku Krajowego Ośrodka - w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Krajowego Ośrodka lub na jego stronie internetowej.

3. Zabezpieczenia stosowane przez administratora danych w celu ochrony danych osobowych polegają co najmniej na:

- 1) dopuszczeniu do przetwarzania danych osobowych wyłącznie osób posiadających pisemne upoważnienie wydane przez administratora danych;
- 2) pisemnym zobowiązaniu osób upoważnionych do przetwarzania danych osobowych do zachowania ich w tajemnicy.

4. Podmioty i osoby realizujące zadania określone w Programie obowiązane są do zachowania w tajemnicy wszelkich informacji i danych, które uzyskały przy realizacji zadań.

Art. 134w. Ośrodki pomocy społecznej, a w przypadku przekształcenia ośrodka pomocy społecznej w centrum usług społecznych na podstawie przepisów ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych - centra usług społecznych, mogą przetwarzać, w tym przekazywać beneficjentom-organizacjom partnerskim, dane osobowe, o których mowa w art. 134v ust. 1, odbiorców końcowych zakwalifikowanych do pomocy określonej w Programie, za zgodą tych osób."

Art. 106.

W ustawie z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2022 r. poz. 690 i 830) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 2 w ust. 1 pkt 26a otrzymuje brzmienie:

"26a) projektach współfinansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego - oznacza to projekty współfinansowane z Europejskiego Funduszu Społecznego lub Europejskiego Funduszu Społecznego Plus, realizowane przez powiatowe urzędy pracy na podstawie umowy zawartej pomiędzy zarządem województwa a ministrem właściwym do spraw rozwoju regionalnego, prefinansowane w całości ze środków Funduszu Pracy przeznaczonych w roku budżetowym na realizację przez samorządy powiatowe programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej";

2) po art. 5a dodaje się art. 5b w brzmieniu:

"Art. 5b. 1. W celach monitorowania, sprawozdawczości, komunikacji i promocji, oceny, zarządzania finansami, weryfikacji i audytów, określenia kwalifikowalności wydatków oraz beneficjentów obejmowanych wsparciem określonych w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/691 z dnia 28 kwietnia 2021 r. w sprawie Europejskiego Funduszu Dostosowania do Globalizacji dla Zwalnianych Pracowników (EFG) oraz uchylecia rozporządzenia (UE) nr 1309/2013 (Dz. Urz. UE L 153 z 03.05.2021, str. 48, z późn. zm.) minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego wykonujący zadania państwa członkowskiego, minister właściwy do spraw pracy oraz wojewódzkie i powiatowe urzędy pracy przetwarzają dane osobowe beneficjentów objętych wsparciem.

2. Dane, o których mowa w ust. 1, obejmują:

1) dane identyfikujące osoby fizyczne:

- a) imię i nazwisko,
- b) adres i adres poczty elektronicznej,
- c) nazwa podmiotu, który zatrudniał beneficjenta, i adres tego podmiotu,
- d) numer telefonu,
- e) numer PESEL, numer identyfikacji podatkowej NIP, numer identyfikacyjny REGON,
- f) płeć, wiek, wykształcenie,
- g) identyfikatory internetowe;

2) dane związane z zakresem uczestnictwa osób fizycznych w projekcie, niewskazane w pkt 1, takie jak rodzaj beneficjenta, rodzaj przyznanego wsparcia, obywatelstwo, obszar według stopnia urbanizacji (DEGURBA), data rozpoczęcia udziału w projekcie, data zakończenia udziału w projekcie, status na rynku pracy, sytuacja osoby po zakończeniu udziału w projekcie;

3) dane osób fizycznych, niewskazane w pkt 1 i 2, które widnieją na dokumentach potwierdzających kwalifikowalność wydatków.

3. Dane, o których mowa w ust. 2, są przekazywane odpowiednio pomiędzy ministrem właściwym do spraw rozwoju regionalnego wykonującym zadania państwa członkowskiego, ministrem właściwym do spraw pracy oraz wojewódzkimi i powiatowymi urzędami pracy.

4. Podmioty, o których mowa w ust. 3, są administratorami w rozumieniu art. 4 pkt 7 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) (Dz. Urz. UE L 119 z 04.05.2016, str. 1, z późn. zm.);

3) w art. 9:

- a) w ust. 1 pkt 20 otrzymuje brzmienie:

"20) realizowanie projektów w zakresie promocji zatrudnienia, w tym przeciwdziałania bezrobociu, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej bezrobotnych i osób poszukujących pracy, wynikających z programów operacyjnych finansowanych z udziałem środków Europejskiego Funduszu Społecznego lub programów współfinansowanych ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego Plus i Funduszu Pracy;"

b) ust. 2d otrzymuje brzmienie:

"2d. Starosta może przeznaczyć środki Funduszu Pracy, w ramach kwoty przyznanej na finansowanie innych fakultatywnych zadań realizowanych przez powiatowe urzędy pracy, na finansowanie kosztów zarządzania realizowanymi projektami współfinansowanymi z Europejskiego Funduszu Społecznego do wysokości 3% kwoty przyznanej ze środków Funduszu Pracy na realizację zadań współfinansowanych ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego i Funduszu Pracy. Środki, o których mowa w zdaniu pierwszym, nie stanowią wydatków projektu współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Społecznego, o którym mowa w art. 2 ust. 1 pkt 26a.";

4) w art. 46 w ust. 1 pkt 2 otrzymuje brzmienie:

"2) przyznać bezrobotnemu lub poszukującemu pracy, o którym mowa w art. 49 pkt 7, którzy w okresie ostatnich 3 miesięcy przed dniem złożenia wniosku o przyznanie środków pozostawali bez zatrudnienia i nie wykonywali innej pracy zarobkowej, jednorazowo środki na podjęcie działalności gospodarczej, w tym na pokrycie kosztów pomocy prawnej, konsultacji i doradztwa związanych z podjęciem tej działalności, w wysokości określonej w umowie, nie wyższej jednak niż 6-krotnej wysokości przeciętnego wynagrodzenia;"

5) w art. 61e w pkt 2 lit. b i c otrzymują brzmienie:

"b) poszukującym pracy, niezatrudnionym i niewykonyującym innej pracy zarobkowej,
c) studentom ostatniego roku studiów, niezatrudnionym i niewykonyującym innej pracy zarobkowej, ";

6) po art. 61e dodaje się art. 61ea w brzmieniu:

"Art. 61ea. Ze środków Funduszu Pracy i środków Unii Europejskiej w perspektywie finansowej 2021-2027 i kolejnych mogą być finansowane:

- 1) pożyczki na podjęcie działalności gospodarczej poszukującym pracy, których średniomiesięczne przychody z okresu ostatnich trzech miesięcy przed miesiącem złożenia wniosku o pożyczkę nie przekraczały przeciętnego wynagrodzenia za pracę;
- 2) usługi doradcze i szkoleniowe skierowane do osób, o których mowa w pkt 1, którym udzielono pożyczki na podjęcie działalności gospodarczej.";

7) w art. 61f po wyrazach "art. 61e" dodaje się wyrazy "i art. 61ea";

8) w art. 61h:

a) po ust. 2b dodaje się ust. 2c w brzmieniu:

"2c. Oprocentowanie pożyczki na utworzenie stanowiska pracy nie może być mniejsze niż 0%.",

b) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

"3. Okres spłaty pożyczki na utworzenie stanowiska pracy nie może być dłuższy niż 3 lata, chyba że pożyczkobiorca korzysta jednocześnie z pożyczki na podjęcie działalności gospodarczej. W takim przypadku okres spłaty pożyczki na utworzenie stanowiska pracy może zostać wydłużony do końca okresu spłaty pożyczki na podjęcie działalności gospodarczej.",

c) w ust. 5 skreśla się wyrazy "w równych ratach, płatnych";

9) w art. 61i:

a) w ust. 1 po wyrazach "o której mowa w art. 61e pkt 2" dodaje się wyrazy "lub art. 61ea pkt 1",

b) dodaje się ust. 7 w brzmieniu:

"7. Oprocentowanie pożyczki na podjęcie działalności gospodarczej nie może być mniejsze niż 0%.";

10) w art. 61j uchyla się ust. 3;

11) w art. 61k w ust. 1 po pkt 3 dodaje się pkt 3a w brzmieniu:

"3a) nieposiadającym nieuregulowanych w terminie zobowiązań publicznoprawnych lub cywilnoprawnych;"

12) w art. 61l:

a) we wprowadzeniu do wyliczenia po wyrazach "o których mowa w art. 61e pkt 2" dodaje się wyrazy "i art. 61ea pkt 1",

b) w pkt 1 skreśla się wyrazy "lub ustawy z dnia 28 października 2002 r. o odpowiedzialności podmiotów zbiorowych za czyny zabronione pod groźbą kary",

c) uchyla się pkt 2,

d) pkt 3 otrzymuje brzmienie:

"3) nieprowadzącym działalności gospodarczej i niepozostającym w okresie zawieszenia wykonywania tej działalności w okresie 12 miesięcy przed złożeniem wniosku o udzielenie pożyczki;"

e) dodaje się pkt 4 w brzmieniu:

"4) nieposiadającym nieuregulowanych w terminie zobowiązań publicznoprawnych lub cywilnoprawnych.";

13) w art. 61m w ust. 1 po wyrazach "o których mowa w art. 61e pkt 1-2" dodaje się wyrazy "oraz art. 61ea pkt 1";

14) art. 61n otrzymuje brzmienie:

"Art. 61n. 1. Do obowiązków osoby, która otrzymała pożyczkę na podjęcie działalności gospodarczej, należy:

1) prowadzenie działalności gospodarczej przez okres co najmniej 12 miesięcy;

2) niezawieszanie działalności gospodarczej łącznie na okres dłuższy niż 6 miesięcy;

3) rozliczenie pożyczki na podstawie opłaconych faktur lub innych równoważnych dokumentów księgowych.

2. Do okresu prowadzenia działalności gospodarczej, o którym mowa w ust. 1 pkt 1, nie wlicza się okresu zawieszenia działalności gospodarczej oraz trwającej dłużej niż 3 miesiące przerwy w prowadzeniu działalności gospodarczej z powodu choroby lub korzystania ze świadczenia rehabilitacyjnego.

3. Do okresu prowadzenia działalności gospodarczej, o którym mowa w ust. 1 pkt 1, wlicza się okres prowadzenia przedsiębiorstwa przez zarządcę sukcesyjnego lub właściciela przedsiębiorstwa w spadku.

4. Do obowiązków osoby, która otrzymała pożyczkę na utworzenie stanowiska pracy, o którym mowa w art. 61e pkt 1, należy:

1) zatrudnienie łącznie przez okres 24 miesięcy na utworzonym stanowisku pracy w pełnym wymiarze czasu pracy bezrobotnego lub zatrudnienie łącznie przez okres 12 miesięcy na utworzonym stanowisku pracy poszukującego pracy, o którym mowa w art. 49 pkt 7, w wymiarze określonym w umowie, nie mniejszym niż połowa wymiaru czasu pracy;

2) rozliczenie pożyczki na podstawie opłaconych faktur lub innych równoważnych dokumentów księgowych.

5. Do obowiązków osoby, która otrzymała pożyczkę na utworzenie stanowiska pracy, o którym mowa w art. 61e pkt 1a, należy:

1) zatrudnienie łącznie przez okres 12 miesięcy na utworzonym stanowisku pracy, w wymiarze określonym w umowie, nie mniejszym niż połowa wymiaru czasu pracy, bezrobotnego, poszukującego pracy, o którym mowa w art. 49 pkt 7, lub poszukującego pracy absolwenta;

2) rozliczenie pożyczki na podstawie opłaconych faktur lub innych równoważnych dokumentów księgowych.";

15) w art. 61o:

a) ust. 1a otrzymuje brzmienie:

"1a. Pożyczkobiorca jest obowiązany dokonać zwrotu niespłaconej kwoty pożyczki na utworzenie stanowiska pracy dla poszukującego pracy, o którym mowa w art. 49 pkt 7, lub na utworzenie stanowiska pracy, o którym mowa w art. 61e pkt 1a, pożyczki na podjęcie działalności gospodarczej polegającej na prowadzeniu żłobka lub klubu dziecięcego z miejscami integracyjnymi lub na świadczeniu usług rehabilitacyjnych dla dzieci niepełnosprawnych w miejscu zamieszkania, w tym usług mobilnych, w terminie nie dłuższym niż 6 miesięcy od dnia wezwania do jej zwrotu, proporcjonalnie do okresu, jaki pozostał do 12 miesięcy zatrudnienia na utworzonym stanowisku pracy lub prowadzenia działalności gospodarczej, jeżeli zatrudniał na utworzonym stanowisku lub prowadził działalność gospodarczą przez okres krótszy niż 12 miesięcy. Pozostała część pożyczki jest spłacana według nowego harmonogramu, na warunkach określonych w umowie. Przepisów ust. 2 i 3 nie stosuje się.",

b) ust. 3 i 4 otrzymują brzmienie:

"3. W przypadku gdy pożyczkobiorca, z zastrzeżeniem ust. 1, który utworzył stanowisko pracy z wykorzystaniem pożyczki, o której mowa w art. 61e pkt 1, nie utrzyma na utworzonym stanowisku pracy zatrudnienia w pełnym wymiarze czasu pracy bezrobotnego, w tym bezrobotnego skierowanego przez powiatowy urząd pracy, łącznie przez okres 24 miesięcy, spłaca pozostały do spłaty kapitał pożyczki wraz z odsetkami równymi stopie referencyjnej, o której mowa w ust. 2, obowiązującej w dniu podpisania umowy, zgodnie z przyjętym harmonogramem spłaty pożyczki. Odsetki naliczane są od dnia likwidacji utworzonego stanowiska pracy lub nieutrzymania zatrudnienia na tym stanowisku pracy.

4. W przypadku śmierci pożyczkobiorcy korzystającego z pożyczki na podjęcie działalności gospodarczej przed upływem 12 miesięcy jej prowadzenia i nieustanowienia zarządu sukcesyjnego, osoba zobowiązana do spłaty pożyczki spłaca pozostały do spłaty kapitał pożyczki, zgodnie z przyjętym harmonogramem spłaty pożyczki. Przepisów ust. 1-2 nie stosuje się.",

c) dodaje się ust. 5 i 6 w brzmieniu:

"5. W przypadku śmierci pożyczkobiorcy korzystającego z pożyczki na utworzenie stanowiska pracy przed upływem 24 miesięcy utrzymania zatrudnienia na utworzonym stanowisku pracy i nieustanowienia zarządu sukcesyjnego, osoba zobowiązana do spłaty pożyczki spłaca pozostały do spłaty kapitał pożyczki, zgodnie z przyjętym harmonogramem spłaty pożyczki. Przepisów ust. 1-3 nie stosuje się.

6. Spłata rat pożyczki po terminie wynikającym z harmonogramu spłat pożyczki powoduje konieczność zapłaty odsetek równych stopie referencyjnej, o której mowa w ust. 2, naliczonych od daty spłaty wynikającej z harmonogramu.";

16) w art. 61p:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

"1. Minister właściwy do spraw pracy, na wniosek pożyczkobiorcy, może umorzyć jednorazowo należność z tytułu udzielonej pożyczki na utworzenie pierwszego stanowiska pracy dla bezrobotnego skierowanego przez powiatowy urząd pracy, pożyczkobiorcy korzystającemu jednocześnie z pożyczki na podjęcie działalności gospodarczej oraz pożyczki na utworzenie stanowiska pracy dla bezrobotnego skierowanego przez powiatowy urząd pracy, wraz z odsetkami obliczonymi na dzień spełnienia warunku, o którym mowa w ust. 2 pkt 1.",

b) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

"3. Z dniem wpływu wniosku, o którym mowa w ust. 1, do pośrednika finansowego, spłata pożyczki na utworzenie pierwszego stanowiska pracy dla skierowanego przez powiatowy urząd pracy bezrobotnego ulega zawieszeniu.",

c) dodaje się ust. 4 w brzmieniu:

"4. W przypadku stwierdzenia braku przesłanek, o których mowa w ust. 2, pożyczkobiorca jest obowiązany do spłaty zaległych rat pożyczki wraz z odsetkami zgodnie z harmonogramem ustalonym przez pośrednika finansowego.";

17) po art. 61p dodaje się art. 61pa w brzmieniu:

"Art. 61pa. 1. Pożyczka na podjęcie działalności gospodarczej udzielona osobie uprawnionej do otrzymania jednorazowo środków, o których mowa w art. 46 ust. 1 pkt 2, podlega jednorazowo, na wniosek pożyczkobiorcy, umorzeniu przez pośrednika finansowego w części równej 6-krotnej wysokości przeciętnego wynagrodzenia, jednak nie wyższej niż 50% wartości pożyczki.

2. Warunkami umorzenia, o którym mowa w ust. 1, są:

1) prowadzenie przez pożyczkobiorcę działalności gospodarczej przez co najmniej 12 miesięcy;

2) niezaleganie ze spłatą rat pożyczki;

3) nieotrzymanie jednorazowych środków, o których mowa w art. 46 ust. 1 pkt 2.

3. Przeciętne wynagrodzenie jest przyjmowane w wysokości obowiązującej w dniu zawarcia umowy pożyczki.

4. Umorzenie, o którym mowa w ust. 1, dotyczy pożyczek współfinansowanych ze środków Unii Europejskiej.";

18) art. 61q otrzymuje brzmienie:

"Art. 61q. 1. Minister właściwy do spraw pracy może umorzyć w całości albo w części należności z tytułu niespłaconych pożyczek, o których mowa w art. 61e pkt 1-2, finansowanych w całości ze środków Funduszu Pracy, jeżeli zachodzą przesłanki określone w art. 56 lub art. 57 pkt 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2021 r. poz. 305, z późn. zm.).

2. Do umarzania należności, o których mowa w ust. 1, przepisy art. 58 ust. 2-4 i 6 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych stosuje się.";

19) w art. 61r po wyrazach "Umorzenie, o którym mowa w art. 61p" dodaje się wyrazy "i art. 61pa";

20) w art. 61s w ust. 4 po wyrazach "ze środków, o których mowa w art. 61e" dodaje się wyrazy "lub art. 61ea";

21) art. 61t otrzymuje brzmienie:

"Art. 61t. Bank Gospodarstwa Krajowego zarządza środkami, o których mowa w art. 109e ust. 1 i art. 109g ust. 1, oraz pełni funkcję koordynatora realizacji pożyczek oraz świadczenia usług doradczych i szkoleniowych, o których mowa w art. 61e i art. 61ea.";

22) w art. 61v:

a) w pkt 5 po wyrazach "udzielonych pożyczek" dodaje się wyrazy ", o którym mowa w art. 61p i art. 61q",

b) w pkt 6 po wyrazach "udzielonych pożyczek" dodaje się wyrazy ", o którym mowa w art. 61q",

c) po pkt 7 dodaje się pkt 7a w brzmieniu:

"7a) umarzanie pożyczek, o którym mowa w art. 61pa;"

23) w art. 61 w pkt 2 otrzymuje brzmienie:

"2) wydawaniu zaświadczeń potwierdzających posiadanie statusu bezrobotnego lub poszukującego pracy, w tym poszukującego pracy, o którym mowa w art. 49 pkt 7, przez osoby ubiegające się o pożyczkę na podjęcie działalności gospodarczej;"

24) w art. 108 po ust. 1j dodaje się ust. 1k w brzmieniu:

"1k. Ze środków Funduszu Pracy mogą być współfinansowane pożyczki oraz usługi doradcze i szkoleniowe, o których mowa w art. 61e pkt 2 i 3 oraz art. 61ea, wraz z kosztami związanymi z udzielaniem i obsługą pożyczek.";

25) w art. 109 uchyla się ust. 7g;

26) w art. 109e:

a) w ust. 1:

– we wprowadzeniu do wyliczenia po wyrazach "na finansowanie" dodaje się wyrazy "lub współfinansowanie",

– pkt 1 otrzymuje brzmienie:

"1) pożyczek na utworzenie stanowiska pracy, o których mowa w art. 61e pkt 1 i 1a, lub pożyczek na podjęcie działalności gospodarczej, o których mowa w art. 61e pkt 2 i art. 61ea pkt 1, oraz usług doradczych i szkoleniowych, o których mowa w art. 61e pkt 3 i art. 61ea pkt 2;"

b) w ust. 3:

– w pkt 1 po wyrazach "art. 61e" dodaje się wyrazy "i art. 61ea",

– w pkt 5 po wyrazach "art. 61e" dodaje się wyrazy "pkt 3 i art. 61ea pkt 2";

27) art. 109f otrzymuje brzmienie:

"Art. 109f. 1. Powiatowe i wojewódzkie urzędy pracy mogą finansować projekty ze środków innych niż środki Funduszu Pracy, w szczególności projekty finansowane z udziałem środków Europejskiego Funduszu Społecznego Plus, inne niż projekty określone w art. 2 ust. 1 pkt 26a. W ramach tych projektów zadania mogą być realizowane w zakresie i w celu określonym w art. 1 ust. 2.

2. Środki Funduszu Pracy na finansowanie form pomocy przez wojewódzkie i powiatowe urzędy pracy mogą być przeznaczone, jako wkład własny, na realizację projektów, o których mowa w ust. 1, z zastrzeżeniem ust. 3.

3. W ramach wkładu własnego, o którym mowa w ust. 2, finansowana jest pomoc dla bezrobotnych, poszukujących pracy lub innych osób uprawnionych, wyłącznie w wysokości i na zasadach określonych w ustawie.";

28) w art. 109g:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

"1. Minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego, w uzgodnieniu z ministrem właściwym do spraw pracy, może przekazać na wyodrębniony rachunek bankowy w Banku Gospodarstwa Krajowego środki Unii Europejskiej na finansowanie pożyczek na utworzenie stanowiska pracy lub pożyczek na podjęcie działalności gospodarczej oraz usług doradczych i szkoleniowych, a także kosztów związanych z udzielaniem i obsługą pożyczek.",

b) uchyla się ust. 2,

c) dodaje się ust. 3-5 w brzmieniu:

"3. Minister właściwy do spraw pracy uzgadnia z ministrem właściwym do spraw rozwoju regionalnego treść umowy, o której mowa w art. 109e ust. 2, oraz wysokość środków Unii Europejskiej przekazywanych na podstawie ust. 1.

4. Środki Funduszu Pracy mogą stanowić współfinansowanie krajowe do Programów lub projektów finansowanych z udziałem środków, o których mowa w ust. 1. Przepis ust. 3 stosuje się odpowiednio.

5. Minister właściwy do spraw pracy i minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego mogą, na podstawie porozumienia, udostępniać sobie wzajemnie informacje dotyczące realizacji pożyczek na utworzenie stanowiska pracy lub pożyczek na podjęcie działalności gospodarczej oraz usług doradczych i szkoleniowych w zakresie przeprowadzanych kontroli, w tym zawierające dane osobowe."

Art. 107.

W ustawie z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2021 r. poz. 1285, z późn. zm.) w art. 75 w ust. 9a część wspólna otrzymuje brzmienie:

"- korzystający z publicznych środków wspólnotowych i publicznych środków krajowych na podstawie umowy o dofinansowanie projektu albo decyzji, o których mowa w ustawie z dnia 20 kwietnia 2004 r. o Narodowym Planie Rozwoju (Dz. U. z 2022 r. poz. 260), ustawie z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. z 2021 r. poz. 1057 oraz z 2022 r. poz. 1079), w ustawie z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020 (Dz. U. z 2020 r. poz. 818) albo w ustawie z dnia 28 kwietnia 2022 r. o zasadach realizacji zadań finansowanych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021-2027 (Dz. U. poz. 1079)."

Art. 108.

W ustawie z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. z 2021 r. poz. 1057) wprowadza się następujące zmiany:

1) do tytułu ustawy dodaje się odnośnik nr 1 w brzmieniu:

"¹⁾ Niniejsza ustawa służy stosowaniu:

1) rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/241 z dnia 12 lutego 2021 r. ustanawiającego Instrument na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności (Dz. Urz. UE L 57 z 18.02.2021, str. 17 oraz Dz. Urz. UE L 410 z 18.11.2021, str. 197);

2) rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1755 z dnia 6 października 2021 r. ustanawiającego pobrewitową rezerwę dostosowawczą (Dz. Urz. UE L 357 z 08.10.2021, str. 1).";

2) w art. 3a pkt 1aa otrzymuje brzmienie:

"1aa) podejmowanie inicjatyw, opracowywanie lub koordynowanie opracowywania i negocjowanie, o ile ustawa nie stanowi inaczej, planu rozwojowego;"

3) po art. 3aa dodaje się art. 3ab w brzmieniu:

"Art. 3ab. 1. Minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego może udzielać pomocy publicznej lub pomocy de minimis w ramach działań finansowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 3a pkt 1b, jako podmiot udzielający pomocy publicznej w rozumieniu art. 2 pkt 12 ustawy z dnia 30 kwietnia 2004 r. o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej (Dz. U. z 2021 r. poz. 743 oraz z 2022 r. poz. 807), w związku z realizacją umowy zawartej między Unią Europejską a państwem lub państwami członkowskimi Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA).

2. Minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego, udzielając pomocy publicznej, o której mowa w ust. 1, może określić, w drodze rozporządzenia:

1) warunki i tryb udzielania pomocy publicznej,

2) szczegółowe przeznaczenie pomocy publicznej, jeżeli wynika to z umowy, na podstawie której pomoc jest udzielana - uwzględniając wszystkie źródła pochodzenia środków niepodlegających zwrotowi przekazywanych jako pomoc publiczna w związku z realizacją umowy, konieczność zapewnienia przejrzystości udzielania tej pomocy oraz zgodność udzielanej pomocy publicznej z warunkami jej dopuszczalności.";

4) w art. 3b w pkt 2 dodaje się przecinek i dodaje się pkt 3 w brzmieniu:

"3) instrumentów finansowych oraz wsparcia warunkowego, o których mowa w ustawie z dnia 28 kwietnia 2022 r. o zasadach realizacji zadań finansowanych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021-2027 (Dz. U. poz. 1079), podlegających ponownemu wykorzystaniu";

5) w art. 5:

a) w pkt 7a lit. a otrzymuje brzmienie:

"a) w zakresie polityki spójności - programy realizowane z wykorzystaniem środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Europejskiego Funduszu Społecznego Plus oraz Funduszu Spójności i Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji, z wyłączeniem programów Europejskiej Współpracy Terytorialnej, ",

b) pkt 7aa otrzymuje brzmienie:

"7aa) plan rozwojowy - dokument, o którym mowa w art. 17 ust. 1 rozporządzenia 2021/241, stanowiący podstawę realizacji reform i inwestycji objętych wsparciem ze środków Instrumentu na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności;"

c) w pkt 12 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 13 w brzmieniu:

"13) rozporządzenie 2021/241 - rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/241 z dnia 12 lutego 2021 r. ustanawiające Instrument na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności (Dz. Urz. UE L 57 z 18.02.2021, str. 17, z późn. zm.).";

6) rozdział 2aa otrzymuje brzmienie:

"Rozdział 2aa

Plan rozwojowy

Art. 14la. Użyte w niniejszym rozdziale określenia oznaczają:

- 1) instytucja odpowiedzialna za realizację inwestycji - ministra kierującego działem administracji rządowej, któremu zgodnie z planem rozwojowym zostało powierzone zadanie realizacji inwestycji;
- 2) instytucja odpowiedzialna za realizację reformy - ministra kierującego działem administracji rządowej albo inny podmiot, któremu zgodnie z planem rozwojowym zostało powierzone zadanie realizacji reformy;
- 3) inwestycja - inwestycję w rozumieniu rozporządzenia 2021/241, odpowiadającą inwestycji, programowi, projektowi, projektowi indywidualnemu, działaniu, lub ich zespołowi, wskazanym w ramach planu rozwojowego, zmierzającą do osiągnięcia założonego celu określonego wskaźnikami, z określonym początkiem i końcem realizacji;
- 4) jednostka wspierająca plan rozwojowy - podmiot, któremu w drodze porozumienia albo umowy zawartych z instytucją odpowiedzialną za realizację inwestycji została powierzona realizacja części zadań związanych z realizacją inwestycji, w szczególności samorząd województwa;
- 5) kamienie milowe - kamienie milowe, o których mowa w art. 2 pkt 4 rozporządzenia 2021/241;
- 6) ostateczny odbiorca wsparcia - podmiot realizujący przedsięwzięcie;
- 7) podwójne finansowanie - deklarowanie do rozliczenia w ramach planu rozwojowego wydatków zadeklarowanych wcześniej w ramach tego planu lub jako kwalifikowalne w innych programach unijnych;
- 8) przedsięwzięcie - element inwestycji realizowany przez ostatecznego odbiorcę wsparcia, zmierzający do osiągnięcia założonego celu inwestycji;
- 9) reforma - reformę w rozumieniu rozporządzenia 2021/241, zmierzającą do osiągnięcia założonego celu określonego kamieniami milowymi, o których mowa w art. 2 pkt 4 rozporządzenia 2021/241, w dziedzinie objętej określonym działem lub działami administracji rządowej;
- 10) system teleinformatyczny - system teleinformatyczny służący wymianie danych dotyczących reform i inwestycji między instytucją odpowiedzialną za realizację reformy lub instytucją odpowiedzialną za realizację inwestycji a ministrem właściwym do spraw rozwoju regionalnego, udostępniony przez tego ministra;
- 11) wskaźniki - wartości docelowe, o których mowa w art. 2 pkt 4 rozporządzenia 2021/241.

Art. 14lb. 1. Projekt planu rozwojowego opracowuje minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego we współpracy z właściwymi ministrami, zarządami województw oraz partnerami społecznymi i gospodarczymi. Plan rozwojowy jest przyjmowany przez Radę Ministrów, w drodze uchwały, na wniosek ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego.

2. Przy opracowywaniu projektu planu rozwojowego uwzględnia się strategię rozwoju, o których mowa w art. 9.

3. Przepisy ust. 1 i 2 stosuje się odpowiednio w przypadku zmiany planu rozwojowego.

Art. 14lc. 1. W zakresie, w jakim w ramach planu rozwojowego jest udzielana:

- 1) pomoc publiczna w rozumieniu art. 107 ust. 1 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej,
 - 2) pomoc de minimis lub
 - 3) pomoc de minimis w rolnictwie lub rybołówstwie
- zastosowanie mają szczegółowe warunki i tryb udzielania pomocy.

2. Podmiotami udzielającymi pomocy, o której mowa w ust. 1, są instytucje odpowiedzialne za realizację inwestycji lub jednostki wspierające plan rozwojowy, a także inne podmioty, o których mowa w art. 2 pkt 12 ustawy z dnia 30 kwietnia 2004 r. o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej.

3. Podmiotami udzielającymi pomocy mogą być również inne podmioty określone w przepisach wykonawczych wydanych na podstawie ust. 4.

4. Właściwy minister pełniący funkcję instytucji odpowiedzialnej za realizację inwestycji w zakresie, w jakim pomoc, o której mowa w ust. 1, ma być udzielana w ramach inwestycji, może określić, w drodze rozporządzenia, szczegółowe przeznaczenie, warunki i tryb udzielania tej pomocy, a także podmioty jej udzielające, uwzględniając konieczność zapewnienia zgodności tej pomocy z rynkiem wewnętrznym, efektywnego i skutecznego jej wykorzystania oraz przejrzystości jej udzielania, w przypadku gdy odrębne przepisy nie określają szczegółowego przeznaczenia, warunków lub trybu udzielania tej pomocy.

5. Szczegółowe przeznaczenie, warunki i tryb udzielania pomocy, o której mowa w ust. 1, nieobjętej przepisami, o których mowa w ust. 4, lub innymi przepisami określa akt będący podstawą jej udzielenia.

Art. 14ld. 1. Podstawę systemu realizacji planu rozwojowego stanowią w szczególności przepisy prawa określające procedury działania podmiotów uczestniczących w realizacji planu rozwojowego, w tym realizacji reform lub inwestycji, oraz plan rozwojowy.

2. Reforma lub inwestycja są realizowane na podstawie przepisów właściwych dla działu administracji rządowej, w ramach którego jest realizowana reforma lub inwestycja.

3. W zakresie nieuregulowanym w przepisach właściwych, o których mowa w ust. 2, do realizacji reformy lub inwestycji lub ich części stosuje się przepisy ustawy.

Art. 14le. 1. Za koordynację realizacji planu rozwojowego odpowiada minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego.

2. Koordynacja, o której mowa w ust. 1, polega w szczególności na:

1) reprezentowaniu Rzeczypospolitej Polskiej w kontaktach z Komisją Europejską i innymi instytucjami europejskimi w zakresie związanym z realizacją planu rozwojowego;

2) zawieraniu porozumień o realizacji reform i porozumień o realizacji inwestycji odpowiednio z instytucjami odpowiedzialnymi za realizację reform i instytucjami odpowiedzialnymi za realizację inwestycji;

3) monitorowaniu realizacji planu rozwojowego oraz wydawaniu zaleceń dotyczących osiągnięcia kamieni milowych i wskaźników w ramach poszczególnych reform i inwestycji;

4) wydawaniu wytycznych dotyczących warunków i procedur wdrażania planu rozwojowego, skierowanych do instytucji odpowiedzialnych za realizację inwestycji, instytucji odpowiedzialnych za realizację reformy oraz jednostek wspierających plan rozwojowy;

5) występowaniu do Polskiego Funduszu Rozwoju Spółka Akcyjna z siedzibą w Warszawie, zwanego dalej "PFR", o wstrzymanie wypłat instytucjom odpowiedzialnym za realizację inwestycji w przypadku braku realizacji lub niepełnej realizacji zaleceń, o których mowa w pkt 3;

6) występowaniu do ministra właściwego do spraw finansów publicznych o wstrzymanie wypłat instytucjom odpowiedzialnym za realizację inwestycji, których realizacja jest finansowana z wykorzystaniem środków pożyczki, o której mowa w art. 6 ust. 1 lit. b rozporządzenia 2021/241, w przypadku braku realizacji lub niepełnej realizacji zaleceń, o których mowa w pkt 3;

7) przygotowywaniu we współpracy z ministrem właściwym do spraw gospodarki sprawozdań z realizacji planu rozwojowego i ich przekazywaniu do Komisji Europejskiej na zasadach określonych w art. 27 rozporządzenia 2021/241;

8) wnioskowaniu o płatności do Komisji Europejskiej na zasadach określonych w art. 24 ust. 2 rozporządzenia 2021/241;

9) sporządzaniu i przekazywaniu do Komisji Europejskiej, zgodnie z art. 22 ust. 2 lit. c rozporządzenia 2021/241, deklaracji zarządczej oraz podsumowania przeprowadzonych audytów;

10) opracowaniu strategii promocji i informacji w związku z realizacją planu rozwojowego, w tym prowadzenie strony internetowej dedykowanej planowi rozwojowemu.

3. Porozumienia, o których mowa w ust. 2 pkt 2, zawierają w szczególności:

1) wskazanie reformy lub inwestycji oraz terminy osiągnięcia kamieni milowych i wskaźników, a w przypadku inwestycji także cele, na jakie mają zostać przeznaczone środki;

2) opis działań wykonywanych bezpośrednio przez instytucję odpowiedzialną za realizację reformy albo przez instytucję odpowiedzialną za realizację inwestycji lub jednostkę wspierającą plan rozwojowy, w ramach realizowanej przez tę instytucję lub jednostkę reformy albo inwestycji;

3) harmonogram wydatków ponoszonych na realizację działań, o których mowa w pkt 2, przez instytucję odpowiedzialną za realizację inwestycji lub jednostkę wspierającą plan rozwojowy;

4) wysokość środków przeznaczonych na realizację inwestycji, w tym wysokość środków przeznaczonych na wydatki ponoszone na realizację działań, o których mowa w pkt 2, przez instytucję odpowiedzialną za realizację inwestycji lub jednostkę wspierającą plan rozwojowy;

5) termin i sposób weryfikacji realizacji reform i kamieni milowych albo inwestycji i wskaźników;

6) warunki i terminy zwrotu środków przeznaczonych na wydatki ponoszone na realizację działań, o których mowa w pkt 2, przez instytucję odpowiedzialną za realizację inwestycji, pobranych i niewydatkowanych.

4. W przypadku realizacji inwestycji finansowanej w formie wsparcia zwrotnego, w tym wsparcia zwrotnego w formie pożyczek, o których mowa w art. 14II ust. 2 pkt 1, porozumienie, o którym mowa w ust. 2 pkt 2, określa także zasady realizacji tego rodzaju inwestycji.

5. W przypadku gdy minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego jest instytucją odpowiedzialną za realizację reformy lub instytucją odpowiedzialną za realizację inwestycji, podejmuje decyzję o realizacji reformy lub decyzję o realizacji inwestycji. Do decyzji przepisy ust. 3 i 4 stosuje się odpowiednio.

Art. 14If. Minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego wykonuje, o ile ustawa nie stanowi inaczej, zadania państwa członkowskiego określone w przepisach rozporządzenia 2021/241, w tym w zakresie negocjacji i podpisania umowy, o której mowa w art. 15 ust. 2 rozporządzenia 2021/241, oraz umowy, o której mowa w art. 23 ust. 1 rozporządzenia 2021/241.

Art. 14Ig. Do zadań instytucji odpowiedzialnej za realizację reformy należy w szczególności:

1) realizacja reformy zgodnie z ustalonymi kamieniami milowymi;

- 2) zapewnienie aktualności i poprawności danych służących do monitorowania realizacji reformy;
- 3) prowadzenie kontroli realizacji reformy;
- 4) zapewnienie, że wszystkie podmioty zaangażowane w realizację reformy poddały się kontroli i realizowały obowiązki wynikające z rozporządzenia 2021/241;
- 5) przekazywanie informacji niezbędnych do audytu reformy zgodnie z wymogami wynikającymi z rozporządzenia 2021/214;
- 6) zapewnienie mechanizmów zapobiegania konfliktowi interesów, korupcji i nadużyciom finansowym;
- 7) monitorowanie realizacji reformy i inwestycji związanych z reformą.

Art. 14lh. Do zadań instytucji odpowiedzialnej za realizację inwestycji należy w szczególności:

- 1) realizacja inwestycji zgodnie z ustalonymi wskaźnikami;
- 2) zapewnienie aktualności i poprawności danych służących do monitorowania realizacji inwestycji;
- 3) prowadzenie kontroli realizacji inwestycji;
- 4) zapewnienie, że wszystkie podmioty zaangażowane w realizację inwestycji poddały się kontroli i realizowały obowiązki wynikające z rozporządzenia 2021/241;
- 5) przekazywanie informacji niezbędnych do audytu inwestycji zgodnie z wymogami wynikającymi z rozporządzenia 2021/241;
- 6) wybór przedsięwzięć do objęcia wsparciem ze środków planu rozwojowego;
- 7) zawieranie z ostatecznymi odbiorcami wsparcia umów o objęcie wsparciem ze środków planu rozwojowego;
- 8) zapewnienie mechanizmów zapobiegania konfliktowi interesów, korupcji i nadużyciom finansowym;
- 9) stosowanie mechanizmów unikania podwójnego finansowania;
- 10) wydawanie decyzji o zwrocie środków przeznaczonych na realizację przedsięwzięć;
- 11) monitorowanie postępów realizacji inwestycji;
- 12) zapewnienie skutecznej realizacji obowiązków, o których mowa w art. 129 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) 2018/1046 z dnia 18 lipca 2018 r. w sprawie zasad finansowych mających zastosowanie do budżetu ogólnego Unii, zmieniającego rozporządzenia (UE) nr 1296/2013, (UE) nr 1301/2013, (UE) nr 1303/2013, (UE) nr 1304/2013, (UE) nr 1309/2013, (UE) nr 1316/2013, (UE) nr 223/2014 i (UE) nr 283/2014 oraz decyzję nr 541/2014/UE, a także uchylającego rozporządzenie (UE, Euratom) nr 966/2012 (Dz. Urz. UE L 193 z 30.07.2018, str. 1).

Art. 14li. 1. Instytucja odpowiedzialna za realizację inwestycji może powierzyć, w drodze porozumienia lub umowy, realizację części zadań związanych z realizacją inwestycji jednostce wspierającej plan rozwojowy. Porozumienie lub umowa mogą być zawierane z więcej niż jedną jednostką wspierającą plan rozwojowy.

2. Porozumienie lub umowa, o których mowa w ust. 1, określają w szczególności szczegółowy zakres powierzonych zadań oraz zasady odpowiedzialności za ich nieprawidłową realizację.

3. Powierzenie jednostce wspierającej plan rozwojowy zadań, o których mowa w ust. 2, nie wyłącza odpowiedzialności instytucji odpowiedzialnej za realizację inwestycji.

Art. 14lj. 1. W przypadku inwestycji finansowanych w formie wsparcia zwrotnego, w tym wsparcia zwrotnego w formie pożyczek, o których mowa w art. 14ll ust. 2 pkt 1, zadania związane z realizacją inwestycji realizuje:

- 1) instytucja odpowiedzialna za realizację inwestycji;
- 2) Bank Gospodarstwa Krajowego, na podstawie i w zakresie umowy zawartej z instytucją odpowiedzialną za realizację inwestycji;
- 3) Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, na podstawie i w zakresie umowy zawartej z instytucją odpowiedzialną za realizację inwestycji - w zakresie inwestycji finansowanych w formie pożyczek, o których mowa w art. 14ll ust. 2 pkt 1.

2. Umowa, o której mowa odpowiednio w ust. 1 pkt 2 i 3, określa w szczególności:

- 1) strategię inwestycyjną, w tym opis sposobu jej wdrażania;
- 2) formy oraz szczegółowe warunki udzielanego wsparcia;
- 3) cele i wskaźniki inwestycji;
- 4) postanowienia umożliwiające monitorowanie realizacji inwestycji, w tym sprawozdanie z osiągnięcia wskaźników;
- 5) zobowiązanie do wytwarzania i przechowywania dokumentów niezbędnych do przeprowadzenia kontroli i audytu;
- 6) warunki zarządzania odsetkami i innymi przychodami i zyskami powstałymi na skutek obrotu środkami;
- 7) wynagrodzenie za zarządzanie środkami;
- 8) postanowienia dotyczące ponownego wykorzystania środków;
- 9) warunki całkowitego lub częściowego wycofania środków;
- 10) warunki wyboru pośredników finansowych, z wyłączeniem inwestycji finansowanych w formie pożyczek, o których mowa w art. 14ll ust. 2 pkt 1.

Art. 14lk. 1. Realizacja planu rozwojowego podlega monitorowaniu przez Komitet Monitorujący do spraw planu rozwojowego, zwany dalej "Komitetem".

2. Komitet jest powoływany w drodze zarządzenia przez ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego.

3. W skład Komitetu wchodzi przedstawiciele:

- 1) ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego;
- 2) ministra właściwego do spraw finansów publicznych;
- 3) ministra właściwego do spraw gospodarki;
- 4) instytucji odpowiedzialnych za realizację reform;
- 5) instytucji odpowiedzialnych za realizację inwestycji;
- 6) ogólnopolskich organizacji jednostek samorządu terytorialnego tworzących stronę samorządową Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego;
- 7) organizacji związkowych i organizacji pracodawców, reprezentatywnych w rozumieniu ustawy z dnia 24 lipca 2015 r. o Radzie Dialogu Społecznego i innych instytucjach dialogu społecznego;
- 8) organizacji pozarządowych, w rozumieniu ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2020 r. poz. 1057, z późn. zm.), wskazani przez Radę Działalności Pożytku Publicznego oraz wskazani przez Radę Dialogu z Młodym Pokoleniem;
- 9) organizacji promujących prawa podstawowe oraz niedyskryminację;

10) środowiska naukowego, rekomendowani przez Radę Główną Nauki i Szkolnictwa Wyższego.

4. Komitet składa się z nie więcej niż 70 przedstawicieli podmiotów, o których mowa w ust. 3.

5. Przedstawiciele podmiotów, o których mowa w ust. 3 pkt 6-10, stanowią co najmniej połowę składu Komitetu.

6. Rodzaj organizacji pozarządowych podlegających wskazaniu odpowiednio przez Radę Działalności Pożytku Publicznego oraz przez Radę Dialogu z Młodym Pokoleniem oraz liczbę przedstawicieli tych organizacji, organizacje, o których mowa w ust. 3 pkt 9, i liczbę ich przedstawicieli, oraz liczbę przedstawicieli środowiska naukowego, o których mowa w ust. 3 pkt 10, określa minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego.

7. Na wniosek ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego:

1) Rada Działalności Pożytku Publicznego oraz Rada Dialogu z Młodym Pokoleniem wskazują organizacje pozarządowe oraz przedstawicieli tych organizacji,

2) organizacje, o których mowa w ust. 3 pkt 9, wskazują swoich przedstawicieli,

3) Rada Główna Nauki i Szkolnictwa Wyższego wskazuje przedstawicieli środowiska naukowego, o których mowa w ust. 3 pkt 10

- w terminie 30 dni od dnia otrzymania wniosku.

8. W przypadku uchybienia terminowi, o którym mowa w ust. 7, albo gdy wskazano:

1) organizacje pozarządowe, o których mowa w ust. 3 pkt 8, innego rodzaju lub ich przedstawicieli w innej liczbie, niż określono we wniosku, albo

2) inną niż określona we wniosku liczbę przedstawicieli organizacji, o których mowa w ust. 3 pkt 9, albo

3) inną niż określona we wniosku liczbę przedstawicieli środowiska naukowego, o których mowa w ust. 3 pkt 10

- przedstawicieli podmiotów, o których mowa odpowiednio w pkt 1-3, wskazuje minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego.

9. Minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego występuje do podmiotów, o których mowa w ust. 3 pkt 2-7, z wnioskiem o wyznaczenie przedstawicieli wchodzących w skład Komitetu, w terminie 30 dni od dnia otrzymania wniosku.

10. Zmiana przedstawiciela wchodzącego w skład Komitetu następuje na wniosek podmiotu, o którym mowa w ust. 3 pkt 2-10, oraz w przypadkach wywołujących uzasadnione wątpliwości co do prawidłowego wykonywania obowiązków przedstawiciela, określonych w regulaminie Komitetu, w szczególności w przypadku, gdy w stosunku do przedstawiciela został wydany prawomocny wyrok skazujący za popełnienie przestępstwa umyślnego lub umyślnego przestępstwa skarbowego.

11. Do zadań Komitetu należy w szczególności:

1) przegląd realizacji planu rozwojowego i poszczególnych reform i inwestycji z punktu widzenia postępów w osiągnięciu wskaźników i kamieni milowych;

2) w przypadku stwierdzenia opóźnień lub problemów systemowych związanych z realizacją planu rozwojowego, poszczególnych reform lub inwestycji, wydawanie dla instytucji odpowiedzialnych za realizację reform lub instytucji odpowiedzialnych za realizację inwestycji rekomendacji dotyczących w szczególności poprawy efektywności tych reform lub inwestycji w zakresie osiągnięcia ich kamieni milowych lub wskaźników, w tym rekomendacji dotyczących działań naprawczych;

- 3) analizowanie sytuacji, które wpływają na realizację planu rozwojowego, oraz wskazywanie zagadnień, które wymagają dodatkowej analizy lub ewaluacji;
- 4) analizowanie sposobu realizacji inwestycji w ramach planu rozwojowego, w tym analiza wpływu terytorialnego interwencji realizowanych ze środków planu rozwojowego pod względem potrzeb i potencjałów poszczególnych obszarów;
- 5) analizowanie zasad wyboru przedsięwzięć, równego dostępu do informacji oraz równego traktowania podmiotów, o których mowa w art. 14Iza ust. 1 i 2;
- 6) analizowanie działań komunikacyjnych i informacyjnych dotyczących planu rozwojowego oraz w przypadku stwierdzenia problemów z ich efektywnością formułowanie rekomendacji w zakresie ich poprawy;
- 7) opiniowanie propozycji zmian planu rozwojowego;
- 8) opiniowanie sprawozdań z realizacji planu rozwojowego.

12. Komitetowi przewodniczy przedstawiciel ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego, wskazany przez tego ministra jako przewodniczący Komitetu.

13. Komitet działa na podstawie przyjętego przez siebie regulaminu.

14. Regulamin Komitetu może określać w szczególności skład i zadania podkomitetów monitorujących do spraw planu rozwojowego.

15. Komitet podejmuje uchwały zwykłą większością głosów w obecności co najmniej połowy przedstawicieli podmiotów, o których mowa w ust. 3. W przypadku równej liczby głosów decyduje głos przewodniczącego Komitetu.

16. Obsługę organizacyjną Komitetu sprawuje urząd obsługujący ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego.

Art. 14II. 1. Inwestycje w ramach planu rozwojowego, których realizacja jest finansowana ze środków wsparcia bezzwrotnego, o którym mowa w art. 6 ust. 1 lit. a rozporządzenia 2021/241, w zakresie objętym finansowaniem z tego wsparcia, są finansowane ze środków pochodzących z budżetu środków europejskich lub ze środków PFR, o których mowa w art. 16a ustawy z dnia 4 lipca 2019 r. o systemie instytucji rozwoju (Dz. U. z 2022 r. poz. 760 i 1079).

2. Inwestycje w ramach planu rozwojowego, których realizacja jest finansowana z wykorzystaniem środków pożyczki, o której mowa w art. 6 ust. 1 lit. b rozporządzenia 2021/241, w zakresie objętym finansowaniem z tej pożyczki, mogą być finansowane z budżetu państwa w formie:

- 1) wsparcia zwrotnego przyznawanego w formie pożyczki, na zasadach określonych w niniejszej ustawie;
 - 2) wsparcia o charakterze bezzwrotnym, na zasadach określonych w ustawie z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2021 r. poz. 305, z późn. zm.), do wysokości określonej w ustawie budżetowej na dany rok.
3. Wsparcie zwrotne przyznawane w formie pożyczki, o którym mowa w ust. 2 pkt 1, może podlegać umorzeniu.

4. W budżecie państwa tworzy się rezerwę celową na wydatki, o których mowa w ust. 2 pkt 2. Podziału rezerwy celowej dokonuje się na wniosek właściwego dysponenta części budżetowej zaakceptowany przez ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego.

5. Wsparcie o charakterze bezzwrotnym, o którym mowa w ust. 2 pkt 2, jest udzielane w latach 2022-2026.

6. Wsparcie o charakterze bezzwrotnym, o którym mowa w ust. 2 pkt 2, oraz wartość umorzonych pożyczek, o których mowa w ust. 2 pkt 1, nie mogą przekroczyć równowartości w złotych kwoty 2,067 mld euro.

7. Inwestycje, w zakresie objętym finansowaniem z pożyczki, o której mowa w art. 6 ust. 1 lit. b rozporządzenia 2021/241, mogą być finansowane do równowartości w złotych kwot pożyczki otrzymanych na ten cel, przeliczonych według kursu średniego euro Narodowego Banku Polskiego ogłoszonego dwa dni operacyjne przed datą ich wpływu na rachunek, o którym mowa w art. 14Im ust. 1, przy czym przez dni operacyjne rozumie się dni robocze od poniedziałku do piątku, w których Narodowy Bank Polski przyjmuje i realizuje zlecenia płatnicze i inne dyspozycje posiadaczy rachunków bankowych.

8. Minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw finansów publicznych, określi, w drodze rozporządzenia, wykaz inwestycji w ramach planu rozwojowego:

1) kwalifikujących się do objęcia wsparciem, o którym mowa w ust. 2 pkt 2,

2) w ramach których wsparcie zwrotne przyznawane w formie pożyczki, o którym mowa w ust. 2 pkt 1, może podlegać umorzeniu

- biorąc pod uwagę wartość inwestycji, charakter przyznawanego wsparcia i rodzaj podmiotów będących ostatecznymi odbiorcami wsparcia.

Art. 14Im. 1. Środki pożyczki, o której mowa w art. 6 ust. 1 lit. b rozporządzenia 2021/241, gromadzone są na wyodrębnionym rachunku bankowym, prowadzonym w euro, w Narodowym Banku Polskim, na podstawie umowy rachunku bankowego zawartej przez ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego.

2. Minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego informuje ministra właściwego do spraw finansów publicznych o:

1) planowanych w danym roku budżetowym oraz 4 kolejnych latach:

a) kwotach pożyczki, o której mowa w art. 6 ust. 1 lit. b rozporządzenia 2021/241,

b) kwotach rozchodów, przychodów i dochodów z tytułu udzielanych pożyczek z budżetu państwa, o których mowa w art. 14II ust. 2 pkt 1

- w terminie do dnia 15 marca oraz do dnia 31 lipca danego roku budżetowego;

2) złożeniu wniosku, o którym w art. 14Ie ust. 2 pkt 8, w tym o wnioskowanych kwotach i terminach płatności;

3) wpływie na rachunek, o którym mowa w ust. 1, środków pożyczki, o której mowa w art. 6 ust. 1 lit. b rozporządzenia 2021/241.

3. Minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego opracowuje corocznie harmonogram realizacji przychodów, rozchodów oraz dochodów w zakresie inwestycji finansowanych z pożyczki, o której mowa w art. 14II ust. 2 pkt 1, na dany rok budżetowy i przekazuje ten harmonogram ministrowi właściwemu do spraw finansów publicznych w terminie umożliwiającym opracowanie harmonogramu, o którym mowa w art. 147 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych.

4. Minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego przekazuje niezwłocznie środki, o których mowa w ust. 2 pkt 3, na rachunek wskazany przez ministra właściwego do spraw finansów publicznych.

5. Minister właściwy do spraw finansów publicznych przekazuje na rachunek, o którym mowa w ust. 1, środki na spłatę rat pożyczki, o której mowa w art. 6 ust. 1 lit. b rozporządzenia 2021/241, oraz środki na pokrycie kosztów związanych z tą pożyczką w terminach umożliwiających spłatę tej pożyczki.

Art. 14ln. 1. PFR zapewnia finansowanie planu rozwojowego, w zakresie, o którym mowa w art. 14ll ust. 1. W tym celu PFR:

1) może otrzymywać płatności z budżetu środków europejskich oraz może pozyskiwać lub wykorzystywać środki finansowe na zasadach określonych w art. 16a ustawy z dnia 4 lipca 2019 r. o systemie instytucji rozwoju do wysokości określonej w planie finansowym, o którym mowa w ust. 2;

2) wypłaca środki pochodzące z płatności i środków, o których mowa w pkt 1, w trybie określonym w art. 14lp:

a) ostatecznym odbiorcom wsparcia,

b) instytucjom odpowiedzialnym za realizację inwestycji,

c) jednostkom wspierającym plan rozwojowy,

d) Bankowi Gospodarstwa Krajowego,

e) podmiotom upoważnionym przez podmioty, o których mowa w lit. a-c, lub wykonawcom.

2. PFR prowadzi wyodrębniony rachunek bankowy do obsługi środków przeznaczonych na finansowanie planu rozwojowego oraz, w uzgodnieniu z ministrem właściwym do spraw rozwoju regionalnego oraz ministrem właściwym do spraw finansów publicznych, opracowuje i przyjmuje odrębny plan finansowy tego rachunku określający w szczególności wysokość pozyskiwanych środków, o których mowa w ust. 1 pkt 1.

3. Plan finansowy rachunku do obsługi środków przeznaczonych na finansowanie planu rozwojowego może być zmieniony w trakcie roku. Zmianę planu PFR opracowuje i przyjmuje w uzgodnieniu z ministrem właściwym do spraw rozwoju regionalnego oraz ministrem właściwym do spraw finansów publicznych.

4. Na wniosek ministra właściwego do spraw finansów publicznych PFR udostępnia informacje o zrealizowanych i prognozowanych przepływach związanych z finansowaniem inwestycji w ramach planu rozwojowego w układzie i horyzoncie czasowym oraz w terminie określonym we wniosku.

5. Minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego, działając w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw finansów publicznych, zawiera z PFR umowę, która określa:

1) szczegółowy zakres zadań PFR oraz tryb ich wykonywania;

2) tryb otrzymywania przez PFR płatności z budżetu środków europejskich;

3) tryb i zasady rozliczenia przez PFR środków otrzymanych z budżetu środków europejskich;

4) wysokość wynagrodzenia PFR oraz warunki i tryb jego przekazywania;

5) zasady i tryb przekazywania środków na pokrycie kosztów poniesionych przez PFR wskutek realizacji zadań, o których mowa w ust. 1 pkt 2, w tym kosztów pozyskania, obsługi i spłaty finansowania pozyskanego przez PFR;

6) zasady i tryb:

a) opracowywania i przyjmowania planu finansowego, o którym mowa w ust. 2,

b) sporządzania i przekazywania informacji i sprawozdań z wydatkowania środków oraz realizacji planu, o których mowa w ust. 2;

7) postanowienia, które PFR zobowiązany będzie uwzględnić w umowach, o których mowa w art. 14lo ust. 1;

8) zasady odpowiedzialności PFR za realizację wykonywanych zadań.

6. Do umowy, o której mowa w ust. 5, przepisy art. 150-152 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych stosuje się odpowiednio, z wyłączeniem terminu określonego w art. 150 pkt 3 i art. 151 ust. 2 pkt 3 tej ustawy.

7. Minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego przekazuje PFR środki na pokrycie wynagrodzenia, o którym mowa w ust. 5 pkt 4, oraz kosztów realizacji zadań, o których mowa w ust. 1 pkt 2, w tym kosztów pozyskania, obsługi i spłaty finansowania pozyskanego przez PFR, o których mowa w ust. 5 pkt 5.

8. Wysokość wynagrodzenia, o którym mowa w ust. 5 pkt 4, ustala się przy uwzględnieniu kosztów osobowych i rzeczowych niezbędnych do realizacji zadań powierzonych PFR. Wysokość wynagrodzenia nie może przekraczać stawek rynkowych.

Art. 14lo. 1. PFR zawiera z instytucją odpowiedzialną za realizację inwestycji umowę w sprawie finansowania inwestycji.

2. Umowa, o której mowa w ust. 1, określa w szczególności:

- 1) tryb i warunki składania PFR przez instytucję odpowiedzialną za realizację inwestycji lub jednostkę wspierającą plan rozwojowy zlecenia wypłaty środków i wzór tego zlecenia;
- 2) tryb składania zapotrzebowań na środki;
- 3) zasady i tryb przekazywania przez PFR środków, na podstawie zlecenia wypłaty środków, o którym mowa w pkt 1;
- 4) zasady i tryb informowania przez PFR instytucji odpowiedzialnej za realizację inwestycji lub jednostki wspierającej plan rozwojowy o dokonanych wypłatach i otrzymanych zwrotach.

3. Instytucja i jednostki zlecające wypłaty zgodnie z ust. 1 prowadzą ewidencję w zakresie wypłat dokonanych na ich zlecenie, umożliwiającą rozliczenie wypłaconych środków.

Art. 14lp. 1. Podstawą dokonania przez PFR wypłaty środków, o których mowa w art. 14ll ust. 1:

- 1) ostatecznemu odbiorcy wsparcia - jest zlecenie wypłaty wystawione przez instytucję odpowiedzialną za realizację inwestycji lub jednostkę wspierającą plan rozwojowy;
- 2) instytucji odpowiedzialnej za realizację inwestycji lub jednostce wspierającej plan rozwojowy - jest zlecenie wypłaty wystawione przez instytucję odpowiedzialną za realizację inwestycji;
- 3) Bankowi Gospodarstwa Krajowego - jest zlecenie wypłaty wystawione przez instytucję odpowiedzialną za realizację inwestycji.

2. Zlecenia wypłaty, o których mowa w ust. 1 pkt 1, dotyczą środków na realizację przedsięwzięcia zgodnie z umową, o której mowa w art. 14lh ust. 1.

3. Zlecenia wypłaty, o których mowa w ust. 1 pkt 2, dotyczą środków na realizację działań wykonywanych bezpośrednio w ramach inwestycji zgodnie z porozumieniem, o którym mowa w art. 14le ust. 2 pkt 2, lub decyzją, o której mowa w art. 14le ust. 5, lub porozumieniem, o którym mowa w art. 14li ust. 1.

4. Zlecenia wypłaty, o których mowa w ust. 1 pkt 3, dotyczą środków przekazanych zgodnie z umową, o której mowa w art. 14lj ust. 1 pkt 2.

5. Do wydatkowania i rozliczania środków wypłaconych zgodnie z ust. 1 stosuje się zasady wydatkowania i rozliczania przewidziane dla środków publicznych.

6. Do spraw dotyczących należności z tytułu zwrotu środków przeznaczonych na realizację inwestycji i przedsięwzięć oraz innych należności związanych z realizacją inwestycji i przedsięwzięć, a także odsetek od tych środków i od tych należności, w zakresie nieuregulowanym w niniejszej ustawie, stosuje się:

1) przepisy ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2021 r. poz. 735, 1491 i 2052);

2) odpowiednio przepisy ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, a w sprawach nieuregulowanych w tej ustawie przepisy działu III ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2021 r. poz. 1540, z późn. zm.).

7. Wypłaty, o których mowa w ust. 1, mogą być dokonywane również na rachunek podmiotu upoważnionego przez podmiot, o którym mowa odpowiednio w ust. 1 pkt 1-3, lub wykonawcy.

8. Państwowe jednostki budżetowe gromadzą środki otrzymane od PFR na wydzielonych rachunkach dochodów i przeznaczają na wydatki związane z realizacją inwestycji i przedsięwzięć objętych wsparciem z planu rozwojowego, w ramach planu finansowego tych rachunków.

9. Plan finansowy, o którym mowa w ust. 8, jest przygotowywany z uwzględnieniem terminów osiągnięcia wskaźników określonych w planie rozwojowym.

10. Plan finansowy, o którym mowa w ust. 8, obejmuje okres roku kalendarzowego i jest zatwierdzany przez kierownika jednostki w terminie do dnia 15 grudnia roku poprzedzającego rok kalendarzowy, którego plan ma dotyczyć. W przypadku państwowej jednostki budżetowej przystępującej do realizacji planu rozwojowego w trakcie roku pierwszy plan finansowy obejmujący okres do końca danego roku kalendarzowego kierownik tej jednostki zatwierdza w ciągu 14 dni od dnia podjęcia decyzji, o której mowa w art. 14le ust. 5, podpisania porozumienia, o którym mowa w art. 14le ust. 2 pkt 2, lub porozumienia, o którym mowa w art. 14lzh ust. 5. Plan przygotowywany jest w szczególności nie mniejszej niż określona dla sprawozdań z jego wykonania, o których mowa w ust. 11. Kierownik jednostki może dokonywać w ciągu roku zmian w planie finansowym. Plan finansowy i jego aktualizacje kierownik jednostki przekazuje niezwłocznie dysponentowi części budżetowej właściwej dla finansowania danej jednostki.

11. Z wykonania planu finansowego, o którym mowa w ust. 8, w danym roku budżetowym państwowa jednostka budżetowa sporządza sprawozdanie kwartalne za okresy trzech pierwszych kwartałów danego roku, które przekazuje w terminie do 10 dnia miesiąca następującego po upływie kwartału, oraz sprawozdanie roczne, które przekazuje w terminie do dnia 31 stycznia następnego roku, do dysponenta części budżetowej właściwego do jej finansowania. Dysponent części budżetowej sporządza zbiorcze sprawozdania z wykonania planów finansowych państwowych jednostek budżetowych finansowanych w danej części budżetowej, które przekazuje odpowiednio do dnia 20 miesiąca następującego po upływie kwartału oraz w terminie do dnia 15 lutego następnego roku do ministra właściwego do spraw finansów publicznych oraz ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego.

12. Minister właściwy do spraw finansów publicznych, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw rozwoju regionalnego, udostępni w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej urzędu obsługującego ministra właściwego do spraw finansów publicznych wzory sprawozdań, o których mowa w ust. 11, dla państwowych jednostek budżetowych oraz dla dysponentów części budżetowej, uwzględniając konieczność zapewnienia prawidłowego rozliczenia środków publicznych przeznaczonych na finansowanie planu rozwojowego.

13. Państwowe jednostki budżetowe mogą zaciągać zobowiązania do sfinansowania w danym roku przedsięwzięć realizowanych w ramach planu rozwojowego do wysokości wynikającej z harmonogramu, o którym mowa w:

1) art. 14lzh ust. 2 pkt 2, z uwzględnieniem określonego w umowie terminu realizacji przedsięwzięcia - w zakresie, w jakim są ostatecznymi odbiorcami wsparcia;

2) art. 14le ust. 3 pkt 3 - w zakresie, w jakim nie są ostatecznymi odbiorcami wsparcia.

Art. 14lq. 1. Minister właściwy do spraw finansów publicznych przekazuje instytucjom odpowiedzialnym za realizację inwestycji środki z budżetu państwa na realizację inwestycji w formie, o której mowa w art. 14ll ust. 2 pkt 1.

2. Podstawą dokonania przez ministra właściwego do spraw finansów publicznych wypłaty środków, o których mowa w art. 14ll ust. 2 pkt 1, instytucji odpowiedzialnej za realizację inwestycji jest zlecenie wypłaty wystawione przez instytucję odpowiedzialną za realizację inwestycji oraz zgoda ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego na dokonanie wypłaty. Wypłata środków następuje zgodnie z harmonogramem, o którym mowa w art. 14lm ust. 3.

3. Minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego może udzielać zgody, o której mowa w ust. 2, każdorazowo lub pisemnie ustalić dla instytucji odpowiedzialnej za realizację inwestycji limit wypłat środków, informując o tym ministra właściwego do spraw finansów publicznych.

4. Zlecenia wypłaty, o których mowa w ust. 2, dotyczą:

1) środków na realizację przedsięwzięcia zgodnie z umową, o której mowa w art. 14lh ust. 3;

2) środków przekazanych zgodnie z umową, o której mowa w art. 14lj ust. 1 pkt 2 i 3.

5. Instytucje odpowiedzialne za realizację inwestycji:

1) gromadzą środki na wydzielonych rachunkach i przeznaczają te środki na wydatki związane z realizacją inwestycji i przedsięwzięć zgodnie z art. 14lr oraz prowadzą ewidencję księgową operacji na tym rachunku;

2) przygotowują dla ministra właściwego do spraw finansów publicznych oraz ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego zapotrzebowania na środki oraz informacje o wykorzystaniu środków na rachunku.

Art. 14lr. Instytucja odpowiedzialna za realizację inwestycji przekazuje środki, o których mowa w art. 14ll ust. 2 pkt 1:

1) ostatecznemu odbiorcy wsparcia, zgodnie z umową, o której mowa w art. 14lh ust. 1;

2) Bankowi Gospodarstwa Krajowego, zgodnie z umową, o której mowa w art. 14lj ust. 1 pkt 2;

3) Narodowemu Funduszowi Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, zgodnie z umową, o której mowa w art. 14lj ust. 1 pkt 3.

Art. 14ls. 1. W przypadku gdy środki przeznaczone na realizację planu rozwojowego są:

1) wykorzystane niezgodnie z przeznaczeniem,

2) wykorzystane z naruszeniem procedur obowiązujących przy ich wykorzystaniu, w tym postanowień umowy, o której mowa w art. 14lh,

3) pobrane nienależnie lub w nadmiernej wysokości

- podlegają zwrotowi wraz z odsetkami w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych, liczonymi od dnia przekazania środków, w terminie 14 dni od dnia doręczenia ostatecznej decyzji, o której mowa w ust. 3, na wskazany w tej decyzji rachunek bankowy.

2. W przypadku stwierdzenia okoliczności, o których mowa w ust. 1:

1) instytucja odpowiedzialna za realizację inwestycji lub jednostka wspierająca plan rozwojowy wzywa do zwrotu środków w terminie 14 dni od dnia doręczenia wezwania - jeżeli do zwrotu środków jest obowiązany ostateczny odbiorca wsparcia;

2) instytucja odpowiedzialna za realizację inwestycji wzywa do zwrotu środków w terminie 14 dni od dnia doręczenia wezwania - jeżeli do zwrotu środków jest obowiązana jednostka wspierająca plan rozwojowy albo Bank Gospodarstwa Krajowego.

3. Po bezskutecznym upływie terminu, o którym mowa w ust. 2, organ pełniący funkcję instytucji odpowiedzialnej za realizację inwestycji wydaje decyzję określającą kwotę przypadającą do zwrotu i termin, od którego nalicza się odsetki.

4. Instytucja odpowiedzialna za realizację inwestycji na podstawie porozumienia lub umowy, o których mowa w art. 14li ust. 1, może upoważnić jednostkę wspierającą plan rozwojowy będącą jednostką sektora finansów publicznych do wydawania decyzji, o której mowa w ust. 3.

5. Od decyzji, o której mowa w ust. 3, wydanej przez jednostkę wspierającą plan rozwojowy służy odwołanie do właściwej instytucji odpowiedzialnej za realizację inwestycji.

6. W przypadku wydania decyzji w pierwszej instancji przez instytucję odpowiedzialną za realizację inwestycji służy wniosek do tej instytucji o ponowne rozpatrzenie sprawy.

7. Przepisów ust. 1-3 nie stosuje się do środków przeznaczonych na realizację planu rozwojowego przekazanych w formie wsparcia zwrotnego, w tym wsparcia zwrotnego w formie pożyczek, o których mowa w art. 14ll ust. 2 pkt 1, oraz do państwowych jednostek budżetowych.

Art. 14lt. 1. W celu zapewnienia prawidłowej realizacji reformy instytucja odpowiedzialna za realizację reformy prowadzi kontrolę realizacji reformy.

2. Kontrola realizacji reformy obejmuje w szczególności sprawdzenie postępu rzeczowej realizacji reformy i terminowego osiągnięcia kamieni milowych.

3. Kontrola realizacji reformy jest dokonywana na podstawie przepisów właściwych dla realizowanej reformy lub dla instytucji odpowiedzialnej za realizację reformy.

4. W przypadku braku przepisów właściwych, o których mowa w ust. 3, do kontroli realizacji reformy stosuje się odpowiednio przepisy ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. z 2020 r. poz. 224).

Art. 14lu. 1. W celu zapewnienia prawidłowej realizacji inwestycji instytucja odpowiedzialna za realizację inwestycji prowadzi kontrolę realizacji inwestycji.

2. Kontrola realizacji inwestycji obejmuje w szczególności sprawdzenie prawidłowości wydatków ponoszonych w związku z realizacją inwestycji i przedsięwzięć, ich zgodności z prawem, w tym postęp rzeczowej realizacji i terminowe osiągnięcie wskaźników.

3. Kontrola realizacji inwestycji jest dokonywana na podstawie przepisów właściwych dla realizowanej inwestycji lub dla instytucji odpowiedzialnej za realizację inwestycji.

4. W przypadku gdy kontrolę realizacji inwestycji powierzono jednostce wspierającej plan rozwojowy, kontrola realizacji inwestycji jest dokonywana w oparciu o przepisy właściwe dla realizowanej inwestycji lub dla jednostki wspierającej plan rozwojowy.

5. W przypadku braku przepisów właściwych, o których mowa w ust. 3 i 4, do kontroli realizacji inwestycji stosuje się odpowiednio przepisy ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej.

6. W przypadku, o którym mowa w ust. 5, kontrolę realizacji inwestycji może przeprowadzać także osoba niebędąca pracownikiem w rozumieniu ustawy, o której mowa w ust. 5.

Art. 14lv. 1. Szef Krajowej Administracji Skarbowej prowadzi audyt planu rozwojowego na podstawie przepisów ustawy z dnia 16 listopada 2016 r. o Krajowej Administracji Skarbowej (Dz. U. z 2022 r. poz. 813, 835 i 1079).

2. Celem audytu jest w szczególności potwierdzenie:

- 1) prawidłowości gospodarowania środkami w ramach planu rozwojowego;
- 2) osiągnięcia kamieni milowych oraz wskaźników w ramach reform albo inwestycji;
- 3) prawidłowości funkcjonowania systemu realizacji reformy lub inwestycji, w tym ich kontroli;
- 4) skuteczności mechanizmów:
 - a) zapobiegania, wykrywania i korygowania nieprawidłowości przy realizacji reformy lub inwestycji,
 - b) zapobiegania konfliktowi interesów, korupcji i nadużyciom finansowym,
 - c) unikania podwójnego finansowania;
- 5) bezpieczeństwa systemu teleinformatycznego służącego wymianie danych dotyczących reform i inwestycji, udostępnionego przez ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego.

3. Audyty są prowadzone zgodnie ze strategią audytu przyjętą przez Szefa Krajowej Administracji Skarbowej.

4. Audytowi podlegają:

- 1) instytucja koordynująca plan rozwojowy;
- 2) instytucje odpowiedzialne za realizację reformy;
- 3) instytucje odpowiedzialne za realizację inwestycji;
- 4) jednostki wspierające plan rozwojowy;
- 5) ostateczni odbiorcy wsparcia;
- 6) PFR;
- 7) inne podmioty oraz jednostki nieposiadające osobowości prawnej, działające na własny rachunek uczestniczące przy realizacji reformy lub inwestycji.

5. Audyt planu rozwojowego jest realizowany na zasadach stosowanych przy audycie krajowego programu operacyjnego i krajowego programu w rozumieniu ustawy z dnia 16 listopada 2016 r. o Krajowej Administracji Skarbowej.

Art. 14lw. 1. Monitorowanie realizacji reform jest prowadzone w szczególności na podstawie wyników badań statystycznych oraz danych pochodzących:

- 1) z poziomu reform;
- 2) ze statystyki publicznej;
- 3) z analiz i ewaluacji poszczególnych reform lub ich części.

2. Monitorowanie realizacji inwestycji jest prowadzone w szczególności na podstawie wyników badań statystycznych oraz danych pochodzących:

- 1) z poziomu przedsięwzięć;
- 2) ze statystyki publicznej;
- 3) z analiz i ewaluacji poszczególnych inwestycji lub ich części.

Art. 14lx. 1. Dane dotyczące reform są przekazywane przez instytucje odpowiedzialne za realizację reform, a dane dotyczące inwestycji przez instytucje odpowiedzialne za

realizację reform lub instytucje odpowiedzialne za realizację inwestycji, do ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego za pośrednictwem systemu teleinformatycznego.

2. Zakres danych pochodzących z poziomu inwestycji obejmuje w szczególności:

- 1) dane, o których mowa w art. 22 ust. 2 lit. d rozporządzenia 2021/241;
- 2) dane dotyczące wyznaczonych wskaźników.

3. W przypadku gdy z powodów technicznych przekazanie danych, o których mowa w ust. 1, za pośrednictwem systemu teleinformatycznego nie jest możliwe, instytucja odpowiedzialna za realizację reformy lub instytucja odpowiedzialna za realizację inwestycji, za zgodą ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego, przekazuje je w inny sposób wskazany przez tego ministra.

Art. 14ly. Wsparciem z planu rozwojowego może być objęte wyłącznie przedsięwzięcie wybrane do objęcia wsparciem.

Art. 14lz. Wybrane do objęcia wsparciem z planu rozwojowego może być przedsięwzięcie:

- 1) zgłaszane do objęcia wsparciem ze środków planu rozwojowego przez podmiot jednoznacznie określony ze względu na charakter lub cel przedsięwzięcia, wskazane przez instytucję odpowiedzialną za realizację inwestycji, albo
- 2) którego wybór odbywa się na zasadach wskazanych w art. 14lza-14lzf.

Art. 14lza. 1. Instytucja odpowiedzialna za realizację inwestycji dokonuje wyboru przedsięwzięć w sposób przejrzysty, rzetelny i bezstronny.

2. Instytucja odpowiedzialna za realizację inwestycji zapewnia równy dostęp do informacji o warunkach i sposobie wyboru przedsięwzięć do objęcia wsparciem z planu rozwojowego oraz równe traktowanie podmiotów wnioskujących o objęcie wsparciem.

3. Instytucja odpowiedzialna za realizację inwestycji dokonuje wyboru przedsięwzięć do objęcia wsparciem z planu rozwojowego na podstawie przepisów właściwych dla realizacji określonej inwestycji lub jej części.

4. W przypadku braku przepisów właściwych, o których mowa w ust. 3, do wyboru przedsięwzięć do objęcia wsparciem stosuje się art. 14lzb-14lzf.

Art. 14lzb. 1. Instytucja odpowiedzialna za realizację inwestycji przyjmuje regulamin wyboru przedsięwzięć do objęcia wsparciem z planu rozwojowego oraz podaje go do publicznej wiadomości, w szczególności na swojej stronie internetowej.

2. Regulamin, o którym mowa w ust. 1, określa w szczególności:

- 1) kryteria wyboru przedsięwzięć;
- 2) termin i sposób składania wniosków o objęcie przedsięwzięcia wsparciem z planu rozwojowego;
- 3) opis procedury oceny przedsięwzięć;
- 4) opis procedury ponownej oceny przedsięwzięć.

3. Instytucja odpowiedzialna za realizację inwestycji, w przypadku powierzenia części zadań związanych z realizacją inwestycji samorządowi województwa działającemu jako jednostka wspierająca planu rozwojowy, jeżeli jednocześnie nie powierza samorządowi województwa przyjęcia regulaminu wyboru przedsięwzięć do objęcia wsparciem, przedstawia do zaopiniowania właściwemu zarządowi województwa kryteria wyboru przedsięwzięć.

Art. 14lzc. Instytucja odpowiedzialna za realizację inwestycji ocenia przedsięwzięcia w zakresie spełniania kryteriów wyboru przedsięwzięć.

Art. 14lzd. Niezwłocznie po dokonaniu oceny przedsięwzięć instytucja odpowiedzialna za realizację inwestycji informuje podmioty wnioskujące o objęcie wsparciem o wyniku oceny.

Art. 14lze. 1. Podmiotowi wnioskującemu o objęcie przedsięwzięcia wsparciem, w przypadku nieobjęcia przedsięwzięcia wsparciem, przysługuje wniosek o ponowną ocenę przedsięwzięcia.

2. Wniosek, o którym mowa w ust. 1, wnosi się, w terminie 7 dni od dnia otrzymania informacji, o której mowa w art. 14lzd, do:

1) instytucji odpowiedzialnej za realizację inwestycji;

2) jednostki wspierającej plan rozwojowy, w przypadku gdy na podstawie art. 14li ust. 1 wykonywała zadanie oceny przedsięwzięcia.

3. Wniosek o ponowną ocenę przedsięwzięcia zawiera w szczególności:

1) wskazanie kryteriów wyboru przedsięwzięcia, z których oceną podmiot, o którym mowa w ust. 1, się nie zgadza, wraz z uzasadnieniem lub

2) wskazanie nieprawidłowości lub błędów, które wystąpiły w procesie oceny przedsięwzięcia.

4. W przypadku wniesienia wniosku po terminie lub niespełniającego wymogów, o których mowa w regulaminie wyboru przedsięwzięć do objęcia wsparciem z planu rozwojowego, instytucja odpowiedzialna za przeprowadzenie ponownej oceny przedsięwzięcia pozostawia wniosek o ponowną ocenę bez rozpatrzenia, o czym informuje podmiot, o którym mowa w ust. 1, pouczając go o możliwości wniesienia w tym zakresie skargi do sądu administracyjnego na zasadach określonych w art. 14lzf ust. 2.

5. Instytucja, o której mowa w ust. 2, dokonuje ponownej oceny przedsięwzięcia w terminie 14 dni od otrzymania wniosku, o którym mowa w ust. 1.

6. Regulamin wyboru przedsięwzięć do objęcia wsparciem z planu rozwojowego może określać inny termin na dokonanie ponownej oceny przedsięwzięcia, nie krótszy niż 7 dni i nie dłuższy niż 90 dni od otrzymania wniosku, o którym mowa w ust. 1.

7. Instytucja, o której mowa w ust. 2, niezwłocznie po dokonaniu ponownej oceny przedsięwzięcia informuje podmiot wnioskujący o objęcie wsparciem o wyniku ponownej oceny, pouczając o prawie złożenia skargi, o której mowa w art. 14lzf ust. 2.

8. Procedura ponownej oceny przedsięwzięcia nie wstrzymuje zawierania umów o objęcie przedsięwzięć wsparciem z planu rozwojowego z podmiotami, których przedsięwzięcia zostały wybrane do wsparcia.

Art. 14lzf. 1. Do postępowania w zakresie wyboru przedsięwzięcia do objęcia wsparciem oraz ponownej oceny przedsięwzięcia nie stosuje się przepisów ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego, z wyjątkiem art. 24 oraz przepisów dotyczących doręczeń i sposobu obliczania terminów, które stosuje się odpowiednio.

2. W przypadku ponownej negatywnej oceny przedsięwzięcia lub pozostawienia wniosku o ponowną ocenę przedsięwzięcia bez rozpatrzenia podmiot wnioskujący o objęcie przedsięwzięcia wsparciem może w tym zakresie wnieść skargę do sądu administracyjnego, zgodnie z art. 3 § 3 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. - Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. z 2022 r. poz. 329 i 655).

3. Skarga, o której mowa w ust. 2, jest wnoszona przez podmiot wnioskujący o objęcie wsparciem w terminie 14 dni od dnia otrzymania informacji, o której mowa w art. 14lze ust.

4 lub 7, bezpośrednio do wojewódzkiego sądu administracyjnego wraz z kompletną dokumentacją w sprawie. Skarga podlega wpisowi stałemu. Przepisy art. 30c ust. 2a-6 oraz art. 30d-30i stosuje się odpowiednio.

Art. 14Izg. Przepisów art. 14Iza-14Izf nie stosuje się do inwestycji albo jej części, w przypadku gdy odpowiednio inwestycja albo jej część jest realizowana w formie wsparcia zwrotnego, w tym wsparcia zwrotnego w formie pożyczek, o których mowa w art. 14II ust. 2 pkt 1, przez Bank Gospodarstwa Krajowego na podstawie i w zakresie umowy, o której mowa w art. 14Ij ust. 1 pkt 2, albo przez Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej na podstawie i w zakresie umowy, o której mowa w art. 14Ij ust. 1 pkt 3.

Art. 14Izh. 1. Instytucja odpowiedzialna za realizację inwestycji zawiera z podmiotem wnioskującym o objęcie wsparciem, którego przedsięwzięcie zostało wybrane do objęcia wsparciem z planu rozwojowego, umowę o objęcie przedsięwzięcia wsparciem z planu rozwojowego.

2. Umowa o objęcie przedsięwzięcia wsparciem bezzwrotnym z planu rozwojowego określa zasady realizacji przedsięwzięcia, w tym w szczególności:

- 1) opis przedsięwzięcia, w tym cel, na jaki przyznano środki, i termin jego realizacji;
- 2) wysokość przyznanych środków oraz sposób ustalania transz, terminy i warunki przekazywania tych środków, a także harmonogram dokonywania wydatków przez ostatecznego odbiorcę wsparcia, obejmujący okres co najmniej jednego kwartału;
- 3) zobowiązanie do przechowywania dokumentów niezbędnych do przeprowadzenia kontroli przez okres wskazany w umowie;
- 4) zobowiązanie do poddania się kontroli i tryb kontroli realizacji przedsięwzięcia;
- 5) termin i sposób rozliczenia przedsięwzięcia oraz ewentualnych zaliczek;
- 6) formy zabezpieczeń należytego wykonania zobowiązań wynikających z umowy;
- 7) warunki rozwiązania umowy ze względu na nieprawidłowości występujące w trakcie realizacji przedsięwzięcia;
- 8) warunki i terminy zwrotu środków, w tym środków nieprawidłowo wykorzystanych lub pobranych w nadmiernej wysokości lub w sposób nienależny;
- 9) zobowiązanie do prowadzenia działań informacyjnych o finansowaniu przedsięwzięcia ze środków Instrumentu na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności;
- 10) inne postanowienia umożliwiające monitorowanie i sprawozdawanie z osiągnięcia wskaźników inwestycji, w ramach której jest realizowane przedsięwzięcie.

3. Umowa o objęcie przedsięwzięcia wsparciem zwrotnym z planu rozwojowego, w tym wsparciem zwrotnym przyznawanym w formie pożyczki, o której mowa w art. 14II ust. 2 pkt 1, określa zasady realizacji przedsięwzięcia, w tym w szczególności:

- 1) opis przedsięwzięcia, w tym cel, na jaki przyznano środki, i termin jego realizacji;
- 2) wysokość przyznanych środków oraz sposób ustalania transz, terminy i warunki przekazywania tych środków oraz wysokość oprocentowania pożyczki;
- 3) zobowiązanie do przechowywania dokumentów niezbędnych do przeprowadzenia kontroli przez okres wskazany w umowie;
- 4) zobowiązanie do poddania się kontroli i tryb kontroli realizacji przedsięwzięcia;
- 5) formy zabezpieczeń należytego wykonania zobowiązań wynikających z umowy;
- 6) warunki rozwiązania umowy ze względu na nieprawidłowości występujące w trakcie realizacji przedsięwzięcia;
- 7) warunki i terminy zwrotu środków, w tym środków nieprawidłowo wykorzystanych lub pobranych w nadmiernej wysokości lub w sposób nienależny;
- 8) zobowiązanie do prowadzenia działań informacyjnych o finansowaniu przedsięwzięcia ze środków Instrumentu na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności;

9) inne postanowienia umożliwiające monitorowanie i sprawozdawanie z osiągnięcia wartości docelowych oraz wskaźników inwestycji, w ramach której jest realizowane przedsięwzięcie.

4. Przepisy ust. 2 pkt 6 i ust. 3 pkt 5 nie mają zastosowania do ostatecznego odbiorcy wsparcia będącego jednostką sektora finansów publicznych albo fundacją, której jedynym fundatorem jest Skarb Państwa, a także do Banku Gospodarstwa Krajowego.

5. W przypadku gdy ostatecznym odbiorcą wsparcia jest państwowa jednostka budżetowa, zasady realizacji przedsięwzięcia określa się w porozumieniu. Przepisy ust. 2 stosuje się odpowiednio, z wyjątkiem ust. 2 pkt 6.

Art. 14lzi. 1. Środki finansowe przekazane na realizację inwestycji lub jej części w formie wsparcia zwrotnego, po wykonaniu zobowiązań wynikających z umowy o objęcie przedsięwzięcia wsparciem z planu rozwojowego, oraz odsetki i inne przychody, a także zyski powstałe na skutek obrotu tymi środkami, podlegają zwrotowi na rachunek:

1) wskazany przez ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego - w przypadku wsparcia finansowanego ze środków, o których mowa w art. 14ll ust. 1;

2) instytucji odpowiedzialnej za realizację inwestycji - w przypadku wsparcia zwrotnego przyznawanego w formie pożyczek, o których mowa w art. 14ll ust. 2 pkt 1.

2. Środki, o których mowa w ust. 1 pkt 2, instytucja odpowiedzialna za realizację inwestycji przekazuje na rachunek wskazany przez ministra właściwego do spraw finansów publicznych.

3. Środki, o których mowa w ust. 1 pkt 1, są ponownie wykorzystywane na realizację celów wskazanych przez ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego z uwzględnieniem konieczności zapewnienia efektywnego wykorzystania tych środków.

4. Dysponentem środków, o których mowa w ust. 1 pkt 1, jest minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego.

5. Środki finansowe, o których mowa w ust. 1 pkt 1, nie stanowią dochodu dysponenta ani podmiotów, którym mogą być przekazywane w celu ponownego wykorzystania zgodnie z ust. 1 pkt 1.

6. Środki finansowe, o których mowa w ust. 1 pkt 1, są wydatkowane i rozliczane przez podmioty, którym środki te mogą być przekazywane w celu ponownego wykorzystania zgodnie z ust. 1, na warunkach określonych w umowach lub porozumieniach zawieranych przez dysponenta z tymi podmiotami.

7. Umowy lub porozumienia, o których mowa w ust. 6, określają w szczególności:

1) cele, na jakie zostaną przeznaczone środki finansowe, o których mowa w ust. 1 pkt 1;

2) okres realizacji umowy lub porozumienia;

3) mechanizmy zapewniające efektywność wykorzystania środków finansowych, o których mowa w ust. 1 pkt 1;

4) warunki wycofania środków finansowych, o których mowa w ust. 1 pkt 1;

5) koszty zarządzania środkami finansowymi, o których mowa w ust. 1 pkt 1, i opłaty za zarządzanie tymi środkami finansowymi;

6) obowiązki sprawozdawcze wobec dysponenta.

Art. 14lzej. W celu realizacji, kontroli, audytu i ewaluacji reform i inwestycji na zasadach określonych w ustawie lub rozporządzeniu 2021/241 minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego, instytucja odpowiedzialna za realizację reformy, instytucja odpowiedzialna za realizację inwestycji, jednostka wspierająca plan rozwojowy oraz ostateczni odbiorcy wsparcia przetwarzają dane osobowe.

Art. 14lzk. Podmioty, o których mowa w art. 14lzej, są administratorami w rozumieniu art. 4 pkt 7 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) (Dz. Urz. UE L 119 z 04.05.2016, str. 1, z późn. zm.).

Art. 14lzl. Dostęp do danych osobowych i informacji gromadzonych przez administratorów przysługuje ministrowi właściwemu do spraw rozwoju regionalnego, instytucji odpowiedzialnej za realizację reformy, instytucji odpowiedzialnej za realizację inwestycji, jednostce wspierającej plan rozwojowy i Szefowi Krajowej Administracji Skarbowej oraz właściwym jednostkom organizacyjnym Krajowej Administracji Skarbowej.

Art. 14lzm. Administratorzy udostępniają sobie nawzajem dane osobowe niezbędne do realizacji ich zadań.

Art. 14lzn. Dane są przechowywane przez okres niezbędny do realizacji zadań określonych w art. 14lzej.";

7) w art. 19:

a) po ust. 3b dodaje się ust. 3c i 3d w brzmieniu:

"3c. Program rozwoju opracowany przez organ wykonawczy związku metropolitalnego, związku międzygminnego albo stowarzyszenia jest przyjmowany przez organ stanowiący związku metropolitalnego, związku międzygminnego albo stowarzyszenia, w drodze uchwały.

3d. Program rozwoju opracowany przez porozumienie międzygminne jest przyjmowany przez właściwe rady gmin lub powiatów, w drodze uchwały, i obowiązuje od dnia jego przyjęcia przez ostatnią radę gminy lub powiatu.",

b) w ust. 8:

– wprowadzenie do wyliczenia otrzymuje brzmienie:

"Zarząd województwa, zarząd powiatu, wójt (burmistrz, prezydent miasta), organ wykonawczy związku metropolitalnego, związku międzygminnego lub stowarzyszenia ogłaszają w wojewódzkim dzienniku urzędowym komunikat o:",

– pkt 1 otrzymuje brzmienie

"1) podjęciu uchwały o przyjęciu programu rozwoju lub jego zmiany, opracowanego przez zarząd województwa, zarząd powiatu, wójta (burmistrza, prezydenta miasta), porozumienie międzygminne, organ wykonawczy związku metropolitalnego, związku międzygminnego albo stowarzyszenia;"

8) po rozdziale 4 dodaje się rozdziały 4a i 4b w brzmieniu:

"Rozdział 4a

Pobrexitowa rezerwa dostosowawcza

Art. 24a. 1. Minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego wykonuje zadania państwa członkowskiego określone w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1755 z dnia 6 października 2021 r. ustanawiającym pobrexitową rezerwę dostosowawczą (Dz. Urz. UE L 357 z 08.10.2021, str. 1), zwanym dalej "rozporządzeniem BAR".

2. Minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego może powierzyć, na podstawie umowy, zadania związane z zarządzaniem wkładem finansowym lub jego częścią z pobrexitowej rezerwy dostosowawczej podmiotowi zarządzającemu Łódzką Specjalną Strefą Ekonomiczną, utworzoną na podstawie przepisów wykonawczych wydanych na

podstawie art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 20 października 1994 r. o specjalnych strefach ekonomicznych (Dz. U. z 2020 r. poz. 1670 oraz z 2021 r. poz. 2105), albo innemu podmiotowi, będącemu jednostką sektora finansów publicznych, zwanemu dalej "podmiotem zarządzającym".

3. Umowa, o której mowa w ust. 2, określa w szczególności:

- 1) zakres zadań związanych z zarządzaniem wkładem finansowym z pobrewitowej rezerwy dostosowawczej powierzonych podmiotowi zarządzającemu oraz harmonogram ich realizacji;
- 2) wysokość i przeznaczenie środków pochodzących z wkładu finansowego z pobrewitowej rezerwy dostosowawczej;
- 3) tryb i sposób przekazywania środków pochodzących z wkładu finansowego z pobrewitowej rezerwy dostosowawczej na rzecz ostatecznych odbiorców, w tym obowiązek udostępniania ministrowi właściwemu do spraw rozwoju regionalnego projektów umów, o których mowa w art. 24c, oraz projektów ich zmian;
- 4) zobowiązanie podmiotu zarządzającego do poddania się kontroli oraz tryb kontroli realizacji umowy;
- 5) zobowiązanie podmiotu zarządzającego do poddania się audytowi;
- 6) warunki rozwiązania umowy w przypadku nieprawidłowości występujących w trakcie jej realizacji;
- 7) wysokość środków pomocy technicznej przeznaczonych na koszty realizacji zadań związanych z powierzeniem zarządzania wkładem finansowym z pobrewitowej rezerwy dostosowawczej;
- 8) zasady i tryb sporządzania i przekazywania informacji i sprawozdań z realizacji zadań przez podmiot zarządzający.

Art. 24b. 1. W zakresie, w jakim w ramach pobrewitowej rezerwy dostosowawczej jest udzielana:

- 1) pomoc publiczna w rozumieniu art. 107 ust. 1 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej,
 - 2) pomoc de minimis lub
 - 3) pomoc de minimis w rolnictwie lub rybołówstwie
- zastosowanie mają szczególne warunki i tryb udzielania pomocy.

2. Podmiotem udzielającym pomocy, o której mowa w ust. 1, jest podmiot zarządzający lub inny podmiot określony w przepisach wykonawczych, o których mowa w ust. 3.

3. Minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego może określić, w drodze rozporządzenia, szczególne przeznaczenie, warunki i tryb udzielania pomocy, o której mowa w ust. 1, oraz podmiot udzielający pomocy, uwzględniając konieczność zapewnienia zgodności tej pomocy z rynkiem wewnętrznym, efektywnego i skutecznego jej wykorzystania oraz przejrzystości jej udzielania, w przypadku gdy odrębne przepisy nie określają szczegółowego przeznaczenia, warunków lub trybu udzielania tej pomocy.

4. Szczególne przeznaczenie, warunki i tryb udzielania pomocy, o której mowa w ust. 1, nieobjętej przepisami, o których mowa w ust. 3, lub innymi przepisami określa akt będący podstawą jej udzielenia.

Art. 24c. Podmiot zarządzający przekazuje środki pochodzące z wkładu finansowego z pobrewitowej rezerwy dostosowawczej na rzecz ostatecznych odbiorców na podstawie umowy określającej w szczególności:

- 1) zakres zadań, na realizację których przyznano środki, i termin ich realizacji;

- 2) wysokość przyznanych środków;
- 3) zobowiązanie do przechowywania dokumentów niezbędnych do przeprowadzenia kontroli przez okres wskazany w umowie;
- 4) zobowiązanie do poddania się kontroli i tryb kontroli realizacji przedsięwzięcia;
- 5) zobowiązanie do poddania się audytowi;
- 6) termin i sposób rozliczenia przekazanych środków;
- 7) formy zabezpieczeń należytego wykonania zobowiązań wynikających z umowy;
- 8) warunki rozwiązania umowy ze względu na nieprawidłowości występujące w trakcie jej realizacji;
- 9) warunki i terminy zwrotu środków, w tym środków nieprawidłowo wykorzystanych lub pobranych w nadmiernej wysokości lub w sposób nienależny.

Art. 24d. 1. W zakresie zadań państwowych jednostek budżetowych objętych finansowaniem ze środków pobrewitowej rezerwy dostosowawczej oraz środków pomocy technicznej przeznaczonych na koszty realizacji tych zadań minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego zawiera porozumienia z tymi jednostkami.

2. W przypadku zadań realizowanych przez ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego środki pomocy technicznej, o których mowa w ust. 1, przyznawane są w drodze decyzji podjętej przez tego ministra.

3. Do porozumień, o których mowa w ust. 1, oraz do decyzji, o której mowa w ust. 2, art. 24c stosuje się odpowiednio, z wyłączeniem pkt 7.

Art. 24e. 1. W przypadku gdy środki przeznaczone na realizację zadań objętych finansowaniem ze środków pobrewitowej rezerwy dostosowawczej są:

- 1) wykorzystane niezgodnie z przeznaczeniem,
 - 2) wykorzystane z naruszeniem procedur obowiązujących przy ich wykorzystaniu, w tym postanowień umowy, o której mowa w art. 24a ust. 2, umowy, o której mowa w art. 24c, lub porozumienia, o którym mowa w art. 24d ust. 1,
 - 3) pobrane nienależnie lub w nadmiernej wysokości
- podlegają zwrotowi wraz z odsetkami w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych, liczonymi od dnia przekazania środków, w terminie 14 dni od dnia doręczenia ostatecznej decyzji, o której mowa w ust. 3, na wskazany w tej decyzji rachunek bankowy.

2. W przypadku stwierdzenia okoliczności, o których mowa w ust. 1:

1) minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego wzywa do zwrotu środków w terminie 14 dni od dnia doręczenia wezwania - jeżeli do zwrotu środków jest obowiązany podmiot zarządzający lub państwowa jednostka budżetowa objęta finansowaniem ze środków pobrewitowej rezerwy dostosowawczej;

2) podmiot zarządzający wzywa do zwrotu środków w terminie 14 dni od dnia doręczenia wezwania - jeżeli do zwrotu środków jest obowiązany ostateczny odbiorca.

3. Po bezskutecznym upływie terminu, o którym mowa w ust. 2, minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego albo podmiot zarządzający wydaje decyzję określającą kwotę przypadającą do zwrotu i termin, od którego nalicza się odsetki.

4. Do spraw dotyczących należności z tytułu zwrotu środków przeznaczonych na realizację działań związanych z finansowaniem ze środków pobrewitowej rezerwy dostosowawczej, a także odsetek od tych środków i od tych należności, nieuregulowanych niniejszą ustawą, stosuje się:

- 1) przepisy ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego;

2) odpowiednio przepisy ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, a w sprawach w niej nieuregulowanych przepisy działu III ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Ordynacja podatkowa.

Art. 24f. 1. Audyt, o którym mowa w art. 14 ust. 4 rozporządzenia BAR, prowadzi Szef Krajowej Administracji Skarbowej, na podstawie ustawy z dnia 16 listopada 2016 r. o Krajowej Administracji Skarbowej.

2. Audyt może być prowadzony w podmiotach i instytucjach systemu wdrażania BAR, w szczególności:

1) u ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego;

2) w podmiocie zarządzającym;

3) w państwowych jednostkach budżetowych objętych finansowaniem ze środków pobrewitowej rezerwy dostosowawczej;

4) u ostatecznych odbiorców;

5) w innych podmiotach oraz jednostkach nieposiadających osobowości prawnej, działających na własny rachunek uczestniczących przy wdrażaniu pobrewitowej rezerwy dostosowawczej.

3. Audyt jest realizowany na zasadach stosowanych przy audycie krajowego programu operacyjnego i krajowego programu w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 16 listopada 2016 r. o Krajowej Administracji Skarbowej.

Rozdział 4b

Fundusz Rozwoju Regionalnego

Art. 24g. 1. Fundusz Rozwoju Regionalnego, zwany dalej "Funduszem", jest państwowym funduszem celowym w rozumieniu ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych.

2. Dysponentem Funduszu jest minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego.

3. Środki Funduszu przeznacza się na realizację zadań polegających na wsparciu działań w zakresie organizacji lub promocji inicjatyw służących promowaniu społeczno-gospodarczego, regionalnego i przestrzennego rozwoju kraju, rozwoju społeczności lokalnych lub wzmocnieniu społeczeństwa obywatelskiego.

4. Obsługę bankową Funduszu prowadzi Bank Gospodarstwa Krajowego na zasadach określonych w umowie z dysponentem Funduszu.

Art. 24h. 1. Środki Funduszu pochodzą z:

1) odsetek:

a) od środków, o których mowa w art. 207 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych,

b) o których mowa w art. 189 ust. 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych

- z wyłączeniem przypadków, w których zwrot środków albo zapłata odsetek następuje przez pomniejszenie kolejnej płatności na rzecz beneficjenta;

2) dotacji z budżetu państwa;

3) odsetek od lokat środków Funduszu;

4) wpłaty ze zwrotów wparcia udzielonego ze środków Funduszu, wraz z oprocentowaniem;

5) innych wpływów.

2. Instytucje, o których mowa w art. 188 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, przekazują otrzymane odsetki, o których mowa w ust. 1 pkt 1, na

rachunek Funduszu do 10 dnia miesiąca następującego po miesiącu ich ustalenia i rozliczenia.

Art. 24i. 1. Powierzenie realizacji zadań, o których mowa w art. 24g ust. 3, jednostkom niezaliczanym do sektora finansów publicznych odbywa się w trybie otwartego konkursu ofert.

2. Dysponent Funduszu, udzielając dotacji celowej na realizację w trybie otwartego konkursu ofert zadań, o których mowa w art. 24g ust. 3, zawiera z jednostką niezaliczaną do sektora finansów publicznych umowę.

3. Jednostki niezaliczane do sektora finansów publicznych, z którymi została zawarta umowa, o której mowa w ust. 2, są obowiązane do prowadzenia wyodrębnionej ewidencji księgowej otrzymanych środków i dokonywanych z tych środków wydatków oraz posiadania odrębnego rachunku bankowego przeznaczonego tylko do obsługi tych środków.

Art. 24j. Dysponent Funduszu kontroluje prawidłowość wydatkowania dotacji udzielonych ze środków Funduszu pod względem racjonalności i legalności ich wydatkowania.";

9) w art. 25 pkt 2 otrzymuje brzmienie:

"2) w przypadku programu rozwoju - odpowiednio właściwy minister, zarząd województwa, zarząd powiatu, wójt (burmistrz, prezydent miasta), organ wykonawczy związku metropolitalnego, związku międzygminnego lub stowarzyszenia."

Art. 109.

W ustawie z dnia 13 kwietnia 2007 r. o Państwowej Inspekcji Pracy (Dz. U. z 2019 r. poz. 1251, z 2021 r. poz. 1529 oraz z 2022 r. poz. 755) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 10 w ust. 1 w pkt 14b wyrazy "art. 106 i art. 107" zastępuje się wyrazami "art. 106-108";

2) w art. 13 w pkt 5 dodaje się przecinek i dodaje się pkt 6 w brzmieniu:

"6) podmioty zatrudniające, o których mowa w art. 2 ust. 1 pkt 21 ustawy z dnia 4 października 2018 r. o pracowniczych planach kapitałowych - w zakresie obowiązków wynikających z przepisów tej ustawy".

Art. 110.

W ustawie z dnia 9 maja 2008 r. o Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (Dz. U. z 2019 r. poz. 1505 oraz z 2022 r. poz. 24, 88 i 646) w art. 4 w ust. 1 pkt 8 otrzymuje brzmienie: "8) realizacji innych zadań wynikających z polityki państwa w zakresie rolnictwa, rozwoju wsi, rynków rolnych i przetwórstwa produktów rolnych lub ze Wspólnej Polityki Rolnej lub w zakresie objętym działem administracji rządowej - rybołówstwo lub Instrumentu na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności."

Art. 111.

W ustawie z dnia 30 maja 2008 r. o niektórych formach wspierania działalności innowacyjnej (Dz. U. z 2021 r. poz. 706) w art. 8 ust. 3a otrzymuje brzmienie:

"3a. Bank Gospodarstwa Krajowego zawiera umowę o wypłatę premii technologicznej nie później niż do końca okresu obowiązywania mapy pomocy regionalnej na lata 2022-2027, określonej w przepisach wydanych na podstawie art. 10 ust. 2 ustawy z dnia 30 kwietnia 2004 r. o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej."

Art. 112.

W ustawie z dnia 19 grudnia 2008 r. o partnerstwie publiczno-prywatnym (Dz. U. z 2022 r. poz. 407) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 16a w ust. 2 pkt 3 otrzymuje brzmienie:

"3) upowszechnianie i promowanie dobrych praktyk z zakresu partnerstwa publiczno-prywatnego, w szczególności dotyczących projektów hybrydowych, o których mowa w art. 34 ust. 1 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020 (Dz. U. z 2020 r. poz. 818) i w art. 40 ust. 1 ustawy z dnia 28 kwietnia 2022 r. o zasadach realizacji zadań finansowanych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021-2027 (Dz. U. poz. 1079);";

2) w art. 18 w ust. 1 zdanie pierwsze otrzymuje brzmienie:

"Sfinansowanie przedsięwzięcia z budżetu państwa w kwocie przekraczającej 100 000 000 zł wymaga zgody ministra właściwego do spraw finansów publicznych z wyłączeniem środków przeznaczonych na finansowanie programów operacyjnych, o których mowa w ustawie z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. z 2021 r. poz. 1057 oraz z 2022 r. poz. 1079) oraz ustawie z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020, i programów, o których mowa w ustawie z dnia 28 kwietnia 2022 r. o zasadach realizacji zadań finansowanych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021-2027.".

Art. 113.

W ustawie z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2021 r. poz. 305, z późn. zm.) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 2 pkt 5 otrzymuje brzmienie:

"5) środkach europejskich - rozumie się przez to środki, o których mowa w art. 5 ust. 3 pkt 1, 2, 4 i 5a-5d;";

2) w art. 5:

a) w ust. 1 po pkt 2a dodaje się pkt 2b w brzmieniu:

"2b) środki, o których mowa w art. 202 ust. 4;";

b) w ust. 3:

– pkt 1 otrzymuje brzmienie:

"1) środki pochodzące z funduszy strukturalnych, Funduszu Spójności, Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji, Europejskiego Funduszu Rybackiego, Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz Europejskiego Funduszu Morskiego, Rybackiego i Akwakultury, z wyłączeniem środków, o których mowa w pkt 5 lit. a i b;";

– w pkt 5 lit. a otrzymuje brzmienie:

"a) programów w ramach celu Europejska Współpraca Terytorialna oraz celu Europejska Współpraca Terytorialna (Interreg), ";

– pkt 5a-5c otrzymują brzmienie:

"5a) środki przeznaczone na realizację Inicjatywy na rzecz zatrudnienia ludzi młodych 2014-2020;

5b) Środki Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym i środki Europejskiego Funduszu Społecznego Plus przeznaczonego na zwalczanie deprywacji materialnej;

5c) środki pochodzące z instrumentu "Łącząc Europę", o którym mowa w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1316/2013 z dnia 11 grudnia 2013 r. ustanawiającym instrument "Łącząc Europę", zmieniającym rozporządzenie (UE) nr 913/2010 oraz uchylającym rozporządzenia (WE) nr 680/2007 i (WE) nr 67/2010 (Dz. Urz. UE L 348 z 20.12.2013, str. 129, z późn. zm.), oraz środki pochodzące z instrumentu "Łącząc Europę", o którym mowa w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1153 z dnia 7 lipca 2021 r. ustanawiającym instrument "Łącząc Europę" i uchylającym rozporządzenia (UE) nr 1316/2013 i (UE) nr 283/2014 (Dz. Urz. UE L 249 z 14.07.2021, str. 38);",

– po pkt 5c dodaje się pkt 5d w brzmieniu:

"5d) środki pochodzące z Instrumentu na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności, przeznaczone na wsparcie o charakterze bezzwrotnym, o którym mowa w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/241 z dnia 12 lutego 2021 r. ustanawiającym Instrument na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności (Dz. Urz. UE L 57 z 18.02.2021, str. 17, z późn. zm.);";

3) w art. 61 w ust. 3 pkt 2 otrzymuje brzmienie:

"2) organ pełniący funkcję instytucji zarządzającej w rozumieniu ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2021 r. poz. 2268 i 2270 oraz z 2022 r. poz. 1, 66 i 1079), zwanej dalej "ustawą o pomocy społecznej", albo ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju, zwanej dalej "ustawą o zasadach prowadzenia polityki rozwoju", albo ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020 (Dz. U. z 2020 r. poz. 818), zwanej dalej "ustawą o zasadach realizacji programów", albo ustawy z dnia 28 kwietnia 2022 r. o zasadach realizacji zadań finansowanych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021-2027 (Dz. U. poz. 1079), zwanej dalej "ustawą o zasadach realizacji programów 2021-2027", organ odpowiedzialny za wdrożenie instrumentu "Łącząc Europę", organ pełniący funkcję odpowiednio Krajowego Punktu Kontaktowego lub Krajowej Instytucji Koordynującej w programach finansowanych ze środków, o których mowa w art. 5 ust. 3 pkt 2 - od decyzji wydanej przez operatora programu, instytucję pośredniczącą, instytucję wdrażającą lub instytucję, która podpisała z beneficjentem umowę o dofinansowanie, będących jednostkami sektora finansów publicznych;";

4) w art. 66a:

a) w ust. 1 po pkt 1 dodaje się pkt 1a w brzmieniu:

"1a) wypłaty salda, o którym mowa w art. 100 ust. 1 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1060 z dnia 24 czerwca 2021 r. ustanawiającego wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego Plus, Funduszu Spójności, Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji i Europejskiego Funduszu Morskiego, Rybackiego i Akwakultury, a także przepisy finansowe na potrzeby tych funduszy oraz na potrzeby Funduszu Azylu, Migracji i Integracji, Funduszu Bezpieczeństwa Wewnętrznego i Instrumentu Wsparcia Finansowego na rzecz Zarządzania Granicami i Polityki Wizowej (Dz. Urz. UE L 231 z 30.06.2021, str. 159, z późn. zm.), zwanego dalej

"rozporządzeniem ogólnym", w odniesieniu do roku obrachunkowego obejmującego okres 1 lipca 2029 r.-30 czerwca 2030 r., albo",

b) uchyla się ust. 2,

c) dodaje się ust. 3 w brzmieniu:

"3. Przepisy ust. 1 stosuje się odpowiednio do środków, o których mowa w art. 5 ust. 3 pkt 2.";

5) po art. 66a dodaje się art. 66b w brzmieniu:

"Art. 66b. 1. Decyzję o odpowiedzialności osób trzecich za zobowiązania do zwrotu środków, o których mowa w art. 60 pkt 6, wydaje się przed upływem pięciu lat od końca roku kalendarzowego, w którym decyzja, o której mowa w art. 189 ust. 3b, albo decyzja, o której mowa w 207 ust. 9, stała się ostateczna.

2. Osoby trzecie odpowiedzialne za zobowiązania do zwrotu środków, o których mowa w art. 60 pkt 6, ustala się według stanu z dnia powstania naruszeń określonych w art. 189 ust. 3 lub w art. 207 ust. 1.

3. Zobowiązanie wynikające z decyzji o odpowiedzialności osób trzecich za zobowiązania do zwrotu środków, o których mowa w art. 60 pkt 6, przedawnia się z upływem 5 lat, licząc od dnia:

1) w którym decyzja ta stała się ostateczna albo

2) o którym mowa w art. 66a ust. 1 pkt 1a i 2

- w zależności od tego, który z tych terminów nastąpi później.";

6) w art. 153 w ust. 1 pkt 1 otrzymuje brzmienie:

"1) projektów finansowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 3 pkt 1-5c i 6;"

7) w art. 154 ust. 6 otrzymuje brzmienie:

"6. Podziału rezerwy celowej przeznaczonej na realizację programów finansowanych z udziałem środków pochodzących z Europejskiego Funduszu Rybackiego, Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego, Europejskiego Funduszu Morskiego, Rybackiego i Akwakultury oraz na Wspólną Politykę Rolną dokonuje Minister Finansów, na wniosek ministrów właściwych do spraw: rybołówstwa, rozwoju wsi i rynków rolnych, a rezerwy celowej przeznaczonej na realizację programów finansowanych z udziałem środków pochodzących z Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym oraz środków Europejskiego Funduszu Społecznego Plus przeznaczonego na zwalczanie deprawacji materialnej dokonuje Minister Finansów, na wniosek ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego.";

8) w art. 181 uchyla się ust. 6 i 7;

9) w art. 186 w pkt 5 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 6 w brzmieniu:

"6) realizację planu rozwojowego, o którym mowa w art. 5 pkt 7aa ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju.";

10) w art. 189:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

"1. Zlecenie płatności może dotyczyć kwoty wydatków kwalifikowalnych zgodnie z kryteriami określonymi na podstawie ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju albo ustawy o zasadach realizacji programów, albo ustawy o zasadach realizacji programów 2021-2027, albo ustawy o pomocy społecznej, albo rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1316/2013 z dnia 11 grudnia 2013 r. ustanawiającego instrument "Łącząc Europę", zmieniającego rozporządzenie (UE) nr

913/2010 oraz uchylającego rozporządzenia (WE) nr 680/2007 i (WE) nr 67/2010, albo rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1153 z dnia 7 lipca 2021 r. ustanawiającego instrument "Łącząc Europę" i uchylającego rozporządzenia (UE) nr 1316/2013 i (UE) nr 283/2014, a w przypadku programu finansowanego z udziałem środków Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego albo Europejskiego Funduszu Rybackiego - na podstawie odpowiednio ustawy z dnia 10 lipca 2015 r. o wspieraniu zrównoważonego rozwoju sektora rybackiego z udziałem Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego albo ustawy z dnia 3 kwietnia 2009 r. o wspieraniu zrównoważonego rozwoju sektora rybackiego z udziałem Europejskiego Funduszu Rybackiego, wynikającej z wniosku o płatność, zweryfikowanego pozytywnie przez instytucję, o której mowa w art. 188 ust. 1.",

b) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

"3. W przypadku niezłożenia wniosku o płatność na kwotę wydatków kwalifikowalnych lub niezwrócenia niewykorzystanej części zaliczki w terminie 14 dni od dnia upływu terminu, o którym mowa w przepisach wydanych na podstawie ust. 4 i 4a, od środków pozostałych do rozliczenia, przekazanych w ramach zaliczki, nalicza się odsetki w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych, liczone od dnia przekazania środków do dnia złożenia wniosku o płatność lub do dnia zwrócenia niewykorzystanej części zaliczki.",

c) w ust. 3b wprowadzenie do wyliczenia otrzymuje brzmienie:

"Po bezskutecznym upływie terminu, o którym mowa w ust. 3a, organ pełniący funkcję instytucji zarządzającej, instytucji pośredniczącej albo instytucji wdrażającej w rozumieniu ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju albo ustawy o zasadach realizacji programów, albo ustawy o zasadach realizacji programów 2021-2027, albo ustawy o pomocy społecznej albo organ pełniący funkcję instytucji zarządzającej lub pośredniczącej w rozumieniu ustawy z dnia 10 lipca 2015 r. o wspieraniu zrównoważonego rozwoju sektora rybackiego z udziałem Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego lub ustawy z dnia 3 kwietnia 2009 r. o wspieraniu zrównoważonego rozwoju sektora rybackiego z udziałem Europejskiego Funduszu Rybackiego wydaje decyzję o zapłacie odsetek określającą:",

d) ust. 3d otrzymuje brzmienie:

"3d. Instytucja zarządzająca lub instytucja pośrednicząca mogą, na podstawie porozumienia lub umowy, o których mowa w art. 27 i art. 32 ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju albo w art. 10 ust. 1 i 2 ustawy o zasadach realizacji programów, albo w art. 9 ust. 1 i 2 ustawy o zasadach realizacji programów 2021-2027, upoważnić instytucję wdrażającą będącą jednostką sektora finansów publicznych do wydawania decyzji, o której mowa w ust. 3b.",

e) uchyla się ust. 3f;

11) art. 190 otrzymuje brzmienie:

"Art. 190. W przypadku gdy beneficjentem projektu finansowanego ze środków europejskich jest jednostka sektora finansów publicznych:

1) wydatek kwalifikowalny rozliczany w sposób określony w art. 67 ust. 1 lit. a rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiającego wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz ustanawiającego przepisy ogólne

dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz uchylającego rozporządzenie Rady (WE) nr 1083/2006 lub w sposób określony w art. 53 ust. 1 lit. a rozporządzenia ogólnego powinien zostać ujęty we wniosku o płatność przekazywanym właściwej instytucji w terminie do 3 miesięcy, licząc od ostatniego dnia miesiąca, w którym został poniesiony;

2) wydatek kwalifikowalny rozliczany w sposób określony w art. 67 ust. 1 lit. b-e rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiającego wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz ustanawiającego przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz uchylającego rozporządzenie Rady (WE) nr 1083/2006 lub w sposób określony w art. 53 ust. 1 lit. b-d rozporządzenia ogólnego powinien zostać ujęty we wniosku o płatność po spełnieniu warunków określonych w umowie lub decyzji o dofinansowaniu, nie później niż we wniosku o płatność końcową.";

12) w art. 192 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

"1. Minister Finansów przekazuje na rachunki w Banku Gospodarstwa Krajowego środki na płatności na rzecz beneficjentów, w przypadku Wspólnej Polityki Rolnej - na rzecz agencji płatniczych, o których mowa w odrębnych ustawach, a w przypadku planu rozwojowego, o którym mowa w art. 5 pkt 7aa ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju - na rzecz Polskiego Funduszu Rozwoju Spółka Akcyjna z siedzibą w Warszawie, zwanego dalej "PFR".";

13) w art. 193 w ust. 4 skreśla się zdanie drugie;

14) w art. 194:

a) w ust. 4 zdanie drugie otrzymuje brzmienie:

"Przeniesienie wymaga zgody ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego, z wyłączeniem środków Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego, Europejskiego Funduszu Rybackiego, Europejskiego Funduszu Morskiego, Rybackiego i Akwakultury oraz środków, o których mowa w art. 5 ust. 3 pkt 4.",

b) po ust. 5 dodaje się ust. 5a w brzmieniu:

"5a. Minister Finansów na wniosek ministra właściwego do spraw rybołówstwa dokonuje przeniesień między częściami i działami w ramach wydatków z udziałem środków Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego, Europejskiego Funduszu Rybackiego oraz Europejskiego Funduszu Morskiego, Rybackiego i Akwakultury.";

15) w art. 202 dodaje się ust. 4-6 w brzmieniu:

"4. Środki finansowe pozostałe po zakończeniu realizacji programów finansowanych ze środków, o których mowa w art. 5 ust. 3 pkt 5 lit. a i b, na rachunkach, o których mowa w ust. 1, są wykorzystywane na realizację zadań w ramach celu Europejska Współpraca Terytorialna lub programów Europejskiego Instrumentu Sąsiedztwa lub programów w ramach celu Europejska Współpraca Terytorialna (Interreg).

5. W celu ponownego wykorzystania środków, o których mowa w ust. 4, minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego otwiera w Narodowym Banku Polskim rachunek do ich obsługi.

6. Środki zgromadzone na rachunku, o którym mowa w ust. 5, są uruchamiane przez Narodowy Bank Polski wyłącznie na podstawie dyspozycji ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego.";

16) w art. 206:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

"1. Szczegółowe warunki dofinansowania:

1) projektu - określa umowa o dofinansowanie projektu, o której mowa w art. 5 pkt 9 ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju lub w art. 17 ust. 1 oraz w art. 19 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 10 lipca 2015 r. o wspieraniu zrównoważonego rozwoju sektora rybackiego z udziałem Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego albo w art. 9 pkt 4 lit. b ustawy z dnia 3 kwietnia 2009 r. o wspieraniu zrównoważonego rozwoju sektora rybackiego z udziałem Europejskiego Funduszu Rybackiego, albo w art. 9 ust. 2 pkt 3 ustawy o zasadach realizacji programów - z wyłączeniem programów w ramach celu Europejska Współpraca Terytorialna, albo w art. 2 pkt 32 ustawy o zasadach realizacji programów 2021-2027 - z wyłączeniem programów w ramach celu Europejska Współpraca Terytorialna (Interreg);

2) projektu w ramach Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym - określają umowy, o których mowa w art. 134a pkt 7 i art. 134b ust. 2 pkt 2 ustawy o pomocy społecznej;

3) projektu finansowanego z Europejskiego Funduszu Społecznego Plus przeznaczonego na zwalczanie deprivacji materialnej - określają umowy, o których mowa w art. 134n ust. 1 pkt 7 lit. a oraz art. 134o ust. 2 pkt 2 ustawy o pomocy społecznej;

4) projektu finansowanego w ramach instrumentu "Łącząc Europę" - określa umowa o dofinansowanie projektu finansowanego ze środków pochodzących z instrumentu "Łącząc Europę".",

b) w ust. 2:

– pkt 4a otrzymuje brzmienie:

"4a) zobowiązanie do stosowania wytycznych, o których mowa w art. 2 pkt 32 ustawy o zasadach realizacji programów albo w art. 2 pkt 38 ustawy o zasadach realizacji programów 2021-2027, a w zakresie programu finansowanego z udziałem środków pochodzących z Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym - zobowiązanie do stosowania wytycznych, o których mowa w art. 134a pkt 6 ustawy o pomocy społecznej;"

– po pkt 4a dodaje się pkt 4b w brzmieniu:

"4b) w zakresie programu finansowanego ze środków, o których mowa w art. 4 ust. 1 lit. m rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1057 z dnia 24 czerwca 2021 r. ustanawiającego Europejski Fundusz Społeczny Plus (EFS+) oraz uchylającego rozporządzenie (UE) nr 1296/2013 (Dz. Urz. UE L 231 z 30.06.2021, str. 21, z późn. zm. ²) - zobowiązanie do stosowania wytycznych, o których mowa w art. 134n ust. 1 pkt 6 ustawy o pomocy społecznej;"

17) w art. 207:

a) w ust. 9 pkt 1 i 2 otrzymują brzmienie:

"1) pełniący funkcję instytucji zarządzającej lub instytucji pośredniczącej w rozumieniu ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju albo ustawy z dnia 3 kwietnia 2009 r. o wspieraniu zrównoważonego rozwoju sektora rybackiego z udziałem Europejskiego Funduszu Rybackiego, albo ustawy z dnia 10 lipca 2015 r. o wspieraniu

zrównoważonego rozwoju sektora rybackiego z udziałem Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego, albo ustawy o zasadach realizacji programów, albo ustawy o zasadach realizacji programów 2021-2027, albo

2) pełniący funkcję instytucji zarządzającej albo instytucji pośredniczącej, o których mowa w ustawie o pomocy społecznej, albo",

b) ust. 11 otrzymuje brzmienie:

"11. Instytucja zarządzająca lub instytucja pośrednicząca na podstawie porozumienia lub umowy, o których mowa w art. 27 i art. 32 ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju albo art. 10 ust. 1 i 2 ustawy o zasadach realizacji programów, albo art. 9 ust. 1 i 2 ustawy o zasadach realizacji programów 2021-2027, albo organ odpowiedzialny za wdrożenie instrumentu "Łącząc Europę", albo organ pełniący funkcję odpowiednio Krajowego Punktu Kontaktowego lub Krajowej Instytucji Koordynującej w programach finansowanych ze środków, o których mowa w art. 5 ust. 3 pkt 2, na podstawie porozumienia lub umowy, może upoważnić instytucję wdrażającą, a w przypadku programów finansowanych ze środków, o których mowa w art. 5 ust. 3 pkt 2 - operatora programu, instytucję pośredniczącą lub instytucję, która podpisała z beneficjentem umowę o dofinansowanie, będących jednostkami sektora finansów publicznych, do wydawania decyzji, o której mowa w ust. 9.",

c) w ust. 12:

– w pkt 3 po wyrazach "na podstawie ust. 11a" dodaje się przecinek oraz wyraz "albo",

– dodaje się pkt 4 w brzmieniu:

"4) instytucję pośredniczącą, o której mowa w ustawie o pomocy społecznej";

18) po art. 209 dodaje się art. 209a w brzmieniu:

"Art. 209a. 1. Przepisów art. 122 ust. 1 pkt 2 lit. b i c, art. 171, art. 187-191, art. 192 ust. 5 i 6, art. 193, art. 194, art. 206 oraz art. 207 nie stosuje się do planu rozwojowego, o którym mowa w art. 5 pkt 7aa ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju, który jest finansowany zgodnie z odrębnymi ustawami.

2. Środki europejskie w części dotyczącej planu rozwojowego, o którym mowa w art. 5 pkt 7aa ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju, który jest finansowany zgodnie z odrębnymi ustawami, są przekazywane PFR przez Bank Gospodarstwa Krajowego na podstawie umowy zawartej z Ministrem Finansów.

3. Środki, o których mowa w ust. 2, są przekazywane na podstawie zlecenia płatności wystawionego przez ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego, pod warunkiem dostępności środków, o których mowa w art. 5 ust. 3 pkt 5d.

4. Do zwrotu środków, o których mowa w ust. 2, przekazanych PFR, przepisy art. 169 stosuje się odpowiednio.";

19) w art. 210:

a) ust. 1 i 1a otrzymują brzmienie:

"1. Minister Finansów prowadzi rejestr podmiotów wykluczonych na podstawie art. 207 w systemie teleinformatycznym.

1a. Zgłoszenie podmiotu do rejestru, o którym mowa w ust. 1, odbywa się za pośrednictwem elektronicznej platformy usług administracji publicznej ePUAP, o której mowa w przepisach o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne.",

b) po ust. 1a dodaje się ust. 1b i 1c w brzmieniu:

"1b. Minister Finansów udostępnia informacje zawarte w rejestrze, o którym mowa w ust. 1, za pośrednictwem systemu teleinformatycznego, o którym mowa w ust. 1,

instytucjom zarządzającym, organom pełniącym funkcję odpowiednio Krajowego Punktu Kontaktowego lub Krajowej Instytucji Koordynującej w programach finansowanych ze środków, o których mowa w art. 5 ust. 3 pkt 2, instytucjom pośredniczącym, operatorom programów, instytucjom wdrażającym, instytucji certyfikującej, instytucji audytowej oraz beneficjentom projektów grantowych.

1c. Minister Finansów udostępnia informacje zawarte w rejestrze, o którym mowa w ust. 1, beneficjentom w zakresie ich własnego statusu."

Art. 114.

W ustawie z dnia 30 kwietnia 2010 r. o Narodowym Centrum Nauki (Dz. U. z 2019 r. poz. 1384) w art. 20 ust. 6 i 7 otrzymują brzmienie:

"6. Centrum może uczestniczyć w realizacji programów operacyjnych, o których mowa w ustawie z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020 (Dz. U. z 2020 r. poz. 818), i programów, o których mowa w ustawie z dnia 28 kwietnia 2022 r. o zasadach realizacji zadań finansowanych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021-2027 (Dz. U. poz. 1079).

7. W zakresie realizacji programów operacyjnych, o których mowa w ustawie z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020, i programów, o których mowa w ustawie z dnia 28 kwietnia 2022 r. o zasadach realizacji zadań finansowanych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021-2027, Centrum może wykonywać również inne zadania niż wskazane w ust. 1."

Art. 115.

W ustawie z dnia 30 kwietnia 2010 r. o Narodowym Centrum Badań i Rozwoju (Dz. U. z 2020 r. poz. 1861 oraz z 2022 r. poz. 807) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 30:

a) ust. 5 i 6 otrzymują brzmienie:

"5. Centrum może uczestniczyć w realizacji programów operacyjnych, o których mowa w ustawie z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020 (Dz. U. z 2020 r. poz. 818), i programów, o których mowa w ustawie z dnia 28 kwietnia 2022 r. o zasadach realizacji zadań finansowanych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021-2027 (Dz. U. poz. 1079).

6. W zakresie realizacji programów operacyjnych, o których mowa w ustawie z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020, i programów, o których mowa w ustawie z dnia 28 kwietnia 2022 r. o zasadach realizacji zadań finansowanych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021-2027, Centrum może wykonywać również inne zadania niż wskazane w ust. 1."

b) dodaje się ust. 7 w brzmieniu:

"7. Do realizacji przez Centrum zadań, o których mowa w ust. 5 i 6, nie stosuje się przepisów rozdziału 4. Realizacja tych zadań odbywa się zgodnie z przepisami ustaw, o których mowa w ust. 5 i 6.";

2) po art. 30a dodaje się art. 30b w brzmieniu:

"Art. 30b. 1. Za pośrednictwem Centrum może być udzielana pomoc finansowa w ramach programu, o którym mowa w ustawie z dnia 28 kwietnia 2022 r. o zasadach realizacji zadań finansowanych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021-2027.

2. Właściwy minister pełniący funkcję instytucji zarządzającej programem, o którym mowa w ustawie z dnia 28 kwietnia 2022 r. o zasadach realizacji zadań finansowanych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021-2027, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw nauki i szkolnictwa wyższego określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowe przeznaczenie, warunki i tryb udzielania przez Centrum pomocy finansowej w ramach tego programu, uwzględniając konieczność realizacji celów w nim określonych, efektywnego i skutecznego wykorzystania tej pomocy oraz zapewnienia przejrzystości jej udzielania.";

3) w art. 33 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

"1. Za pośrednictwem Centrum może być udzielana pomoc publiczna w związku z realizacją zadań, o których mowa w art. 27, art. 29 i art. 30 ust. 1 i 2."

Art. 116.

W ustawie z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej (Dz. U. z 2022 r. poz. 633, 655 i 974) w art. 115 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

"2. Przepis ust. 1 stosuje się odpowiednio do decyzji, o której mowa w art. 5 pkt 9 ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. z 2021 r. poz. 1057 oraz z 2022 r. poz. 1079), w art. 2 pkt 2 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020 (Dz. U. z 2020 r. poz. 818) oraz w art. 2 pkt 2 ustawy z dnia 28 kwietnia 2022 r. o zasadach realizacji zadań finansowanych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021-2027 (Dz. U. poz. 1079)."

Art. 117.

W ustawie z dnia 10 lipca 2015 r. o Agencji Mienia Wojskowego (Dz. U. z 2021 r. poz. 303 i 2122 oraz z 2022 r. poz. 613 i 655) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 7 ust. 3 otrzymuje brzmienie:

"3. Agencja może także nabywać mienie w związku z wdrażaniem programów operacyjnych, o których mowa w ustawie z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. z 2021 r. poz. 1057 oraz z 2022 r. poz. 1079), oraz projektów, o których mowa w rozdziale 12 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020 (Dz. U. z 2020 r. poz. 818) i w rozdziale 13 ustawy z dnia 28 kwietnia 2022 r. o zasadach realizacji zadań finansowanych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021-2027 (Dz. U. poz. 1079)."

2) w art. 9 w ust. 1 pkt 7 otrzymuje brzmienie:

"7) realizacja zadań związanych z wdrażaniem programów operacyjnych, o których mowa w ustawie z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju, oraz występowanie o dofinansowanie, realizowanie oraz rozliczanie projektów, o których mowa w rozdziale 12 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020 i w rozdziale 13 ustawy z dnia 28 kwietnia 2022 r. o zasadach realizacji zadań finansowanych ze środków

europejskich w perspektywie finansowej 2021-2027, w zakresie właściwości Ministra Obrony Narodowej;".

Art. 118.

W ustawie z dnia 16 listopada 2016 r. o Krajowej Administracji Skarbowej (Dz. U. z 2022 r. poz. 813 i 835) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 14 w ust. 1:

a) w pkt 10 lit. a otrzymuje brzmienie:

"a) systemu zarządzania i kontroli krajowych programów operacyjnych i krajowych programów w instytucjach zarządzających, ",

b) w pkt 10a lit. b i c otrzymują brzmienie:

"b) systemu zarządzania i kontroli regionalnych programów operacyjnych i regionalnych programów,

c) operacji krajowych i regionalnych programów operacyjnych, krajowych programów i regionalnych programów oraz wspólnej polityki rolnej;";

c) po pkt 10b dodaje się pkt 10c i 10d w brzmieniu:

"10c) audyt gospodarowania środkami w ramach planu rozwojowego, o którym mowa w art. 5 pkt 7aa ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. z 2021 r. poz. 1057 oraz z 2022 r. poz. 1079);

10d) audyt gospodarowania środkami w ramach pobrewitowej rezerwy dostosowawczej, o której mowa w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1755 z dnia 6 października 2021 r. ustanawiającego pobrewitową rezerwę dostosowawczą (Dz. Urz. UE L 357 z 08.10.2021, str. 1);";

d) pkt 14 otrzymuje brzmienie:

"14) wykonywanie funkcji instytucji audytowej w rozumieniu art. 123 ust. 4 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiającego wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz ustanawiającego przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz uchylającego rozporządzenie Rady (WE) nr 1083/2006 (Dz. Urz. UE L 347 z 20.12.2013, str. 320, z późn. zm.), art. 31 ust. 4 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 223/2014 z dnia 11 marca 2014 r. w sprawie Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym (Dz. Urz. UE L 72 z 12.03.2014, str. 1, z późn. zm.), art. 25 ust. 1 lit. b rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 514/2014 z dnia 16 kwietnia 2014 r. ustanawiającego przepisy ogólne dotyczące Funduszu Azylu, Migracji i Integracji oraz instrumentu na rzecz wsparcia finansowego współpracy policyjnej, zapobiegania i zwalczania przestępczości oraz zarządzania kryzysowego (Dz. Urz. UE L 150 z 20.05.2014, str. 112, z późn. zm.), art. 20 ust. 2 rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) nr 897/2014 z dnia 18 sierpnia 2014 r. ustanawiającego przepisy szczegółowe dotyczące wdrażania programów współpracy transgranicznej finansowanych na podstawie rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 232/2014 ustanawiającego Europejski Instrument Sąsiedztwa (Dz. Urz. UE L 244 z 19.08.2014, str. 12, z późn. zm.), art. 77 ust. 1 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1060

z dnia 24 czerwca 2021 r. ustanawiającego wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego Plus, Funduszu Spójności, Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji i Europejskiego Funduszu Morskiego, Rybackiego i Akwakultury, a także przepisy finansowe na potrzeby tych funduszy oraz na potrzeby Funduszu Azylu, Migracji i Integracji, Funduszu Bezpieczeństwa Wewnętrznego i Instrumentu Wsparcia Finansowego na rzecz Zarządzania Granicami i Polityki Wizowej (Dz. Urz. UE L 231 z 30.06.2021, str. 159, z późn. zm.) oraz art. 48 ust. 1 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1059 z dnia 24 czerwca 2021 r. w sprawie przepisów szczegółowych dotyczących celu "Europejska współpraca terytorialna" (Interreg) wspieranego w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego oraz instrumentów finansowania zewnętrznego (Dz. Urz. UE L 231 z 30.06.2021, str. 94);",

e) po pkt 14 dodaje się pkt 14a i 14b w brzmieniu:

"14a) wykonywanie funkcji organu odpowiedzialnego za audyt, o którym mowa w art. 22 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/241 z dnia 12 lutego 2021 r. ustanawiającego Instrument na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności (Dz. Urz. UE L 57 z 18.02.2021, str. 17, z późn. zm.);

14b) wykonywanie funkcji niezależnego podmiotu audytowego, o którym mowa w art. 14 ust. 1 lit. a rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1755 z dnia 6 października 2021 r. ustanawiającego pobrexitową rezerwę dostosowawczą (Dz. Urz. UE L 357 z 08.10.2021, str. 1);",

f) po pkt 18 dodaje się pkt 18a w brzmieniu:

"18a) przekazywanie Europejskiemu Urzędowi ds. Zwalczenia Nadużyć Finansowych (OLAF) na jego wniosek posiadanych dokumentów lub informacji dotyczących prowadzonego przez OLAF dochodzenia administracyjnego;"

2) w art. 25:

a) w ust. 1 po pkt 5 dodaje się pkt 5a w brzmieniu:

"5a) wykonywanie kontroli transakcji, o których mowa w tytule V w rozdziale III rozporządzenia (UE) nr 1306/2013;"

b) dodaje się ust. 4 w brzmieniu:

"4. Dyrektor izby administracji skarbowej może wykonywać zadania, o których mowa w ust. 1 pkt 5 i 5a, na całym terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, niezależnie od terytorialnego zasięgu swojego działania.";

3) w art. 95 w ust. 1 po pkt 1a dodaje się pkt 1b i 1c w brzmieniu:

"1b) gospodarowania środkami w ramach planu rozwojowego, o którym mowa w art. 5 pkt 7aa ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju;

1c) gospodarowania środkami w ramach pobrexitowej rezerwy dostosowawczej, o której mowa w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1755 z dnia 6 października 2021 r. ustanawiającego pobrexitową rezerwę dostosowawczą;"

4) w art. 96:

a) w ust. 3 po wyrazach "Unii Europejskiej" dodaje się wyrazy "oraz niepodlegających zwrotowi środków z pomocy udzielanej przez państwa członkowskie Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA)",

b) uchyla się ust. 4;

5) w art. 97:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

"1. Z przeprowadzonego audytu, o którym mowa w art. 95 ust. 1 pkt 1-1c, Szef Krajowej Administracji Skarbowej sporządza:

1) sprawozdanie;

2) opinię.",

b) uchyla się ust. 1a i 1b,

c) w ust. 2:

– we wprowadzeniu do wyliczenia skreśla się wyrazy "wraz z dokumentacją z audytu",

– uchyla się pkt 4,

d) uchyla się ust. 3 i 4;

6) po art. 97 dodaje się art. 97a w brzmieniu:

"Art. 97a. 1. Z przeprowadzonego audytu, o którym mowa w art. 95 ust. 1 pkt 2-7, dyrektor izby administracji skarbowej sporządza sprawozdanie, które doręcza się audytowanemu.

2. Audytowany może w terminie 14 dni od dnia doręczenia sprawozdania sporządzonego po zakończeniu audytu, o którym mowa w art. 95 ust. 1 pkt 2-7, przedstawić zastrzeżenia lub wyjaśnienia, wskazując równocześnie wnioski dowodowe.

3. Zastrzeżenia lub wyjaśnienia, o których mowa w ust. 2, rozpatruje się i zawiadamia audytowanego o sposobie ich załatwienia w terminie 14 dni od dnia otrzymania tych zastrzeżeń lub wyjaśnień.

4. Sprawozdanie może być przekazane właściwym organom lub dysponentom części budżetowych oraz podmiotom sprawującym nadzór lub kontrolę nad działalnością audytowanego.

5. Podmiot, o którym mowa w ust. 4, jest obowiązany, w terminie 3 miesięcy od dnia doręczenia sprawozdania, zawiadomić właściwy organ o sposobie wykorzystania informacji z audytu lub o przyczynach ich niewykorzystania.

6. Audytowany jest obowiązany w terminie wyznaczonym przez właściwy organ poinformować ten organ o podjętych działaniach w związku z doręczonym sprawozdaniem."

Art. 119.

W ustawie z dnia 14 grudnia 2016 r. - Prawo oświatowe (Dz. U. z 2021 r. poz. 1082 oraz z 2022 r. poz. 655) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 51 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

"2. Programy operacyjne, o których mowa w ustawie z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. z 2021 r. poz. 1057 oraz z 2022 r. poz. 1079), w ustawie z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020 (Dz. U. z 2020 r. poz. 818), oraz programy, o których mowa w ustawie z dnia 28 kwietnia 2022 r. o zasadach realizacji zadań finansowanych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021-2027 (Dz. U. poz. 1079), a także programy rządowe, o których mowa w art. 90u ustawy o systemie oświaty, mogą określać zadania, które kurator oświaty wykonuje w imieniu wojewody.";

2) w art. 121a:

a) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

"3. Osoba fizyczna, osoba prawna albo jednostka organizacyjna nieposiadająca osobowości prawnej, zwane dalej "podmiotem przyjmującym na staż uczniowski", zawiera, w formie pisemnej, umowę o staż uczniowski z uczniem albo rodzicami

niepełnoletniego ucznia. W przypadku staży uczniowskich realizowanych w ramach projektów finansowanych ze środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej stroną umowy o staż uczniowski może być również podmiot realizujący projekt, ponoszący wydatki związane ze stażem uczniowskim.",

b) w ust. 15 pkt 5 otrzymuje brzmienie:

"5) okres odbywania stażu uczniowskiego, a w przypadku staży uczniowskich realizowanych w ramach projektów finansowanych ze środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej - również dobowy, tygodniowy i łączny wymiar czasu odbywania stażu uczniowskiego;"

Art. 120.

W ustawie z dnia 10 lutego 2017 r. o Krajowym Ośrodku Wsparcia Rolnictwa (Dz. U. z 2020 r. poz. 481 oraz z 2022 r. poz. 24 i 764) w art. 9 w ust. 2 w pkt 22 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 23 w brzmieniu:

"23) uczestnictwo, jako instytucja pośrednicząca i beneficjent, w realizacji operacji współfinansowanych ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego Plus (EFS+) przeznaczonych na zwalczanie deprecjacji materialnej."

Art. 121.

W ustawie z dnia 7 lipca 2017 r. o wykonywaniu zadań z zakresu promocji polskiej gospodarki przez Polską Agencję Inwestycji i Handlu Spółka Akcyjna (Dz. U. z 2021 r. poz. 633 i 1901) w art. 5 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

"1. W zakresie promocji polskiej gospodarki Agencja może udzielać pomocy finansowej związanej z programami finansowanymi z budżetu Unii Europejskiej, o których mowa w ustawie z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020 (Dz. U. z 2020 r. poz. 818) oraz w ustawie z dnia 28 kwietnia 2022 r. o zasadach realizacji zadań finansowanych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021-2027 (Dz. U. poz. 1079), oraz innymi programami finansowanymi ze źródeł zagranicznych niepodlegających zwrotowi, do której zastosowanie znajdują szczegółowe warunki i tryb właściwe dla udzielania tej pomocy."

Art. 122.

W ustawie z dnia 20 lipca 2017 r. - Prawo wodne (Dz. U. z 2021 r. poz. 2233 i 2368 oraz z 2022 r. poz. 88, 258 i 855) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 199 w ust. 3 pkt 2 otrzymuje brzmienie:

"2) innych środków publicznych, na zasadach określonych w przepisach ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. z 2021 r. poz. 1057 oraz z 2022 r. poz. 1079), w przepisach ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020 (Dz. U. z 2020 r. poz. 818), w przepisach ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 (Dz. U. z 2021 r. poz. 2137 oraz z 2022 r. poz. 88) oraz w przepisach ustawy z dnia 28 kwietnia 2022 r. o zasadach realizacji zadań finansowanych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021-2027 (Dz. U. poz. 1079).";

2) art. 543 otrzymuje brzmienie:

"Art. 543. Podmioty stosujące przed dniem wejścia w życie ustawy programy działań mających na celu ograniczenie odpływu azotu ze źródeł rolniczych, ustanowione w aktach prawa miejscowego wydanych na podstawie art. 47 ust. 7 ustawy uchylanej w art. 573, zakończą inwestycje związane z realizacją tych programów, finansowane ze środków publicznych na zasadach określonych w ustawie z dnia 20 lutego 2015 r. o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020, nie później niż z upływem 12 miesięcy od dnia, w którym przestałyby obowiązywać programy działań mających na celu ograniczenie odpływu azotu ze źródeł rolniczych, ustanowione w aktach prawa miejscowego wydanych na podstawie art. 47 ust. 7 ustawy uchylanej w art. 573."

Art. 123.

W ustawie z dnia 10 maja 2018 r. o Centralnym Porcie Komunikacyjnym (Dz. U. z 2021 r. poz. 1354 oraz z 2022 r. poz. 807) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 20 ust. 9 otrzymuje brzmienie:

"9. Na wniosek Pełnomocnika minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego może zmienić Wytyczne, o których mowa w art. 5 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020 (Dz. U. z 2020 r. poz. 818) oraz w art. 5 ust. 1 ustawy z dnia 28 kwietnia 2022 r. o zasadach realizacji zadań finansowanych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021-2027 (Dz. U. poz. 1079), w celu uwzględnienia w nich Zasad Zarządzania albo ich zmian.";

2) w art. 21 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

"1. W przypadku gdy zmiana Zasad Zarządzania została zatwierdzona przez Pełnomocnika po zawarciu przez Inwestora umowy z Wykonawcą albo Przedsięwzięcie zostało objęte obowiązkiem stosowania Zasad Zarządzania po zawarciu umowy, Inwestor obowiązany jest do podjęcia negocjacji z Wykonawcą w celu dostosowania umów dotyczących Przedsięwzięcia do Zasad Zarządzania, z uwzględnieniem art. 52a ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020 i art. 62 ustawy z dnia 28 kwietnia 2022 r. o zasadach realizacji zadań finansowanych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021-2027."

Art. 124.

W ustawie z dnia 20 lipca 2018 r. - Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2022 r. poz. 574, 583, 655, 682, 807 i 1010) art. 405 otrzymuje brzmienie:

"Art. 405. Minister może prowadzić działania na rzecz podniesienia poziomu wiedzy w zakresie szkolnictwa wyższego i nauki, w tym realizując projekty, o których mowa w ustawie z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020 (Dz. U. z 2020 r. poz. 818) i w ustawie z dnia 28 kwietnia 2022 r. o zasadach realizacji zadań finansowanych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021-2027 (Dz. U. poz. 1079)."

Art. 125.

W ustawie z dnia 4 października 2018 r. o pracowniczych planach kapitałowych (Dz. U. z 2020 r. poz. 1342) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 2 w ust. 1:

a) po pkt 14 dodaje się pkt 14a w brzmieniu:

"14a) numer identyfikacyjny - NIP lub REGON;"

b) w pkt 21:

– w lit. a po wyrazach "o których mowa w pkt 18 lit. a, " dodaje się wyrazy "jeżeli posiada numer identyfikacyjny, ",

– w lit. d po wyrazach "o których mowa w pkt 18 lit. d, " dodaje się wyrazy "jeżeli posiada numer identyfikacyjny, ",

– w lit. e średnik zastępuje się przecinkiem i dodaje się lit. f w brzmieniu:

"f) płatnika - jeżeli pracodawca, o którym mowa w lit. a, lub zleceniodawca, o którym mowa w lit. d, nie posiada numeru identyfikacyjnego;"

c) po pkt 27 dodaje się pkt 27a w brzmieniu:

"27a) REGON - numer identyfikacyjny REGON nadany zgodnie z przepisami ustawy z dnia 29 czerwca 1995 r. o statystyce publicznej (Dz. U. z 2022 r. poz. 459 i 830);"

2) w art. 8 po ust. 5b dodaje się ust. 5c w brzmieniu:

"5c. Podmiot zatrudniający, który na podstawie art. 13 ust. 1 nie stosuje przepisów ustawy, na wezwanie PFR, o którym mowa w ust. 5, przekazuje do PFR oświadczenie o spełnianiu warunków, o których mowa w art. 13 ust. 1 pkt 1 albo 2.";

3) w art. 12 uchyla się ust. 6;

4) w art. 13 uchyla się ust. 3;

5) w art. 15:

a) w ust. 2 w zdaniu pierwszym skreśla się wyrazy ", z zastrzeżeniem ust. 3",

b) uchyla się ust. 3;

6) w art. 16 w ust. 1 w zdaniu pierwszym wyrazy "po upływie trzeciego miesiąca zatrudnienia w podmiocie zatrudniającym, " zastępuje się wyrazami "nie wcześniej niż po upływie 14 dni zatrudnienia i";

7) w art. 19:

a) w ust. 1 w zdaniu pierwszym wyrazy ", po upływie 10 dni miesiąca następującego po miesiącu, w którym upłynął termin 3 miesięcy zatrudnienia, " zastępuje się wyrazami "od dnia zawarcia umowy o prowadzenie PPK w imieniu i na rzecz uczestnika PPK",

b) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

"2. Podmiot zatrudniający, któremu złożono oświadczenie, o którym mowa w ust. 1, niezwłocznie po jego otrzymaniu informuje uczestnika PPK, który złożył to oświadczenie, o obowiązku złożenia w jego imieniu wniosku o wypłatę transferową środków zgromadzonych na jego rachunkach PPK prowadzonych przez instytucje finansowe, z którymi umowy o prowadzenie PPK zawarły na jego rzecz i w jego imieniu inne podmioty zatrudniające, na jego rachunek PPK prowadzony przez instytucję finansową, z którą umowę o prowadzenie PPK zawarł podmiot zatrudniający, któremu złożono oświadczenie, o którym mowa w ust. 1.";

c) uchyla się ust. 6;

8) w art. 27 po ust. 3 dodaje się ust. 3a w brzmieniu:

"3a. Wpłata dodatkowa w wysokości zadeklarowanej przez uczestnika PPK obowiązuje od miesiąca następującego po miesiącu, w którym uczestnik PPK złożył deklarację wpłaty dodatkowej.";

9) w art. 28:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

"1. Pierwsze wpłaty oblicza się i pobiera się od wynagrodzenia wypłaconego uczestnikowi PPK po powstaniu stosunku prawnego wynikającego z umowy o prowadzenie PPK. Pierwsze wpłaty są dokonywane w terminie do 15. dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym zostały obliczone i pobrane."

b) w ust. 6 skreśla się zdanie drugie;

10) po art. 28 dodaje się art. 28a w brzmieniu:

"Art. 28a. 1. Wpłaty dokonywane do PPK, wpłata powitalna, o której mowa w art. 31, lub dopłaty roczne, o których mowa w art. 32, które okazały się nienależne w całości lub w części, podlegają zwrotowi na rzecz finansującego daną wpłatę, wpłatę powitalną lub dopłatę roczną.

2. Jeżeli na rachunku PPK osoby, na rzecz której zostały dokonane wpłaty do PPK, wpłata powitalna, o której mowa w art. 31, lub dopłaty roczne, o których mowa w art. 32, zostały zapisane jednostki uczestnictwa funduszu inwestycyjnego, jednostki uczestnictwa ubezpieczeniowego funduszu kapitałowego lub jednostki rozrachunkowe funduszu emerytalnego, które zostały nabyte lub przeliczone za wpłaty dokonywane do PPK, wpłatę powitalną, o której mowa w art. 31, lub dopłaty roczne, o których mowa w art. 32, które okazały się nienależne w całości lub w części, instytucja finansowa, niezwłocznie po powzięciu o tym informacji, odkupuje lub umarza te jednostki uczestnictwa lub te jednostki rozrachunkowe w zakresie, w jakim wpłaty dokonywane do PPK, wpłata powitalna, o której mowa w art. 31, lub dopłaty roczne, o których mowa w art. 32, okazały się nienależne, bez konieczności złożenia żądania odkupienia tych jednostek uczestnictwa lub umorzenia tych jednostek rozrachunkowych przez tę osobę.

3. Instytucja finansowa w terminie 3 dni roboczych od dnia odkupienia jednostek uczestnictwa, o których mowa w ust. 2, lub umorzenia jednostek rozrachunkowych, o których mowa w ust. 2, dokonuje zwrotu:

1) osobie, o której mowa w ust. 2 - środków pieniężnych pochodzących odpowiednio z odkupienia tych jednostek uczestnictwa lub umorzenia tych jednostek rozrachunkowych odpowiednio nabytych lub przeliczonych z wpłat finansowanych przez tę osobę, na rachunek bankowy tej osoby, a jeżeli instytucja finansowa nie posiada informacji o numerze takiego rachunku - na rachunek bankowy podmiotu zatrudniającego;

2) podmiotowi zatrudnającemu - środków pieniężnych pochodzących odpowiednio z odkupienia tych jednostek uczestnictwa lub umorzenia tych jednostek rozrachunkowych odpowiednio nabytych lub przeliczonych z wpłat finansowanych przez podmiot zatrudniający, na jego rachunek bankowy;

3) Funduszowi Pracy - środków pieniężnych pochodzących odpowiednio z odkupienia tych jednostek uczestnictwa lub umorzenia tych jednostek rozrachunkowych odpowiednio nabytych lub przeliczonych z wpłaty powitalnej, o której mowa w art. 31, lub dopłat rocznych, o których mowa w art. 32, za pośrednictwem PFR, na rachunek wskazany przez ministra właściwego do spraw pracy.

4. W przypadku gdy instytucja finansowa przekazała kwotę pochodzącą z odkupienia jednostek uczestnictwa lub umorzenia jednostek rozrachunkowych odpowiednio nabytych lub przeliczonych z wpłat finansowanych przez osobę, o której mowa w ust. 3 pkt 1, na

rachunek bankowy podmiotu zatrudniającego, podmiot zatrudniający jest obowiązany niezwłocznie, nie później niż w terminie 5 dni roboczych, licząc od dnia otrzymania tej kwoty, przekazać tę kwotę tej osobie.

5. Wpłaty finansowane przez osobę, na rzecz której są dokonywane wpłaty, oraz wpłaty finansowane przez podmiot zatrudniający, które okazały się nienależne w całości lub w części oraz za które nie zostały nabyte jednostki uczestnictwa funduszu inwestycyjnego lub jednostki uczestnictwa ubezpieczeniowego funduszu kapitałowego, lub które nie zostały przeliczone na jednostki rozrachunkowe funduszu emerytalnego, instytucja finansowa niezwłocznie, nie później niż w terminie 3 dni roboczych po powzięciu informacji, że wpłaty okazały się nienależne, zwraca:

- 1) tej osobie - w przypadku wpłat przez nią finansowanych, przy czym zwrotu dokonuje się na rachunek bankowy tej osoby, a jeżeli instytucja finansowa nie posiada informacji o numerze takiego rachunku - na rachunek bankowy podmiotu zatrudniającego;
- 2) podmiotowi zatrudnającemu - w przypadku wpłat finansowanych przez podmiot zatrudniający, przy czym zwrotu dokonuje się na rachunek bankowy tego podmiotu.

6. W przypadku gdy instytucja finansowa przekazała kwotę, którą jest obowiązana zwrócić osobie, o której mowa w ust. 5 pkt 1, na rachunek bankowy podmiotu zatrudniającego, podmiot zatrudniający jest obowiązany niezwłocznie, nie później niż w terminie 5 dni roboczych, licząc od dnia otrzymania tej kwoty, przekazać tę kwotę tej osobie.

7. Instytucja finansowa przekazuje do ewidencji PPK, o której mowa w rozdziale 10, informacje o dokonanych zwrotach wpłat, które okazały się nienależne w całości lub w części, ze wskazaniem kwoty zwrotu w podziale na zwrot z wpłat osoby, na rzecz której dokonano zwrotu, podmiotu zatrudniającego oraz wpłaty powitalnej, o której mowa w art. 31, i dopłat rocznych, o których mowa w art. 32.";

11) w art. 31:

- a) w ust. 2 wyrazy ", o którym mowa w ust. 1" zastępuje się wyrazami "45 dni po zakończeniu kwartału, o którym mowa w ust. 1",
- b) dodaje się ust. 7 w brzmieniu:

"7. Wpłata powitalna niezaewidencjonowana na rachunku PPK uczestnika PPK podlega zwrotowi, za pośrednictwem PFR, na rachunek bankowy wskazany przez ministra właściwego do spraw pracy.";

12) w art. 34:

- a) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

"2. W terminie do ostatniego dnia lutego każdego roku PFR przekazuje ministrowi właściwemu do spraw pracy informację o liczbie uczestników PPK, którzy nabyli prawo do dopłaty rocznej za rok poprzedni, z zastrzeżeniem ust. 5.",

- b) dodaje się ust. 5 w brzmieniu:

"5. W przypadku gdy uczestnik PPK, który nabył prawo do dopłaty rocznej za dany rok, nie został uwzględniony w informacji o liczbie uczestników PPK, którzy nabyli prawo do dopłaty rocznej za ten rok, przekazywanej ministrowi właściwemu do spraw pracy, dopłatę roczną za ten rok ewidencjonuje się na rachunku PPK tego uczestnika PPK w roku następnym albo w kolejnych latach, na wniosek złożony przez tego uczestnika PPK, PFR, instytucję finansową lub podmiot zatrudniający - pod warunkiem, że prawo do tej dopłaty rocznej nie uległo przedawnieniu.";

13) art. 35 otrzymuje brzmienie:

"Art. 35. 1. Dopłata roczna jest ewidencjonowana na rachunku PPK uczestnika PPK, który nabył do niej prawo, nie później niż do dnia 15 kwietnia roku następującego po roku kalendarzowym, za który przysługuje dopłata roczna, z zastrzeżeniem art. 34 ust. 5.

2. Dopłata roczna niezaewidencjonowana na rachunku PPK uczestnika PPK podlega zwrotowi, za pośrednictwem PFR, na rachunek bankowy wskazany przez ministra właściwego do spraw pracy.";

14) skreśla się użyte w art. 69 w ust. 2, w art. 72 w pkt 3 i w art. 73 w pkt 4 wyrazy "NIP lub inny";

15) w art. 76 w ust. 1 w pkt 2 wyrazy "art. 71" zastępuje się wyrazami "art. 71-73";

16) po art. 76 dodaje się art. 76a w brzmieniu:

"Art. 76a. PFR może upubliczniać lub udostępniać podmiotom trzecim zbiorcze zestawienia statystyczne, opracowania i oceny opracowane na podstawie analizy danych z ewidencji PPK, z wyłączeniem informacji umożliwiających zidentyfikowanie podmiotu zatrudniającego lub uczestnika PPK.";

17) w art. 83 w ust. 1 pkt 3 otrzymuje brzmienie:

"3) wybrana instytucja finansowa przekazuje ze środków uczestnika PPK, za pośrednictwem PFR, na rachunek bankowy wskazany przez ministra właściwego do spraw pracy, kwotę odpowiadającą środkom pieniężnym pochodzącym odpowiednio z odkupienia przez fundusz inwestycyjny lub zakład ubezpieczeń jednostek uczestnictwa lub jednostek uczestnictwa ubezpieczeniowego funduszu kapitałowego lub umorzenia przez fundusz emerytalny jednostek rozrachunkowych, które zostały nabyte, w przypadku funduszy inwestycyjnych, lub przeliczone, w przypadku funduszy emerytalnych, na rzecz uczestnika PPK z wpłaty powitalnej i dopłat rocznych, w części przypadającej w wyniku podziału majątku wspólnego na byłego małżonka uczestnika PPK;"

18) w art. 97:

a) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

"2. O rozpoczęciu wypłaty środków zgromadzonych na rachunku PPK uczestnika PPK, o której mowa w ust. 1 pkt 1 oraz pkt 2 w zakresie art. 100, instytucja finansowa niezwłocznie informuje podmiot zatrudniający oraz PFR. PFR za pomocą systemu teleinformatycznego ewidencji PPK niezwłocznie informuje inne instytucje finansowe o rozpoczęciu wypłaty środków zgromadzonych na rachunku PPK uczestnika PPK, dla którego instytucje te prowadzą rachunki PPK.",

b) po ust. 2 dodaje się ust. 2a i 2b w brzmieniu:

"2a. Inne instytucje finansowe, o których mowa w ust. 2, niezwłocznie, nie później niż w terminie 2 dni roboczych od dnia otrzymania od PFR informacji, o której mowa w ust. 2, informują podmioty zatrudniające, z którymi zawarły umowy o zarządzanie PPK, o rozpoczęciu wypłat, o których mowa w ust. 2.

2b. Instytucja finansowa może nie informować podmiotu zatrudniającego, z którym zawarła umowę o zarządzanie PPK, o rozpoczęciu wypłat, o których mowa w ust. 2, jeżeli taką informację przekazała podmiotowi zatrudniającemu w związku z wcześniej otrzymaną od PFR informacją, o której mowa w ust. 2.",

c) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

"3. Po otrzymaniu informacji, o której mowa w ust. 2 lub 2a:

1) podmiot zatrudniający nie oblicza, nie pobiera ani nie dokonuje wpłat do instytucji finansowej;

2) dopłaty roczne ani wpłaty powitalne nie są przekazywane.";

19) w art. 104 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

"1. Przed dokonaniem wypłaty transferowej wybrana instytucja finansowa sporządza w postaci elektronicznej pozwalającej na utrwalenie jej na trwałym nośniku informację dotyczącą uczestnika PPK, z którego rachunku PPK ma zostać dokonana wypłata transferowa.";

20) w art. 105 w ust. 2 pkt 4 otrzymuje brzmienie:

"4) za pośrednictwem PFR, na rachunek bankowy wskazany przez ministra właściwego do spraw pracy, kwotę odpowiadającą środkom pieniężnym pochodzącym odpowiednio z odkupienia przez fundusz inwestycyjny lub zakład ubezpieczeń jednostek uczestnictwa lub jednostek uczestnictwa ubezpieczeniowego funduszu kapitałowego lub umorzenia przez fundusz emerytalny jednostek rozrachunkowych, które zostały nabyte, w przypadku funduszy inwestycyjnych, lub przeliczone, w przypadku funduszy emerytalnych, na rzecz uczestnika PPK z wpłaty powitalnej i dopłat rocznych."

Art. 126.

W ustawie z dnia 4 lipca 2019 r. o systemie instytucji rozwoju (Dz. U. z 2022 r. poz. 760) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 11:

a) po ust. 1a dodaje się ust. 1b-1d w brzmieniu:

"1b. Polski Fundusz Rozwoju lub jego spółka zależna mogą jednocześnie:

1) wykonywać czynności polegające na zarządzaniu portfelem inwestycyjnym funduszu lub jego częścią - na podstawie umowy, o której mowa w art. 46 ust. 3a ustawy z dnia 27 maja 2004 r. o funduszach inwestycyjnych i zarządzaniu alternatywnymi funduszami inwestycyjnymi, oraz

2) prowadzić działalność jako zarządzający ASI w rozumieniu ustawy z dnia 27 maja 2004 r. o funduszach inwestycyjnych i zarządzaniu alternatywnymi funduszami inwestycyjnymi - po uzyskaniu zezwolenia, o którym mowa w art. 70t ust. 1 tej ustawy, lub wpisu do rejestru, o którym mowa w art. 70zb ust. 1 tej ustawy.

1c. W przypadku jednoczesnego wykonywania czynności, o których mowa w ust. 1b pkt 1, oraz prowadzenia działalności, o której mowa w ust. 1b pkt 2, przez Polski Fundusz Rozwoju lub jego spółkę zależną nie stosuje się ograniczenia określonego w art. 70e ust. 1 ustawy z dnia 27 maja 2004 r. o funduszach inwestycyjnych i zarządzaniu alternatywnymi funduszami inwestycyjnymi.

1d. Przy obliczaniu wartości aktywów zarządzanych przez Polski Fundusz Rozwoju lub jego spółkę zależną dla celów art. 70o ustawy z dnia 27 maja 2004 r. o funduszach inwestycyjnych i zarządzaniu alternatywnymi funduszami inwestycyjnymi uwzględnia się wartość aktywów wszystkich alternatywnych spółek inwestycyjnych oraz aktywów wchodzących w skład wszystkich portfeli inwestycyjnych, którymi zarządza odpowiednio Polski Fundusz Rozwoju lub jego spółka zależna."

b) w ust. 2 w pkt 6 w lit. b kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 7 w brzmieniu:

"7) dokonywanie wypłat w ramach planu rozwojowego, o którym mowa w art. 5 pkt 7aa ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju."

c) ust. 4 otrzymuje brzmienie:

"4. Polski Fundusz Rozwoju prowadzi wyodrębnioną ewidencję dla zadań, o których mowa w ust. 2 pkt 1, 4, 6 i 7, finansowanych ze środków publicznych oraz dla zadań

realizowanych w ramach wykonywanej działalności gospodarczej, w tym jest obowiązany do prawidłowego przypisywania przychodów i kosztów na podstawie metod mających obiektywne uzasadnienie.";

2) w art. 13 w ust. 1 pkt 2 otrzymuje brzmienie:

"2) udzielanie promes, pożyczek, gwarancji oraz poręczeń.";

3) po art. 16 dodaje się art. 16a w brzmieniu:

"Art. 16a. 1. Polski Fundusz Rozwoju, w celu finansowania inwestycji i przedsięwzięć realizowanych w ramach planu rozwojowego, o którym mowa w art. 5 pkt 7aa ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju, w przypadku nieprzekazania przez Komisję Europejską płatności wkładu finansowego, o których mowa w art. 24 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/241 z dnia 12 lutego 2021 r. ustanawiającego Instrument na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności (Dz. Urz. UE L 57 z 18.02.2021, str. 17, z późn. zm.), skutkującego brakiem środków w budżecie środków europejskich, o których mowa w art. 14ll ust. 1 ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju, może:

1) emitować obligacje na rynku krajowym i na rynkach zagranicznych;

2) wykorzystać środki pochodzące ze zwrotów lub spłat wsparcia finansowego udzielonego ze środków przeznaczonych na realizację rządowego programu udzielania przedsiębiorcom wsparcia finansowego, o którym mowa w art. 21a ust. 1, oraz inne przychody osiągnięte w związku z gospodarowaniem tymi środkami.

2. Zobowiązania Polskiego Funduszu Rozwoju z tytułu obligacji, o których mowa w ust. 1 pkt 1, są objęte gwarancją Skarbu Państwa, reprezentowanego przez ministra właściwego do spraw finansów publicznych.

3. Do gwarancji, o której mowa w ust. 2, nie stosuje się przepisów ustawy z dnia 8 maja 1997 r. o poręczeniach i gwarancjach udzielanych przez Skarb Państwa oraz niektóre osoby prawne (Dz. U. z 2022 r. poz. 445, 830 i 1079), z wyjątkiem stosowanych odpowiednio przepisów art. 43b, art. 44, art. 45 i art. 46 tej ustawy.

4. Gwarancja, o której mowa w ust. 2, jest udzielana do wysokości 100% pozostających do wypłaty świadczeń pieniężnych wynikających z wyemitowanych obligacji objętych gwarancją wraz ze 100% należnych odsetek od tej kwoty i innych kosztów bezpośrednio związanych z tymi obligacjami.

5. Polski Fundusz Rozwoju jest zwolniony z obowiązku ustanowienia zabezpieczenia na rzecz Skarbu Państwa z tytułu gwarancji, o której mowa w ust. 2, i wniesienia opłaty prowizyjnej od tej gwarancji.

6. Rada Ministrów, na wniosek Polskiego Funduszu Rozwoju, umarza wierzytelności Skarbu Państwa powstałe z tytułu gwarancji, o której mowa w ust. 2, w całości lub części niepokrytej wpływami Polskiego Funduszu Rozwoju uzyskanymi w związku z realizacją reform, inwestycji i przedsięwzięć w ramach planu rozwojowego, o którym mowa w art. 5 pkt 7aa ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju, rozliczanych na podstawie wyodrębnionej ewidencji prowadzonej zgodnie z art. 11 ust. 4 i 5.

7. Do emisji przez Polski Fundusz Rozwoju obligacji, o których mowa w ust. 1 pkt 1, stosuje się odpowiednio art. 39p-39 w ustawy z dnia 27 października 1994 r. o autostradach płatnych oraz o Krajowym Funduszu Drogowym (Dz. U. z 2022 r. poz. 659 i 1079).";

4) tytuł rozdziału 5 otrzymuje brzmienie:

"Przepisy epizodyczne, przejściowe, dostosowujące i końcowe";

5) w rozdziale 5 dodaje się art. 32a w brzmieniu:

"Art. 32a. 1. Zgromadzenie inwestorów funduszu inwestycyjnego zamkniętego, którego częścią portfela inwestycyjnego na dzień wejścia w życie ustawy z dnia 28 kwietnia 2022 r. o zasadach realizacji zadań finansowanych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021-2027 (Dz. U. poz. 1079) zarządza Polski Fundusz Rozwoju lub jego spółka zależna, jest uprawnione do podjęcia uchwały o nieodpłatnym przeniesieniu aktywów tego funduszu inwestycyjnego zamkniętego, innych niż instrumenty rynku pieniężnego, o których mowa w art. 2 pkt 21 ustawy z dnia 27 maja 2004 r. o funduszach inwestycyjnych i zarządzaniu alternatywnymi funduszami inwestycyjnymi, skarbowe papiery wartościowe i depozyty, na wskazaną w uchwale alternatywną spółkę inwestycyjną, zarządzaną przez Polski Fundusz Rozwoju lub jego spółkę zależną, której współnikami są wyłącznie uczestnicy tego funduszu inwestycyjnego zamkniętego. Uchwała zgromadzenia inwestorów o przeniesieniu aktywów funduszu inwestycyjnego zamkniętego jest podjęta, jeżeli głosy za przeniesieniem aktywów oddali uczestnicy reprezentujący 100% ogólnej liczby certyfikatów inwestycyjnych tego funduszu.

2. Towarzystwo funduszy inwestycyjnych zarządzające funduszem inwestycyjnym zamkniętym przekazuje uchwałę, o której mowa w ust. 1, zarządzającemu alternatywną spółką inwestycyjną wskazaną w tej uchwale niezwłocznie po jej podjęciu.

3. Niezwłocznie po otrzymaniu uchwały, o której mowa w ust. 1, zarządzający alternatywną spółką inwestycyjną zwołuje odpowiednio zgromadzenie współników lub walne zgromadzenie alternatywnej spółki inwestycyjnej w celu podjęcia uchwały o podwyższeniu kapitału zakładowego tej alternatywnej spółki inwestycyjnej. Uchwała zgromadzenia współników lub walnego zgromadzenia alternatywnej spółki inwestycyjnej, do której mają zostać wniesione aktywa funduszu inwestycyjnego zamkniętego, określa co najmniej kwotę, o jaką kapitał zakładowy ma być podwyższony, liczbę nowo tworzonych udziałów lub akcji oraz zawiera wskazanie, że przedmiotowe udziały lub akcje zostaną pokryte wkładem niepieniężnym w postaci aktywów funduszu inwestycyjnego zamkniętego.

4. Przeniesienie aktywów funduszu inwestycyjnego zamkniętego na alternatywną spółkę inwestycyjną traktowane jest jako wniesienie wkładu przez współnika lub akcjonariusza alternatywnej spółki inwestycyjnej, będącego jednocześnie uczestnikiem funduszu inwestycyjnego zamkniętego, obejmującego prawa uczestnictwa tej spółki, o których mowa w art. 8c ust. 1 ustawy z dnia 27 maja 2004 r. o funduszach inwestycyjnych i zarządzaniu alternatywnymi funduszami inwestycyjnymi.

5. W przypadku przenoszenia aktywów funduszy inwestycyjnych zamkniętych na alternatywne spółki inwestycyjne działające w formie spółek komandytowo-akcyjnych albo spółek akcyjnych przepisów art. 311-312¹ ustawy z dnia 15 września 2000 r. - Kodeks spółek handlowych (Dz. U. z 2020 r. poz. 1526 i 2320, z 2021 r. poz. 2052 oraz z 2022 r. poz. 807) nie stosuje się.

6. Po podjęciu uchwał, o których mowa w ust. 1 i 3, towarzystwo funduszy inwestycyjnych, działając w imieniu funduszu inwestycyjnego zamkniętego, oraz zarządzający alternatywną spółką inwestycyjną, działając w imieniu alternatywnej spółki inwestycyjnej, zawierają umowę, na podstawie której aktywa funduszu zostaną przeniesione, na warunkach wskazanych w uchwale, o której mowa w ust. 1. Zawarcie umowy i przeniesienie aktywów funduszu na zasadach określonych w uchwale, o której mowa w

ust. 1, nie stanowi działania niezgodnego z interesem uczestników tego funduszu oraz inwestorów alternatywnej spółki inwestycyjnej.

7. Z dniem przeniesienia aktywów funduszu inwestycyjnego zamkniętego na alternatywną spółkę inwestycyjną alternatywna spółka inwestycyjna wchodzi w prawa i obowiązki funduszu inwestycyjnego zamkniętego wynikające z umów regulujących nabycie tych aktywów oraz stosuje zasady realizacji praw i obowiązków wynikających z posiadania przez fundusz przenoszonych aktywów i dla celów realizacji tych praw i obowiązków alternatywna spółka inwestycyjna staje się stroną tych umów.

8. Wartość przenoszonych aktywów:

1) ustala się na podstawie ostatniej wyceny wartości aktywów netto funduszu inwestycyjnego zamkniętego sporządzonej zgodnie ze statutem funduszu inwestycyjnego zamkniętego przed dniem podjęcia uchwały, o której mowa w ust. 1;

2) wskazuje się w uchwale, o której mowa w ust. 1.

9. Alternatywna spółka inwestycyjna, do której przenoszone są aktywa funduszu inwestycyjnego zamkniętego w trybie określonym w ust. 1-8, wstępuje, z dniem przeniesienia aktywów funduszu inwestycyjnego zamkniętego na alternatywną spółkę inwestycyjną, w przewidziane w przepisach prawa podatkowego prawa i obowiązki funduszu inwestycyjnego zamkniętego pozostające w związku z przenoszonymi aktywami.";

6) w art. 34 dotychczasową treść oznacza się jako ust. 1 i dodaje się ust. 2 w brzmieniu: "2. Zadania, o których mowa w ust. 1, są kwalifikowane jako zarządzanie portfelem inwestycyjnym, a spółka zależna, która je wykonuje, jako zarządzający portfelem inwestycyjnym Krajowego Funduszu Kapitałowego Spółki Akcyjnej, przy czym przepisów ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi (Dz. U. z 2022 r. poz. 861 i 872) nie stosuje się. Spółka zależna może w takim przypadku jednocześnie wykonywać działalność polegającą na zarządzaniu portfelami inwestycyjnymi funduszy inwestycyjnych zamkniętych, zarządzaniu portfelem inwestycyjnym Krajowego Funduszu Kapitałowego Spółki Akcyjnej i innymi portfelami inwestycyjnymi finansowanymi środkami z europejskich funduszy strukturalnych, a także zarządzać alternatywnymi spółkami inwestycyjnym w rozumieniu ustawy z dnia 27 maja 2004 r. o funduszach inwestycyjnych i zarządzaniu alternatywnymi funduszami inwestycyjnymi. Przepisy art. 11 ust. 1c i 1d stosuje się odpowiednio."

Art. 127.

W ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami (Dz. U. z 2020 r. poz. 1062 oraz z 2022 r. poz. 975) w art. 36 w ust. 1:

1) pkt 1 otrzymuje brzmienie:

"1) ze środków, o których mowa w:

a) art. 29 ust. 1 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020 (Dz. U. z 2020 r. poz. 818), z wyłączeniem środków, o których mowa w art. 29 ust. 4a, art. 29a ust. 1 i art. 98 ust. 1 tej ustawy,

b) art. 32 ust. 1 ustawy z dnia 28 kwietnia 2022 r. o zasadach realizacji zadań finansowanych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021-2027 (Dz. U. poz. 1079), z wyłączeniem środków, o których mowa w art. 32 ust. 5 i art. 33 ust. 2 tej ustawy

- powierzonych w zarządzanie przez ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego;"
- 2) po pkt 7 dodaje się pkt 7a w brzmieniu:
"7a) ze środków przeznaczonych na realizację programów finansowanych z udziałem środków europejskich;"

Art. 128.

W ustawie z dnia 11 września 2019 r. - Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2021 r. poz. 1129, 1598, 2054 i 2269 oraz z 2022 r. poz. 25 i 872) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 495 w ust. 1 w pkt 2 uchyla się lit. e;
- 2) w art. 596 w ust. 2 pkt 4 otrzymuje brzmienie:
"4) instytucję zarządzającą w rozumieniu przepisów dotyczących realizacji programów w zakresie polityki spójności oraz programów realizowanych z wykorzystaniem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz funduszy wspierających sektory morski lub rybacki".

Art. 129.

W ustawie z dnia 3 kwietnia 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach wspierających realizację programów operacyjnych w związku z wystąpieniem COVID-19 (Dz. U. z 2021 r. poz. 986) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w tytule ustawy w ogólnym określeniu przedmiotu ustawy skreśla się wyrazy "w związku z wystąpieniem COVID-19";
- 2) w art. 1 w ust. 1 skreśla się wyrazy "w związku z wystąpieniem choroby zakaźnej wywołanej wirusem SARS-CoV-2";
- 3) w art. 33 dotychczasową treść oznacza się jako ust. 1 i dodaje się ust. 2 w brzmieniu:
"2. Przepisy ustawy stosuje się odpowiednio do realizacji i rozliczania programów operacyjnych w związku z wystąpieniem skutków kryzysu wywołanego konfliktem zbrojnym na terytorium Ukrainy w 2022 r."

Art. 130.

W ustawie z dnia 15 lipca 2020 r. o zmianie ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1378) art. 22 otrzymuje brzmienie:

"Art. 22. Rada Ministrów przyjmuje koncepcję rozwoju kraju, o której mowa w art. 8a ustawy zmienianej w art. 1, w terminie do dnia 31 grudnia 2023 r."

Rozdział 20

Przepisy przejściowe, dostosowujące i przepis końcowy

Art. 131.

Właściwa instytucja, która prowadzi wykaz kandydatów na ekspertów w rozumieniu ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020 (Dz. U. z 2020 r. poz. 818), w terminie 6 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy może wpisać kandydata na eksperta wpisanego do tego wykazu w dniu wejścia w życie ustawy do wykazu ekspertów prowadzonego na

podstawie art. 81 ust. 1. Przepisu art. 81 ust. 4 nie stosuje się. Przepis art. 81 ust. 5 stosuje się odpowiednio.

Art. 132.

Przepisów art. 10g ust. 4a i 4b ustawy zmienianej w art. 94 nie stosuje się do projektów strategii rozwoju ponadlokalnego, których opracowywanie rozpoczęto przed dniem wejścia w życie ustawy.

Art. 133.

Do wniosków o wpis do rejestru, o którym mowa w art. 6 ust. 1 pkt 8 ustawy zmienianej w art. 101, złożonych przed dniem wejścia w życie ustawy oraz do wpisów do tego rejestru dokonanych na podstawie tych wniosków stosuje się przepisy ustawy zmienianej w art. 101, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

Art. 134.

Czynności i działania odnoszące się do perspektywy finansowej 2021-2027 przeprowadzone przed dniem wejścia w życie ustawy przez Szefa Krajowej Administracji Skarbowej pełniącego funkcję instytucji audytowej w rozumieniu art. 13 zachowują ważność.

Art. 135.

1. Projekt Programu dotyczącego zwalczania deprawacji materialnej przyjęty przez Radę Ministrów przed dniem wejścia w życie ustawy staje się Programem dotyczącym zwalczania deprawacji materialnej w rozumieniu ustawy zmienianej w art. 105, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, i może być zmieniany.

2. W przypadku zatwierdzenia przez Komisję Europejską przed dniem wejścia w życie ustawy projektu Programu dotyczącego zwalczania deprawacji materialnej program ten staje się Programem dotyczącym zwalczania deprawacji materialnej w rozumieniu ustawy zmienianej w art. 105, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, i może być zmieniany.

Art. 136.

1. Do wniosków o udzielenie pożyczek, o których mowa w art. 61e pkt 1-2 ustawy zmienianej w art. 106, złożonych przed dniem wejścia w życie ustawy stosuje się przepisy dotychczasowe, z tym że przepisy art. 61h ust. 2c i 5, art. 61i ust. 7, art. 61n ust. 3 i art. 61o ust. 4 i 5 ustawy zmienianej w art. 106 stosuje się w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

2. Do umów o pożyczkę na utworzenie stanowiska pracy, o których mowa w art. 61h ust. 1 ustawy zmienianej w art. 106, i umów o pożyczkę na podjęcie działalności gospodarczej, o których mowa w art. 61i ust. 1 ustawy zmienianej w art. 106, zawartych przed dniem wejścia w życie ustawy stosuje się przepisy art. 61h ust. 2c i 5, art. 61i ust. 7, art. 61n ust. 3 i art. 61o ust. 4 i 5 ustawy zmienianej w art. 106, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą. Umowy takie nie wymagają zmian.

Art. 137.

1. Projekt planu rozwojowego przyjęty przez Radę Ministrów przed dniem wejścia w życie ustawy na podstawie art. 141a ust. 1 ustawy zmienianej w art. 108, w brzmieniu dotychczasowym, staje się planem rozwojowym w rozumieniu ustawy zmienianej w art. 108, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, i może być zmieniany.

2. Inwestycje w ramach planu rozwojowego, których realizacja jest finansowana ze środków wsparcia bezzwrotnego, o którym mowa w art. 6 ust. 1 lit. a rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/241 z dnia 12 lutego 2021 r. ustanawiającego Instrument na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności (Dz. Urz. UE L 57 z 18.02.2021, str. 17, z późn. zm.), w zakresie objętym finansowaniem z tego wsparcia, mogą być finansowane także przed dniem wydania przez Radę decyzji, o której mowa w art. 20 ust. 1 tego rozporządzenia, na zasadach określonych w ustawie zmienianej w art. 108, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, ze środków, o których mowa w art. 16a ust. 1 ustawy zmienianej w art. 126.

3. Minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego ogłasza w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej "Monitor Polski" komunikat zawierający wykaz inwestycji finansowanych w sposób, o którym mowa w ust. 2.

Art. 138.

1. Przedsięwzięcia stanowiące element inwestycji w rozumieniu art. 141a pkt 3 ustawy zmienianej w art. 108, wybrane do objęcia wsparciem przed dniem wejścia w życie ustawy stają się przedsięwzięciami wybranymi do objęcia wsparciem w rozumieniu przepisów ustawy zmienianej w art. 108, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

2. Umowy i porozumienia o objęcie przedsięwzięć, o których mowa w ust. 1, wsparciem ze środków planu rozwojowego zawarte przed dniem wejścia w życie ustawy podlegają dostosowaniu do wymagań określonych w art. 141z ustawy zmienianej w art. 108 w terminie miesiąca od dnia wejścia w życie ustawy.

Art. 139.

1. Do udzielania pomocy w ramach projektów dotyczących wniosków o przyznanie premii technologicznej złożonych do Banku Gospodarstwa Krajowego zgodnie z zasadami określonymi w regulaminie konkursu przed dniem wejścia w życie art. 111, realizowanych na obszarach, w których intensywność pomocy zgodna z mapą pomocy regionalnej na lata 2022-2027 będzie wyższa od intensywności wynikającej z mapy pomocy regionalnej na lata 2014-2021, stosuje się intensywność pomocy właściwą dla mapy pomocy regionalnej na lata 2014-2021.

2. Do udzielania pomocy w ramach projektów dotyczących wniosków o przyznanie premii technologicznej złożonych do Banku Gospodarstwa Krajowego zgodnie z zasadami określonymi w regulaminie konkursu przed dniem wejścia w życie art. 111, realizowanych na obszarach, w których intensywność pomocy zgodna z mapą pomocy regionalnej na lata 2022-2027 będzie niższa od intensywności wynikającej z mapy pomocy regionalnej na lata 2014-2021, stosuje się intensywność pomocy właściwą dla mapy pomocy regionalnej na lata 2022-2027.

Art. 140.

1. Do postępowañ o odpowiedzialności osób trzecich za zobowiązania do zwrotu środków, o których mowa w art. 60 pkt 6 ustawy zmienianej w art. 113, wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie art. 113 pkt 4 lit. b i pkt 5, stosuje się przepisy ustawy zmienianej w art. 113, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

2. Do terminów przedawnienia zobowiązania do zwrotu środków, o których mowa w art. 60 pkt 6 ustawy zmienianej w art. 113, wynikających z decyzji o odpowiedzialności osób trzecich za zobowiązania do zwrotu takich środków, rozpoczętych i niezakończonych przed dniem

wejścia w życie art. 113 pkt 4 lit. b i pkt 5, stosuje się przepisy ustawy zmienianej w art. 113, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

Art. 141.

Do umów o dofinansowanie zawartych na podstawie ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020 oraz decyzji o dofinansowaniu wydanych na podstawie tej ustawy stosuje się przepisy art. 189 ust. 3f ustawy zmienianej w art. 113, w brzmieniu dotychczasowym.

Art. 142.

1. Dotychczasowe przepisy wykonawcze wydane na podstawie art. 6a ust. 5 ustawy zmienianej w art. 101 zachowują moc do dnia wejścia w życie przepisów wykonawczych wydanych na podstawie art. 6a ust. 5 ustawy zmienianej w art. 101, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, jednak nie dłużej niż przez 18 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy.

2. Dotychczasowe przepisy wykonawcze wydane na podstawie art. 153 ust. 2 ustawy zmienianej w art. 113 zachowują moc do dnia wejścia w życie nowych przepisów wykonawczych wydanych na podstawie art. 153 ust. 2 ustawy zmienianej w art. 113, jednak nie dłużej niż przez 12 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy.

3. Dotychczasowe przepisy wykonawcze wydane na podstawie art. 189 ust. 4 i 4a ustawy zmienianej w art. 113 zachowują moc do dnia wejścia w życie nowych przepisów wykonawczych wydanych odpowiednio na podstawie art. 189 ust. 4 i 4a ustawy zmienianej w art. 113, jednak nie dłużej niż przez 12 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy.

4. Dotychczasowe przepisy wykonawcze wydane na podstawie art. 210 ust. 2 ustawy zmienianej w art. 113 zachowują moc do dnia wejścia w życie nowych przepisów wykonawczych wydanych na podstawie art. 210 ust. 2 ustawy zmienianej w art. 113, jednak nie dłużej niż przez 12 miesięcy od dnia wejścia w życie art. 113 pkt 19.

Art. 143.

Przepisy art. 2 ust. 1 pkt 14a, pkt 21 lit. a, d i f oraz pkt 27a, art. 69 ust. 2, art. 72 pkt 3 oraz art. 73 pkt 4 ustawy zmienianej w art. 125, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, stosuje się także do umów o zarządzanie pracowniczymi planami kapitałowymi i umów o prowadzenie pracowniczych planów kapitałowych zawartych przed dniem wejścia w życie ustawy.

Art. 144.

W terminie 14 dni od dnia wejścia w życie ustawy strony umowy, o której mowa w art. 21a ust. 5 ustawy zmienianej w art. 126, działając w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw rozwoju regionalnego, dostosują postanowienia tej umowy w zakresie wynikającym z art. 16a ust. 1 pkt 2 ustawy zmienianej w art. 126.

Art. 145.

1. Pierwszy plan finansowy Funduszu Rozwoju Regionalnego, o którym mowa w art. 24g ustawy zmienianej w art. 108, sporządza jego dysponent na okres od dnia utworzenia Funduszu Rozwoju Regionalnego do dnia 31 grudnia 2022 r.

2. Projekt planu, o którym mowa w ust. 1, jest sporządzany w terminie 14 dni od dnia wejścia w życie ustawy.

Art. 146.

Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia, z wyjątkiem:

- 1) art. 125 pkt 11 lit. b i pkt 13, które wchodzi w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia, z mocą od dnia 1 lipca 2019 r.;
- 2) art. 129, który wchodzi w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia, z mocą od dnia 24 lutego 2022 r.;
- 3) art. 111, art. 139 i art. 144, które wchodzi w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia;
- 4) art. 84, który wchodzi w życie z dniem 1 lipca 2022 r.;
- 5) art. 113 pkt 4 lit. b i pkt 5 oraz art. 140, które wchodzi w życie po upływie 3 miesięcy od dnia ogłoszenia;
- 6) art. 125 pkt 12, który wchodzi w życie po upływie 6 miesięcy od dnia ogłoszenia, z mocą od dnia 1 lipca 2019 r.;
- 7) art. 125 pkt 10, 17, 18 i 20, które wchodzi w życie po upływie 6 miesięcy od dnia ogłoszenia;
- 8) art. 113 pkt 19 i art. 142 ust. 4, które wchodzi w życie po upływie 36 miesięcy od dnia ogłoszenia.

¹ Niniejsza ustawa służy stosowaniu: 1) rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1060 z dnia 24 czerwca 2021 r. ustanawiającego wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego Plus, Funduszu Spójności, Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji i Europejskiego Funduszu Morskiego, Rybackiego i Akwakultury, a także przepisy finansowe na potrzeby tych funduszy oraz na potrzeby Funduszu Azylu, Migracji i Integracji, Funduszu Bezpieczeństwa Wewnętrznego i Instrumentu Wsparcia Finansowego na rzecz Zarządzania Granicami i Polityki Wizowej (Dz. Urz. UE L 231 z 30.06.2021, str. 159 oraz Dz. Urz. UE L 261 z 22.07.2021, str. 58); 2) rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1058 z dnia 24 czerwca 2021 r. w sprawie Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i Funduszu Spójności (Dz. Urz. UE L 231 z 30.06.2021, str. 60 oraz Dz. Urz. UE L 13 z 20.01.2022, str. 74); 3) rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1057 z dnia 24 czerwca 2021 r. ustanawiającego Europejski Fundusz Społeczny Plus (EFS+) oraz uchylającego rozporządzenie (UE) nr 1296/2013 (Dz. Urz. UE L 231 z 30.06.2021, str. 21 oraz Dz. Urz. UE L 421 z 26.11.2021, str. 75); 4) rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1056 z dnia 24 czerwca 2021 r. ustanawiającego Fundusz na rzecz Sprawiedliwej Transformacji (Dz. Urz. UE L 231 z 30.06.2021, str. 1 oraz Dz. Urz. UE L 421 z 26.11.2021, str. 74); 5) rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1059 z dnia 24 czerwca 2021 r. w sprawie przepisów szczegółowych dotyczących celu "Europejska współpraca terytorialna" (Interreg) wspieranego w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego oraz instrumentów finansowania zewnętrznego (Dz. Urz. UE L 231 z 30.06.2021, str. 94).

² Zmiana wymienionego rozporządzenia została ogłoszona w Dz. Urz. UE L 421 z 26.11.2021, str. 75.